

**SPORDA PSİKO SOSYAL
ALANLAR / MOTOR DAVRANIŞ
PSYCHO SOCIAL AREAS /
MOTOR BEHAVIOR IN SPORTS**

SB6

HOW DOES SOCIAL CAPITAL INFLUENCE PHYSICAL ACTIVITY AMONG TURKISH HIGH SCHOOL STUDENTS?

Günay YILDIZER, Caner ÖZBÖKE, Arıkan EKTİRİCİ, İlker YILMAZ

Anadolu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Eskişehir

INTRODUCTION:Physical activity was emphasized as one of the crucial factors for optimal growth and development of the youth (Strong, et al., 2005). On the contrary, majority of adolescents don't meet the current international guidelines for physical activity (Eaton, et al., 2011). Recent attention has focused on social capital (SC) as a factor contributing to health outcomes (Furuta, et al., 2012). Putnam (2007) defined SC as "social networks and the associated norms of reciprocity and trustworthiness" and SC is different than other social determinants of health as it is based on individual's direct choices and behaviors in their networks. This study examines the social capital perception associated with physical activity participation among Turkish adolescents in Eskişehir city center. Method:Correlational research design was implemented. A survey conducted on 340 high school students, aged 14-18 years from 5 different high-schools. Students consisted of 187 female students (Height=164.64±6.74 cm, Weight=54.36±8.73 kg, BMI=19.95±3.05 kg/m) and 153 male students (Height=173.62±8.51 cm, Weight=64.13±12.35 kg, BMI=21.11±2.98 kg/m).

Physical activity participation was assessed by short version of International Physical Activity Questionnaire and as it was previously recommended (Physical Activity Guidelines Advisory Committee, 2008), this variable coded as categorical variable for at least 60 minutes daily participation in (i) regular vigorous and/or moderate physical activity (RMVPA), (ii) overall regular physical activity (ORPA). Five different social capital indicators (Family SC, Neighborhood SC, Informal Social Trust, Vertical School Trust and Horizontal School Trust) were main independent variables, and household income, parental educational level, self-perceived health (coded as very poor, poor, regular, good, excellent) were possible covariates. The association between variables were assessed separately in terms of gender by multiple logistic binary regression model. All assumptions of multiple logistic binary regression were satisfied. The data were analyzed using SPSS Statistics 20.0 (SPSS Inc., Chicago, IL), and the significance level was set at 0.05. Odds ratios (OR) and Confidence Intervals (CI) were also calculated. Results:High vertical school trust was positively associated with RMVPA (OR 3.70, %95CI: 1.09-12.47) for girls. Having a good self-rated health was associated with RMVPA for boys (OR 2.53, %95CI: 1.10-5.91) and girls (OR 4.87, %95CI: 1.23-19.26). Boys with higher family social capital perception were less likely to participate in RMVPA (OR: 0.35, %95 CI: 0.13-0.96). Higher educational level of father was reversely associated with RMVPA for girls (OR 0.46, %95CI: 0.93). Boys with higher vertical school trust perception were less likely to participate in ORPA (OR: 0.46, %95CI: 0.20-1.04). Similarly, having a good self-rated health was also associated with ORPA for boys (OR 2.21, %95CI: 1.01-4.82) and girls (OR 1.87, %95CI: 0.98-3.54).

DISCUSSION: Different aspects of SC is predictive on physical activity participation behavior among Turkish adolescents. Specifically, family and vertical school SC are mainly predictive factor. Thus parental and teacher role modeling are important factor for physical activity behavior among adolescents (Sterdt, Liersch, & Walter, 2013). Academic achievement concerns of students, their parents and teachers might be the main factor of negative associations between SC perception and physical activity participation.

FUTBOLA YÖNELİK BEKLENTİ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

¹Levent VAR, ²Özbay GÜVEN

¹Ahi Evran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir

²Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin futbola yönelik beklentilerini ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışmaya başlamadaki ana hareket noktası; günümüzde en popüler spor dalı olan futbola yönelik beklentilerin oluşumunda etkili olan süreçlerin bilimsel olarak incelenmesinin gerekliliğidir. Bu bakımdan böyle bir ölçeğin hazırlanmasının, futbola yönelik beklentileri etkileyen nedenleri belirlemede gerekli olacağı düşüncesinden hareketle “Futbol Yönelik Beklenti Ölçeği” geliştirilerek kullanıma hazır hale getirilmeye çalışılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmaya 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Kırşehir ilinde bulunan farklı liselerde öğrenim gören 242 erkek lise öğrencisi katılmıştır. Ölçeğin geçerliğini test etmek amacıyla ölçekte bulunan 39 maddeye ilişkin yapılan açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinde; ölçeğin üç faktörlü bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Futbola Yönelik Beklenti Ölçeğinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının sonunda taslak ölçekten yedi madde çıkartılmış ve ölçek en son haliyle 32 maddeden oluşacak şekilde hazırlanmıştır. Bu haliyle beklenti ölçeğine yapılan Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,97 olarak hesaplanmıştır. Geliştirilen Futbola Yönelik Beklenti Ölçeğine yapısal eşitlik modeli kullanılarak path modeli kurulmuş ve araştırmada geliştirilen modelin uyumu test edilmiştir olup uyum iyiliği indeksleri =1266,67; df=461; AGFI=0,72; GFI=0,75; SRMR=0,047; RMSEA= 0,085 olarak elde edilmiştir. Elde edilen indeksler ölçeğin kabul edilebilir uyumu olduğunu göstermiştir. Sonuç: Sonuç olarak; lise öğrencilerinin futbola yönelik beklentilerini ölçmek amacıyla hazırlanan ölçeğin, yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucunda kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir.

SB9

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN FUTBOLA YÖNELİK TUTUMLARININ VE BEKLENTİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ (KIRŞEHİR ÖRNEĞİ)*

¹Levent VAR, ²Özbay GÜVEN

¹Ahi Evran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir

²Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu araştırmanın amacı, liselerde öğrenim gören öğrencilerin, futbola yönelik tutumlarını ve beklentilerini belirlemek, kişisel bilgilerinden elde edilen bağımsız değişkenlere göre, tutumlarının ve beklentilerinin farklılaşp farklılaşmadığını karşılaştırarak incelemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma, nicel araştırma deseni ile değerlendirilmiştir. Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan betimsel ve taramaya yönelik bir yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Kırşehir il merkezindeki resmi liselerde öğrenim gören 4526 erkek öğrenci oluşturmuştur. Örneklemini ise Kırşehir il merkezindeki liselerde öğrenim gören 1938 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Güven ve Öncü (2011) tarafından geliştirilen, 19 maddeden oluşan likert tipi, "Futbola Yönelik Tutum Ölçeği" (FYTÖ), araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve "Futbola Yönelik Beklenti Ölçeği" (FYBÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 15.0 (Statistical Package For Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. Araştırma verilerinin test edilmesinde "0.05" anlam düzeyi alınmıştır. Araştırma sürecinde Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmış, lise öğrencilerinin iki sınıflandırmalı özellikleri için Mann Whitney U, üç ve daha fazla sınıflandırmalı özellikleri için Kruskal Wallis testi sonuçlarından yararlanılmıştır. Ayrıca faktör analizi sürecinde alt üst grupların futbola yönelik beklenti ortalamalarının karşılaştırılmasında bağımsız t-testi ve madde toplam korelasyonlarının belirlenmesinde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

SONUÇ: Araştırma sonucunda lise öğrencilerinin tutum toplam puanlarına bakıldığında; 18 ve üstü yaş öğrencilerin futbola yönelik en yüksek tutuma ve beklentiye sahip oldukları, 4. sınıf öğrencilerinin, 1., 2. ve 3. sınıf öğrencilere göre, başarı durumu orta olan öğrencilerin, yüksek ve düşük olan öğrencilere göre futbola yönelik daha yüksek tutum ve beklentiye sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

*Bu çalışma Temmuz 2015 tarihinde Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalında doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

"Bu bildiri Ahi Evran Üniversitesi BAP birimi tarafından BES.E2.17.001 proje numarasıyla desteklenmektedir"

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARA BAŞVURAN BİREYLERDE POZİTİFLİK İLE MUTLULUK KORKUSU İLİŞKİSİ

Osman Tolga TOGO, Çağdaş CAZ

Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri, İstanbul

ARAŞTIRMANIN AMACI; Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı lisansüstü programlarına başvuran bireylerde pozitiflik ve mutluluk korkusu ilişkisini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu; Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı bünyesinde 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılı lisansüstü programlara başvuran 38'i kadın, 83'ü erkek olmak üzere toplam 121 birey oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Caprara ve ark., (2012) tarafından geliştirilen, Çıkrıkçı ve ark., (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan 'Pozitiflik Ölçeği' ile Joshanloo (2013) tarafından geliştirilen ve Demirci ve ark., (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan 'Mutluluk Korkusu Ölçeği' kullanılmıştır. Veriler; betimsel istatistiki yöntemler, bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve Pearson Correlation testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, kadın ve erkek bireyler arasında hem mutluluk korkusu hem de pozitiflik açısından manidar bir farklılık tespit edilememiştir. Yaş değişkeni de bireyler arasında anlamlı farklılığa yol açmamıştır. Diğer taraftan bireylerde pozitiflik ile mutluluk korkusu arasında negatif yönde orta düzeyde bir ilişki söz konusudur.

Anahtar kelimeler: Mutluluk korkusu, Pozitiflik, Beden Eğitimi ve Spor, Lisansüstü program

The Relationship Between Positivity And Fear Of Happiness In Individuals Who Apply To Graduate Programs In Physical Education And Sports Department

ABSTRACT: Purpose of the study is to examines the relationship between positivity and fear of happiness in individuals who apply to graduate programs in physical education and sports department. Investigation of the this study was conducted on 120 applied to the post graduate programs on 2016-17 Spring semester (38 female and 83 male). As a data collection tool in the study; the 'Positivity Scale' developed by Caprara and his colleagues (2012) and adapted to Turkish by Kırıkçı and his colleagues (2015). Was used to 'Happiness Fear Scale', developed by Joshanloo (2013) and adapted to Turkish by Demirci and his colleagues (2016). In the data analysis; descriptive statistics, t-test for independent groups, one-way analysis of variance (Anova) and Pearson Correlation test were used. As a result of the study, there is no significant difference between female and male individuals in terms of both fear of happiness and positivity. Age variation did not lead to a significant difference between individuals. In other ways, there is a moderate relationship between positivity and fear of happiness in the negative in the individuals.

Keywords: Fear of happiness, Positivity, Physical Education and Sport, Post-graduate program

SB21

GENÇ SPOR ÇEVRE ENVANTERİ'Nİ TÜRKÇEYE UYARLAMA ÇALIŞMASI

¹Umut SEZER, ²Serdar KOCAEKŞİ

¹Anadolu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Eskişehir

²Anadolu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Eskişehir

GİRİŞ ve AMAÇ: Takım başarısı için anahtar değişkenlerden biri olarak görülen sargınlığın ölçülebilmesi amacıyla Carron ve arkadaşları (1985) tarafından Grup Sargınlığı Ölçeği (Group Environment Questionnaire) geliştirilmiş ve Türkçeye uyarlaması Öcel (2002) tarafından yapılmıştır. Fakat bazı araştırmacılar, faktör yapısından kaynaklı olarak Grup Sargınlığı Ölçeği'nin geçerliğini sorgulamışlardır (Schutz ve ark., 1994; Sullivan ve ark., 2002). Bu bağlamda Grup Sargınlığı Ölçeği'nde yer alan maddelerin geliştirilmiş olduğu hedef evren haricindeki diğer grup ve/veya kültürler üstünde genelleştirilebilir olup olmadığı endişesi ortaya çıkmıştır (Eys ve ark., 2009). Carron ve arkadaşları tarafından geliştirilen Grup Sargınlığı Ölçeği'nin hedef evreni yarışmacı ya da rekreatif spor takımlarında yarışan 18-30 yaş aralığındaki kadın ve erkek sporculardan oluşmaktadır. Ergen bireylerden oluşan sporcu gruplarında (13-17 yaş aralığı) bu endişeyi ortadan kaldıracı amacıyla Eys ve ark. (2009) tarafından Genç Spor Çevre Envanteri - GSÇE (Youth Sport Environment Questionnaire) geliştirilmiştir. Bu araştırmanın amacı, GSÇE'yi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını gerçekleştirerek Türkçe alanyazına kazandırmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmada kullanılan veri toplama aracı Eys ve ark. (2009) tarafından geliştirilen GSÇE'dir. GSÇE, genç sporcuların takım sargınlığına ilişkin algılarını görev ve sosyal boyut olmak üzere iki boyut bağlamında değerlendirmektedir. Envanter, görev ve sosyal boyutta yer alan sekizer madde ve geçersiz yanıtları belirlemek üzere yanıltıcı 2 olumsuz madde olmak üzere 18 maddeden oluşmaktadır. GSÇE, dokuzlu likert tipinde bir ölçektir. GSÇE'yi Türk kültürüne uyarlama sürecinde Hambleton ve Patsula (1998)'in kültürlerarası ölçek uyarlamaya yönelik önerileri ve Brislin (1986)'nin çeviri-geri çeviri yöntemine ilişkin olarak önerdiği çeviri adımları izlenmiştir.

SONUÇ: GSÇE'nin dilsel eşdeğerliği değerlendirilmiş ve Türkçe ve İngilizce formlar arasında kuvvetli düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür ($r=.852$ ($p<.01$)). Envanter genç sporcularda kullanılmak üzere geliştirildiğinden envanterin okunabilirliği de değerlendirilmiştir. Envanterin okunabilirlik düzeyi orta güçlük olarak hesaplanmıştır. Envanterde yer alan maddeler için madde analizi gerçekleştirilmiştir. Madde analizi sonuçlarına göre envanterde yer alan maddeler katılımcıları iyi ayırt etmektedir. GSÇE'nin yapısal geçerliliğini sınamak ve desteklemek üzere DFA'dan yararlanılmıştır. DFA neticesinde elde edilen uyum iyiliği göstergeleri iyi ve mükemmel düzeyde uyumun var olduğunu göstermektedir ($\chi^2/sd=2.36$, RMSEA=0.074, SRMR=0.06, NNFI=0.909, GFI=0.893, CFI=0.923). GSÇE'nin güvenilirliğine ilişkin Cronbach Alpha katsayısı envanterin geneli için .899, Görev Sargınlığı boyutu için .876 ve Sosyal Sargınlık boyutu için .871 olarak hesaplanmıştır.

TARTIŞMA: Bu çalışma kapsamında Eys ve ark. (2009a) tarafından geliştirilen Genç Spor Çevre Envanteri Türkçeye uyarlanmış, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. DFA neticesinde model-veri uyumunun sağlandığı görülürken, envanter içerisinde yer alan faktörlere ilişkin güvenilirlik düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Faktör analizi sonucunda, Eys ve ark. (2009)'un ortaya koyduğu (görev ve sosyal boyutlar olmak üzere) iki faktörlü yapı doğrulanmış ve İngilizce orijinal form ile benzeşen bir şekilde her faktöre sekizer maddenin dağıldığı görülmüştür. Eys ve ark. (2009a) orijinal envanterin okunabilirliğini değerlendirdikleri gibi, bu çalışma kapsamında envanterin okunabilirliği de değerlendirilmiştir. Ateşman (1997)'nin uyarladığı okunabilirlik formülünün uygulanması sonucunda, envantere ilişkin okunabilirlik düzeyinin orta güçlükte olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda GSÇE, hem İngilizce orijinal envanterle hem de hâlihazırda alanyazında yer alan diğer uyarlama çalışmalarıyla benzer geçerlik, güvenilirlik ve okunabilirlik düzeyine sahiptir. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında Türkçeye uyarlanan GSÇE'nin, ergen sporcularda (13-17 yaş aralığı) takım sargınlığı algılarının değerlendirilebilmesini sağlayacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya çıkmaktadır.

THE MAGIC PLATFORM AS A CHILDREN'S PLAYGROUND

¹Elvan ENDER, ²Zeynep ENDER

¹Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bursa

²Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

INTRODUCTION: Game is an extremely complex phenomenon that focuses on one point as a whole and encompasses a wide range of ideas and experiences. The game, which is sometimes used in different meanings, constitutes the basic word of the children's world. The fact that the game is used as a treatment tool today also reveals the importance of the game in the child's life. The game greatly affects the mental, physical and social development of the child.

METHOD: Due to the development of the cities, the areas of recreational activity that children can spend time are inadequate. Based on this, in this study a playground designed to support the psychomotor, cognitive and social development of children in this study is designed with the need for a reinforcement to support the development of the children and the design of the playground by transforming them into different functions. With the use scenario and technical details, an attempt was made to create a model of a children's playground that could easily be built both indoors and outdoors.

RESULT: This design can transform an empty space into a children's playground, directing children to move, mental development and socialization. In line with the child's development needs, environmentally-friendly playgrounds for children can be created when continuity of nature and design principles are considered in one whole.

Keywords: Child development, Playground, Recreation

SB53

GÜNDELİK HAYATTA TARAFTAR KİMLİĞİNİN OLUŞUMU: ESKİŞEHİRSPOR ÖRNEĞİ

¹Çağdaş CEYHAN, ²Nadir SUĞUR, ²Emre GÖKALP

¹Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Basın Yayın Bölümü, Eskişehir

²Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Eskişehir

Futbol taraftarlığı yalnızca maç gününe sığan bir etkinlik olarak ele alınmasına rağmen aslında çok daha fazlasına sahiptir. Taraftarlar için maç günü, her şeyden önce coşkun ve heyecanlı bir sıçrama yaptığı momenttir. Maç günü için yapılan hazırlıklar, maçtan günler önce yapılan buluşmalar, planlar, endüstriyel futbolun stratejilerine karşı De Certau'cu anlamında yaratılan taktikler, taraftar bedenlerin iktidarın biyo-politikasına karşı gerçekleştirdiği performanslar, futbol taraftarlığının bedensel, performatif, tarihsel olan boyutlarına gönderme yapmaktadır.

Tuttuğun takımın ateşli bir taraftarı olmak gündelik hayata ve endüstriyel futbola şenlikvari bir müdahaledir aynı zamanda. Her ne kadar endüstriyel futbol geleneksel taraftarlık profilinde önemli bir değişime neden olmakla birlikte kendilerini takımın hakiki sahibi ve destekçisi olarak gören taraftar grupları da varlığını sürdürmeye devam etmektedir. İlk maça gidiş, ilk formaya sahip olma, tuttuğun takımın geriden gelip kazandığı ilk galibiyet, ilk deplasman seyahati, takımını tutmana neden olan ilk olay, maç öncesi buluşmalar, pankartların hazırlanması, stadyum süslemeleri, son anda kazanılan ve kaybedilen maçlar ve bir hafta boyunca sadece o maçla ilgili konuşmak, taraftarların tuttuğu takımın formasını giyip gururla kent sokaklarında dolaşılması, bir futbol takımı üzerinden bir topluluğa, bir kentte ait olma duygusu, bazen yolda yürürken akla bir beste gelmesi, rakip takım taraftarlarıyla stadyumda, sokakta, kafede ve sosyal medya gibi mecralarda karşılıklı atışmaların hazzı ve bir sezon boyunca yaşanan tarifsiz sevinçler ve hayal kırıklıkları taraftarlık duygusunun önemli bir parçasıdır.

Bu çalışmada futbol taraftarı kimliğinin yalnızca maç günü kurulmadığı belirli tarihsel uğraklar üzerinden gündelik hayatla karşılıklı bir etkileşim içerisinde preformatif bir biçimde inşa edildiği iddia edilmektedir. Gündelik hayat futbol taraftarlığını biçimlendirdiği ölçüde taraftarlık da gündelik hayatı biçimlendirmektedir.

Bu çalışmada Eskişehirspor taraftar kimliğinin maç öncesi gündelik hayat içinde hangi yollarla kurulduğu 40 aktif taraftarla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmelerin izinde anlaşılmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda Eskişehirspor taraftar kimliğinin gündelik hayatta nasıl vücut bulduğu ve taraftarlarca gündelik hayatın nasıl yeniden anlamlandırıldığı taraftarların dilinden anlaşılmaya çalışılacaktır.

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SPOR YAPMA ve SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

¹Hakan ACAR, ²Erkut TUTKUN, ¹Özgür Devrim YILDIRIM, ¹Mustafa Ertuğrul ÇIPLAK

¹Department of Physical Education And Sport Bülent Ecevit University, Zonguldak, Turkey

²Faculty Of Sport Sciences, Uludağ University, Bursa, Turkey

AMAÇ: Bu araştırmada, spor yapan ve spor yapmayan lise öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin ve sporun saldırganlık düzeylerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM: Bu araştırmada spor yapan ve spor yapmayan lise öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin ve sporun saldırganlık olgusuna etkisini ölçmeye yönelik tarama yöntemi kullanılmıştır. Saldırganlığı ölçmek için Kiper tarafından güvenilirliği geliştirilmiş olan, 30 maddeden oluşan saldırganlık envanteri kullanılmıştır. Araştırmada, Samsun ilinde lisede öğrenim gören 78 erkek öğrenci yer almıştır. Bu öğrencilerin 23 güreş (n=23) ve voleybol (n=20) olmak üzere toplam 43 amatör lisanslı sporcu ile spor yapmayan (n=35) öğrencilerden oluşmuştur. İstatistiksel yöntem olarak normallik testinin ardından betimsel istatistikler ve bağımsız t-testi kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20 programında kaydedildi ve anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR: Yaş ortalamaları sporcularda 14.7 ± 0.95 , spor yapmayanlarda 14.9 ± 1.21 (yıl) olarak tespit edilmiştir. Spor yapan gruptaki voleybol ve güreşçilerin yıkıcı saldırganlık, edilgen saldırganlık ve atılgnlık düzeyleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0.05$). Sporcu gruplar ile spor yapmayan grubun yıkıcı saldırganlık, edilgen saldırganlık ve atılgnlık düzeyleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Yıkıcı saldırganlık ortalaması güreşçilerde ($=19.0$), voleybolcularda ($=17.5$), edilgen saldırganlık ortalaması güreşçilerde ($=24.3$) voleybolcularda ($=23.0$), atılgnlık ortalaması güreşçilerde ($=29.9$) voleybolcularda ($=28.7$) olarak tespit edilmiştir. Spor yapmayanlarda yıkıcı saldırganlık ortalaması ($=46.5$), edilgen saldırganlık ($=44.2$), atılgnlık ortalaması ise ($=47.5$) olarak tespit edilmiştir.

SONUÇ: Spor yapanların yıkıcı saldırganlık, edilgen saldırganlık ve atılgnlık özelliklerinde spor yapmayanlara göre anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Saldırganlık, lise öğrencileri

SB58

TÜRKİYE’DE FUTBOL ENDÜSTRİSİ VE PASSOLİG UYGULAMASI: ESKİŞEHİRSPOR TARAFTARLARININ TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Nadir SUĞUR, Emre GÖKALP, Çağdaş CEYHAN

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir

Türkiye’de futbol endüstrisi ve Passolig uygulaması: Eskişehirspor taraftarlarının tutumları üzerine bir araştırma Türkiye’de futbol endüstrileştikçe, kamusal anlamda futbol ekonomisinin yönetiminin nasıl ve ne şekilde olacağı önemli konulardan birisi haline gelmektedir. Futbol maçlarının yayın ihalesinin çok büyük rakamlara ulaşması, kulüplerin artan yayın gelirleri, yeni stadyumlarının inşa edilmesi, tribün gelirleri, milyon dolarlık sponsorluk anlaşmaları, kulüplerin lisanlı ürün satışları ve reklam gelirleri her geçen yıl artmaktadır. Türkiye’de futbol endüstrisi 750 milyon Euro’yu aşan bir sektör büyüklüğüne ulaşmıştır. Futbol endüstrisinin büyümesine paralel olarak değişen koşullara göre hukuki düzenlemeler de yapılmaktadır.

Bu bağlamda 2011 yılında “6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun” yürürlüğe girmiştir. İlgili kanun taraftar gruplarının bireysel ya da grup olarak suç teşkil edebilecek söylem, davranış ve eylemlerini tespit edilmesi, bu tür davranışlarda bulunanların belli bir süreyle seyirden men edilmesi, ihlal edilen kurallara göre para veya hapis cezası verilmesi gibi çok çeşitli düzenlemeleri içermektedir. 6222 sayılı kanunda belirtilen Passolig düzenlemesiyle taraftarların kimlik bilgilerinin kayıt altına alınması, ücretli ve zorunlu Passolig kartı üzerinden e-bilet uygulamasına geçilmesi mümkün hale getirilmiştir. 2014 yılında yapılan ihaleyi Aktifbank 5+5 yıl süreyle almıştır. Passolig kartı uygulaması Süper Lig ve PTT 1. Lig için zorunlu hale getirilmiştir. Her ne kadar 6222 sayılı kanunun temel amacı stadyumlarda şiddeti önlemek olsa da uygulama sürecinde ekonomik motivasyonun daha yüksek olduğu görülmektedir.

Passolig kartlarının zorunlu ve ücretli olması, Aktifbank ile yapılan anlaşmaya göre taraftarlar gideceği her maç için bilet fiyatı ne olursa olsun bilet başına ilgili bankaya 2 TL otomatik ödeme yapılması, Passolig kartının her sene ücretli olarak (15 TL) yenilenme mecburiyetinin olması ve Passolig kartının istenirse kredi kartı olarak kullanılabilmesi ilgili kanunun öncelikle ekonomik saiklerle hazırlandığını ortaya koymaktadır.

Bu tebliğde Eskişehirspor taraftarları örneğinde 6222 sayılı kanun ile getirilen düzenlemeler ile zorunlu Passolig uygulamasına taraftar gruplarının nasıl yaklaştıkları ele alınacaktır. Passolig uygulaması sahalarda şiddeti azaltmakta mıdır? Bu konuda taraftarların görüş ve düşünceleri nelerdir? Bu ve benzeri sorulara Eskişehirspor taraftarları üzerine yapılmış olan 1150 anket çalışması ve 40 kişiyle yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen veriler çerçevesinde cevap aranmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Endüstriyel Futbol, Passolig

IRONIC AND OVERCOMPENSATION EFFECTS OF PERFORMANCE: THE PRECISE MECHANISM UNDERLYING THE ANXIETY AND PERFORMANCE IMPAIRMENT IN A DART-THROWING TASK.

Recep GÖRGÜLÜ

Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. Bursa

INTRODUCTION and AIM: With specific regard to the hypothesized effects of anxiety on performance in sport, the rival predictions emanating from the “ironic processes theory” (Wegner, 1994) and the “implicit overcompensation hypothesis” (de la Pena et al., 2008) are largely indiscriminate. That is, Wegner’s (1994, 2009) theory predicts that self-instructions not to perform in a certain manner (e.g., don’t hit the ball wide of the post) would lead to the very behavior the individual seeks to avoid under pressure. On the other hand, the implicit overcompensation hypothesis predicts that avoidant instructions would produce the opposite outcome to that intended by the performer under pressure. The present novel study directly compared these predictions using a dart-throwing task. Namely, in a dart-throwing task, are pressure-induced performance failures associated with specifically and precisely ironic effects or activating an overriding implicit counter message?

METHOD: The sample comprised 95 individuals (52 men, 43 women; Mage = 21.15, SD = 3.46). Performance measured using a dart-throwing task employing a regulation dartboard and darts. To measure physiological arousal, heart rate and heart rate variability recorded using a Polar RS800CX heart rate monitor. Additionally, Mental Readiness Form-3 (Krane, 1994) administered to measure cognitive anxiety and perceived mental effort was measured using the Rating Scale for Mental Effort (RSME; Zijlstra, 1993).

RESULTS: When instructed not to miss in a specific direction on the dartboard, anxious performers did so a significantly greater number of times ($t_{94} = 4.35, p < .001$). Importantly, there was no difference in non-ironic error (all $t_s < 1, p_s > .5$) over time, which provides a specific support for Wegner’s theory in a performance setting. We also probed the specific tendency to perform in the to-be-avoided area by measuring the radial error and arc length within the ironic error zone. When anxious, participants performed more precisely in the to-be-avoided zone than when they were not anxious (Wilks’ $\Lambda = 0.74, F(2, 88) = 7.62, p = .001$). Discussion: The primary goal of the present study was to perform a direct test of the movement predictions for implicit overcompensation hypothesis and ironic processes theories of pressure-induced performance errors. As hypothesized, in the high-anxiety condition, compared to the low-anxiety condition, participants’ ironic error hits were significantly farther from the target zone and significantly farther into the ironic error zone. In other words, when anxious, participants performed more precisely ironically (Woodman, Barlow, & Gorgulu, 2015) which provides a specific support for Wegner’s theory of ironic process of mental control rather than an implicit overcompensation hypothesis. The present research demonstrates that ironic performance errors is a meaningful and robust potential concern for performers who are required to perform under pressure. Regardless, coaches and practitioners would do well to be particularly careful with the specific words that they use as part of their instructions when helping performers to ensure that they do not contribute to the likelihood of mental control backfiring when it matters most to the performer (e.g., in competition).

SB61

THE PRECISE MECHANISM OF PERFORMANCE ANXIETY: HOW INSTRUCTION ABOUT YOUR TARGET CAN INFLUENCE PERFORMANCE UNDER PRESSURE.

Recep GÖRGÜLÜ

Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye. Institute For The Psychology Of Elite Performance, Bangor University, UK.

INTRODUCTION: Attempts to explain the tendency for individuals to demonstrate behaviours completely opposite to those intended has been of great importance for both athletes and research in sport psychology (Wilson, 2008; Woodman & Hardy, 2003). Wegner (1994) predicts that performance when anxious will break down precisely where it is least desired which is called ironic performance error (Woodman, Barlow, & Gorgulu, 2015). From the perspective of applying the theory of ironic processes to a performance setting, the aim of the current study was to test the first examination of ironic performance error in a reactive motor control task under different anxiety conditions. Methods: Across two studies, the task required participants to react to a series of different colour balls as they rolled down an inclined section of partially occluded guttering. The sample comprised 53 participants in Study 1 (32 men, 21 women; Mage = 19.62, SD = 2.09) and 40 participants in Study 2 (21 men, 19 women; Mage = 22.65, SD = 6.30). Participants scored +5 points for stopping red colour ball, scored -5 points for stopping blue colour ball, and scored 0 points for stopping the yellow colour ball (the presentation of three colours of balls were fully counter-balanced across participants). Results: Across two studies, both physiological arousal (cardiac activity and muscle activity) and self-report anxiety measures confirmed the anxiety manipulation. In Study 1, 2(condition: low-anxiety, high-anxiety) x 2(ball: target, ironic error) and in Study 2, 2(condition: low-anxiety, high-anxiety) x 3(ball: target, ironic error, non-ironic error) fully repeated measures of ANOVA was employed to analyse performance. As hypothesized across two studies, participants significantly stopped more ironic error balls and less target balls in the high-anxiety condition compared with the low-anxiety condition. More importantly, the incidence of non-ironic general error did not significantly change across anxiety conditions regardless of which of the third colour ball conceptualized as non-ironic general error in Study 2.

DISCUSSION: In support of Wegner's (1994) theory, in the present research participants react more precisely in the wrong way to a reactive task when anxious. Across both studies, in the high anxiety condition, compared with low anxiety condition when used inaction instructions participants' performance suffered, not only by scoring significantly fewer target balls but also by stopping significantly more ironic error balls. However, in study 2, the incidence of non-ironic error did not change across anxiety conditions. In this way, we demonstrated that the greater number of balls stopped for the specifically ironic error balls represent a specific and precise ironic performance breakdown rather than a more generic anxiety-derived performance error. We can conclude that practitioners should use positive and action-based instructions to reduce proneness to ironic errors. These results are discussed in relation to the theory of ironic processes of mental control and the anxiety-performance relationship more globally.

REFERENCES: Wegner, D. M. (1994). Ironic processes of mental control. *Psychological Review*, 101, 34-52. Woodman, T., Barlow, M., & Gorgulu, R. (2015). Don't miss, don't miss, d'oh! Performance when anxious suffers specifically where least desired. *The Sport Psychologist*.

ELİT OKÇULARDA MÜSABAKA ÖNCESİ TAHMİN EDİLEN SONUCUN HEDEF YÖNELİMİ AÇISINDAN PERFORMANSA ETKİSİ

Utku İŞİK

Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu çalışmanın amacı elit okçularda müsabaka öncesi tahmin edilen sonucun hedef yönelimi perspektifinden değerlendirerek performansa olan etkisini ortaya koymaya çalışmaktır. Başarı hedefi yaklaşımı bireyin davranışlarının belirlenmesinde temel başarı hedeflerinin ele alınmasının önemini vurgulamaktadır. Kuram hedeflere ulaşmada ve başarmada iki temel stilin var olduğunu öne sürmektedir. Görev ve ego olarak adlandırılan bu iki hedef yönelimi, bireylerin yetenek düzeylerini yargılamaları ile ilişkilidir. Görev yönelimli hedeflere sahip birey beceri gelişimi, yeni beceri öğrenme, görevde ustalığı gösterme ve sıkı çalışma üzerine odaklaşırken; ego yönelimli birey kendi üstün yeteneğini göstermeye yoğunlaşır ve daha az çaba ile rakibi yenmek ister. Aslında her ikisi de bireylerde belirli düzeylerde vardır; bazı kişilerde biri diğerine göre yüksek iken bazılarında her ikisi de yüksek olabilir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmanın örneklem grubunu İzmir ilinde yapılmış olan Büyükler-Gençler Salon Türkiye Şampiyonasına katılmış olan 116 elit sporcu oluşturmaktadır. Katılımcılara müsabakalar başlamadan önce Nicholls'un "Gelişimsel Temelli Algılanan Yeterlik Kuramı"na dayalı olarak Duda (1989) tarafından geliştirilen Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği doldurtulmuştur. Ölçek 7'si görev, 6'sı ego yönelimi olmak üzere 13 maddeden oluşmaktadır. Ölçeği yanıtlayanlar her bir maddeye katılımlarını 5'li değerlendirme sistemine göre yapmaktadırlar. Ölçeğin, Türk sporcular için geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Toros (2004) tarafından yapılmıştır. Ayrıca katılımcılara bu müsabaka sonucunda kaç puanı hedefliyorsunuz ve kaçınıcı sırada bu müsabakayı tamamlarsınız diyerek kendi sonuçlarını tahmin etmeleri istenerek güdüsel bir iklim oluşması sağlanmıştır. Elde edilen veriler çalışmanın amaçlarına uygun olarak frekans ve yüzde gibi betimsel istatistik yöntemler kullanılarak analiz edilmiş ayrıca çıkarımsal istatistiki yöntemlerden faydalanılmıştır. Sporcuların hedef yönelim düzeylerini sınıflandırmak için ise hiyerarşik ve hiyerarşik olmayan kümeleme analizinden faydalanılmıştır. Tahmin edilen skorun müsabaka sonucuna etkisini incelemek için Linear Regresyon analizinden faydalanılmıştır. Hiyerarşik kümeleme yöntemlerinde Ward Yöntemine başvurulmuştur. Ward yönteminde squared euclidean distance'den yararlanılmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Kümeleme analizi sonucunda katılımcıların hedef yönelimlerinin iki farklı kümeye ayrılmasına karar verilmiştir. Hedef yönelimi yüksek olan katılımcılar ile hedef yönelimi düşük olan katılımcıların müsabaka öncesi tahmin ettikleri sonuçların performansları üzerine etkisi incelendiğinde; Hedef yönelimi düşük olan katılımcıların tahminleri performanslarına herhangi bir etki yaratmazken ($F=,825; p>0,05$), kümeleme analizi sonucunda hedef yönelimleri yüksek olan katılımcıların müsabaka öncesi tahminleri müsabaka sonuçlarını etkilemektedir ($F=4,173; R=603; R^2=305; p<0,05$). Katılımcıların müsabakadan önce tahmin ettikleri skorlar tek başına müsabaka sonucuna ilişkin toplam varyansın % 30'unu açıklamaktadır. Bu sonuçlara ek olarak hedef yönelimi düşük ve yüksek olan katılımcıların müsabaka sonucundaki skorları arasında da anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır ($t=2,849; p<0,05$).

Sonuç olarak elit okçularda müsabaka öncesinde tahmin edilen sonuçların hedef yönelimleri perspektifi açısından incelendiğinde performansa etkisinin olduğu saptanmıştır. Hedef yönelimi yüksek olan bireyler ister ego yönelimli olsunlar isterlerse görev yönelimli olsunlar müsabaka öncesinde kendi performansları ile ilgili yapmış oldukları tahminleri gerçekleştirme noktasında güdülenmişler ayrıca kendi performanslarının da farkındadırlar. Hedeflemiş oldukları skorlara ulaşma noktasında hedef yönelimi düşük olan bireylere oranla daha fazla güdülenmektedirler. Hedef yönelimi yüksek olan bireyler düşük olan bireylere oranla da daha yüksek performansa sahiptirler.

SB76

**'KÜRESEL – YEREL' ETKİLEŞİMİNDE FUTBOL VE FUTBOL TARAFTARLARI:
ESKİŞEHİRSPOR ÖRNEĞİ**

Emre GÖKALP, Nadir SUĞUR, Çağdaş CEYHAN

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir

GİRİŞ ve AMAÇ: Özellikle son 25 yıldır yoğun bir metalaşma ve neo-liberalleşme süreci içinde olan, tüketim kültürüne eklenilen ve günümüzde başlı başına dev bir endüstriye dönüşmüş olan futbol, aynı zamanda, küreselleşme sürecinin hemen hemen bütün özelliklerinin ve sonuçlarının cisimleştiği bir alandır. Tarihsel olarak dünden bugüne yerel/ulusal kimliğin önemli bir 'gösteren'i olan futbolun bugün büyük ölçüde küreselleşmesi ve aynı zamanda en küresel spor olması, giderek artan düzeyde küresel – yerel/ulusal etkileşimini ve gerilimini de beraberinde getirmektedir. Farklı bir ifadeyle, küreselleşme süreci futbolun yerel/ulusal aidiyetlerin önemli bir temsilcisi olma konumunu basitçe ortadan kaldırmamakta, küresel düzeyde bir türdeşleşme ve bir örnekleşmeyle birlikte yerelleşme ve farklılaşmayı da pekiştiren bir küreyerelleşme süreci olarak yaşanmaktadır. Bu çalışmada futbolun endüstrileşmesi ve küreselleşmesi ile birlikte küresel - yerel/ulusal etkileşiminin ve geriliminin futbol taraftarlığın anlam dünyasını nasıl etkilediği ve dönüştürdüğü sosyolojik olarak analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada kullanılarak, karma yöntem uygulanmıştır. Araştırma evreni Eskişehirspor'u destekleyen, futbol karşılaşmalarını yakından takip eden, genellikle takımın maçlarına giden, sportif ürünlerini satın alan ve takım ile özdeşim kurmuş olan tüm taraftarlar, nicel araştırmanın örneklem grubunu ise bu evren kapsamından rastgele seçilen 1150 taraftar oluşturmaktadır. Örneklem grubunu oluşturan 1150 taraftara 73 soruluk anket uygulanarak nicel veri toplanmıştır. Ayrıca Eskişehirspor müsabakalarını çok yakından takip eden (içlerinde taraftar gruplarının liderleri ve camianın yakından tanıdığı isimlerden oluşan) 40 taraftarla da yaklaşık 1,5 – 2 saat süren derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilerek de nitel veri elde edilmiştir. Ek olarak, Eskişehirspor'un 4 deplasman ve 21 iç saha karşılaşması izlenerek katılımlı gözlem yapılmış ve taraftarlarla çok sayıda enformal görüşme gerçekleştirilerek alan notları tutulmuştur.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Eskişehirspor taraftar kimliğinin sosyal ve kültürel olarak ve küreyerel karşılıklı etkileşimler ekseninde nasıl (yeniden) inşa edildiğini çözümlenmeyi hedefleyen ve halen devam eden geniş kapsamlı bir alan araştırmasının nitel ve nicel verilerine dayanan bu çalışmada Türkiye futbolunda 50 yıllık büyük bir mazisi olan bu Anadolu kulübünün taraftarlarının üç İstanbul takımı, A milli takım ve dünyada önemli kimi kulüplere bakışları; Eskişehirspor taraftarların "Eskişehirli olan–Eskişehirli olmayan" ya da "yerli-yabancı" futbolcu ayrımı ne düzeyde ve neden yaptıkları; hangi slogan, tezahürat, marş ve tribün koreografilerini (ve Eskişehirspor kimliğinin oluşmasında) nasıl kullandığı ile ulusal ve küresel düzeyde rakip ve dost takım algıları elde edilen nitel ve nicel veriler eşliğinde tartışılacaktır. Çalışmada kültürel homojenleşme ve kültürel heterojenleşme arasında bir etkileşim, futbolun küreselleşmesi ile ulusal/yerel aidiyetler arasında da önemli eklenme olduğu; karmaşık ve çelişkili bir görünüm sergilese de, futbolun küreselleşmesi ile yerel/ulusal kimlikler arasındaki diyalektiğin önemini Eskişehirspor ve Eskişehirspor taraftarları örneğinde de koruduğu vurgulanmaktadır.

TÜRKİYE'DE KADIN FUTBOLUNUN SORUNLARI VE SPORCU DENEYİMLERİ

Mustafa Berkay AYDIN

Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Bursa

Türkiye'de Kadın Futbolunun Sorunları ve Sporcu Deneyimleri

GİRİŞ ve AMAÇ: Türkiye'de kadın futbolunun 'resmi' içeriği 2017 yılı itibarıyla TFF'nin 2016 -2017 Sezonu Kadın Futbol Ligleri Müsabakaları Statüsü çerçevesinde Kadınlar 1. Ligi, Kadınlar 2. Ligi, Kadınlar 3. Ligi olmak üzere üç ligde; ve Genç Kızlar Türkiye Şampiyonası, Yıldız Kızlar Türkiye Şampiyonası ve U-13 Kızlar Yerel Şampiyonaları olmak üzere üç temel turnuva kategorisinde sürdürülmektedir. Kadınlar 1-2 ve 3. Ligleri'nde toplam 30 takım mücadele etmektedir.

Türkiye'de 1993-1994 sezonunda başlayan kadın futbol ligleri günümüze gelene kadar çeşitli duraklama dönemleri yaşamıştır. Benzer şekilde kimi dönemler bu alanda önemli başarı kazanan kulüplerin branşlarını kapatmaları söz konusu olmuştur. Türkiye'de kadın futbolunun sürekliliği ve gelişiminde yaşanan kesintilere karşın son yıllarda görece 'düzenli' bir hal aldığından söz edilebilir. Buna karşın TFF'nin ve çeşitli akademik çalışmalarda uzmanların da belirttiği şekilde ulaşılan düzey 'arzulanan' bir aşama da değildir.

Çalışmanın ana amacı Türkiye'de kadın futbolunun temel sorunsallarını, doğrudan sürecin bileşenleri üzerinden anlamaya çalışmaktır. Kadın futbolunda sürdürülebilirlik için gerekli olan sosyal ve ekonomik desteğe ulaşılabilmesi açısından öncelikle sorunların ve doğrudan 'deneyimlerin' dikkate alınması önemlidir. Geçmişten bugüne evrensel olarak ciddi engellemelerle karşılaşmış ve gelişim süreci 'ertelenmiş' olan kadın futbolunda, özellikle 'sporcu deneyimleri' ve değerlendirmeleri dikkatle üzerinde durulması gereken bir nokta olarak tanımlanmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmada 'kadın futbolunu' oluşturan bileşenlerin bu alana dair tutumları, yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede 'kadın futbolunun' önemli bileşenleri olarak kulüp yöneticileri, antrenörler ve sporcular esas alınmıştır. Özellikle 'sporcu deneyimleri' başlığı araştırma açısından oldukça önemli bir çerçeveyi oluşturmaktadır. Araştırmada farklı liglerden İstanbul ve Marmara bölgesi takımları esas alınmıştır. Liglerde mücadele veren toplam 30 kulübün 12 tanesi İstanbul, Bursa ve Kocaeli kentlerinin takımlarıdır. Bunun yanında kadın futbolu alanında 'belediye takımlarının' da önemli bir etkisi bulunmaktadır. Liglerde toplam 7 belediye takımı bulunmakla beraber, liglerdeki en üst klasman olan Kadınlar 1. Lig'ini oluşturan 10 takımın 5'i belediye takımlarıdır. Araştırma çerçevesinde Gemlik Zeytinspor (3. Lig), Dudulluspor (3.Lig), Kocaeli Harb-İş Spor (2. Lig) ve Ataşehir Belediyespor (1.Lig) yönetici, antrenör ve sporcularıyla görüşmeler yapılması planlanmıştır. Her takımdan, takım kaptanları başta olmak üzere 3 sporcuyla görüşmeler yapılmaktadır. Toplamda 12 sporcu, 4 yönetici ve 4 antrenörle yapılan/yapılmakta olan görüşmelerin hem bir bütün olarak kadın futbolunun sorunları ve çözüm olanakları, hem de farklı lig statülerindeki deneyimleri üzerine değerlendirme yapma imkanını artıracaktır.

SONUÇ (ve/veya TARTIŞMA): Araştırma sürecinde ilk bakışta dikkat çeken bulgular arasında değişik lig statüleri arasında ciddi imkan farklılıkları olduğu göze çarpmaktadır. Bu açıdan belediye kulüplerinin görece önemli olanaklar sağlaması söz konusudur. Ayrıca sahada görülen mücadele yanında sporcuların sosyal hayatta da ciddi bir mücadele vermiş oldukları veya halihazırda verdikleri dikkat çekmektedir. Futbol ilgileri oldukça yüksek olan kadın sporcuların dünyanın en etkili sporlarının başında gelen futbolda daha fazla alan kazanmaya oldukça inançlı tutumlarının yanı sıra, 'erkek sporu' olarak bilinen bir alanda ciddi bir destek beklentisi içerisinde oldukları görülmektedir. Bunun yanında yöneticiler ve antrenörler, genel olarak çok düşük maliyetlerle çok kısa zamanda ülke sporu için ciddi atılım yapılabilecek bir duruma, kimi zaman ilginç önerilerle, dikkat çekmektedirler.

SB103

SPORCULARDA ÖZNEL ZİNDELİK İLE PROAKTİVİTE, ÖZNEL MUTLULUK VE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Hakan KOLAYIŞ, Nurullah ÇELİK

Sakarya Üniversitesi, Sakarya

GİRİŞ ve AMAÇ: Ryan ve Frederick (1997), öznel zindelik enerji dolu olma ve canlılık hislerini içeren psikolojik iyi oluşun bir yansıması olarak tanımlamıştır. Öznel iyi oluş, bilişsel ve duygusal bileşenlerden oluşan doyumun öznel hâli ve olumlu ruh sağlığı olarak tanımlanır (Deiner, 2001). Bireylerin kendi davranışlarıyla çevrelerini ve olayları etkileyebilmelerinin yanı sıra fırsatları keşfetmek, girişimci olmak, sorumluluk sahibi olmak, risk analizi yapıp yerinde ve zamanında risk alabilmek, yapılan bir işte anlamlı bir değişim olana kadar azimle devam etmek yer almaktadır (Akın, 2011). Öznel mutluluk ise bireylerin mutlu ya da mutsuz olmasının öznel olarak değerlendirilmesidir (Akın ve Satici, 2011). Bu çalışmanın amacı, lisans sporcularda proaktivite, öznel zindelik, öznel mutluluk ve psikolojik iyi oluş durumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmaya yaşları 13-24 arasındaki toplam 46 lisanslı sporcu katılmıştır. Yaş ortalamaları $X_{age}: 17,70 \pm 2,76$ olarak tespit edilmiştir. Çalışmada ölçüm aracı olarak kişisel bilgi formu, kısaltılmış proaktivite ölçeği (Akın ve diğ., 2011), öznel mutluluk ölçeği (Akın, 2011), psikolojik iyi oluş ölçeği (Akın and Fidan, 2012) ve öznel zindelik ölçeği (Akın ve diğ., 2012) kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ile Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. İstatistikler SPSS 16 paket programı aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Çalışmadan elde edilen bulgulara göre; öznel zindelik ile öznel mutluluk puanları arasında ($r: 395; p < 0.05$); öznel zindelik ile psikolojik iyi oluş puanları arasında ($r: 674; p < 0.05$); öznel zindelik ile proaktivite puanları arasında ($r: 674; p < 0.05$), psikolojik iyi oluş ile proaktivite puanları arasında ($r: 757; p < 0.05$) pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Yaş bakımından herhangi bir anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p > 0.05$). Cinsiyet bakımından da herhangi bir anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ: Çalışmada elde edilen bulgular ışığında, sporcuların öznel zindelik puanları arttıkça öznel mutluluk, psikolojik iyi oluş ve proaktivite puanları da artmaktadır. Benzer şekilde, psikolojik iyi oluş puanları arttıkça proaktivite puanları da artmaktadır.

SPORCULARDA PERFORMANS STRATEJİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Nurullah ÇELİK, Hakan KOLAYIŞ

Sakarya Üniversitesi, Sakarya

GİRİŞ ve AMAÇ: Tüm psikolojik beceriler başarılı ve başarısız sporcuların karakterize edilmesi için kabul edilmiştir (Katsikas, Argeitaki ve Smirniotou, 2009). Yapılan pek çok bilimsel araştırma, psikolojik beceri eğitiminin birçok sosyal-psikolojik parametredeki sporcuların performansına ve günlük yaşamlarına katkıda bulunduğunu ifade etmektedir (Tenenbaum ve Eklund, 2007). Bu bağlamda, sporcuların çeşitli psikolojik beceriler ve kullanım stratejileri, Thomas ve arkadaşları (1999) tarafından eğitim sürecinin bir parçası olarak kabul edilmiştir. Öte yandan Thomas ve arkadaşları (1999) bu eğitim sürecinin her zaman ihmal edildiğini ifade etmişlerdir. Bu çalışmanın amacı, sporculara ait performans stratejilerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesidir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya yaşları 14 ile 35 (Xage:19,64±4,70 arasında değişen toplam 145 lisanslı sporcu katılmıştır.) Araştırmadaki verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu ise Thomas ve arkadaşları (1999) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Miçooğulları (2015) tarafından yapılan "Performans Stratejileri Envanteri" kullanılmıştır. Envanterde her biri sekiz alt boyuttan oluşan yarışma ve antrenman boyutu bulunmaktadır. Alt boyutlar kendiyile konuşma (self-talk), duygu kontrolü, otomatiklik, hedef belirleme, imgeleme, uyarılmışlık, olumsuz düşünme/dikkat kontrolü ve rahatlama. Çalışmada verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ise Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS 16 paket programında gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, antrenman boyutunda yaş bakımından herhangi bir ilişki bulunamamıştır. Öte yandan, yarışma boyutunda ise yaş ile hedef belirleme (r: 264; p<0.05) ve yaş ile rahatlama arasında (r: 185; p<0.05) pozitif yönde ve anlamlı ilişki tespit edilirken, yaş ile olumsuz düşünce arasında ise negatif yönde ve anlamlı (r: -173; p<0.05) bir ilişki bulunmuştur. Spor yılı bakımından antrenman boyutunda spor yılı ile duygu kontrolü arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki tespit edilirken (r: -199; p<0.05), spor yılı ile kendiyile konuşma (r: 196; p<0.05) ve spor yılı ile dikkat kontrolü (r: 210; p<0.05) arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Yarışma boyutunda ise spor yılı ile duygu kontrolü arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki tespit edilirken (r: -189; p<0.05), spor yılı ile hedef belirleme (r: 241; p<0.05), spor yılı ile hayal etme (r: 168; p<0.05) ve spor yılı ile rahatlama arasında (r: 219; p<0.05) pozitif yönde ve anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Antrenman boyutunda eğitim düzeyi bakımından herhangi bir ilişki bulunamazken; yarışma boyutunda ise eğitim düzeyi ile otomatiklik arasında negatif yönde ve anlamlı (r: -208; p<0.05), eğitim düzeyi ile hedef belirleme arasında ise pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (r: 284; p<0.05).

TARTIŞMA ve SONUÇ: Sonuç olarak, sporcuların performans stratejileri ile yaş, spor yılı ve eğitim düzeyi arasında ilişki bulunmaktadır. Yaşın artmasıyla birlikte sporcuların hedef belirleme stratejilerinde ve müsabaka ortamındaki rahatlık düzeyinde bir artış meydana gelmektedir. Yaşın artmasıyla birlikte müsabakaya yönelik olumsuz düşüncelerin azaldığını da önemli bir sonuçtur. Spor yılı bakımından antrenman sırasında kullanılan performans stratejisi, dikkat kontrolü ve kendiyile konuşma stratejisi açısından olumlu etkiler tespit edilmesine karşın, sporcuların duygusal kontrolünü sağlamada güçlük yaşadığını göstermiştir. Müsabakadaki performans stratejileri açısından ise yine duygu kontrolü stratejisi bakımından negatif bir korelasyon söz konusu olmasına karşın, sporcuların hedef belirleme, hayal etme ve rahatlama stratejileri bakımından olumlu özelliklere sahip olduğunu söylemek mümkündür. Eğitim düzeyi açısından ise yarışma boyutunda hedef belirleme stratejilerinin olumlu etkisinden bahsetmek mümkündür.

SB112

ÜNİVERSİTELİ KADIN ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ

¹*Esra KARIMAN*, ²*Esra KARIMAN*, ¹*Murat ELİÖZ*, ³*Ahmet Zeki DEMİR*, ⁴*Mehmet ÇEBİ*

¹*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Samsun*

²*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabiklimdalı, Samsun*

³*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sivil Havacılık Ulaştırma İşletmeciliği, Samsun*

⁴*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Samsun*

AMAÇ: Çalışmanın amacı, son yıllarda önemi giderek artan girişimciliğin Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencileri kadın öğrencilerin girişimci potansiyelini ortaya koymaktır. Materyal ve Metot: Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesinde 2015 yılında öğrenim gören 50658 öğrencinin 1140'ı (%2,5) örneklem olarak alınmıştır. 1140 öğrenciden 561'i kadın öğrenci, 579'u erkek öğrencidir. Öğrencilere 17 sorudan oluşan Kauffman FastTrac Girişimcilik Karakter Anketi uygulanmıştır. Kauffman FastTrac girişimcilik karakter anketine göre 40-51 puan alanlar Girişimci, 30-39 arası puan alanlar Girişimci Olabilir ve 29 ve altı alanlar ise Girişimci Değil olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Üniversitedeki toplam 1140 katılımcının Kauffman envanterine göre Girişimci (40-51) ve Girişimci Olabilir (30-39) kategorisini birlikte ele aldığında %92 oranında (29 ve altı Girişimci Değil) kategorisinde %8 oranında göstermektedir. Kendini girişimci görüyor musun sorusuna cevap veren 561 kadın öğrenci; 299'u kendini girişimci görüyor (%53), 262'si kendini girişimci görmüyor (%47) oranında göstermektedir. Kauffman envanterine göre Kendini girişimci gören 299 kadın öğrenci girişimci ve girişimci olabilir kategorisi birlikte ele alındığında %97 oranında; Kendini girişimci görmeyen 262 kadın öğrenci girişimci ve girişimci olabilir kategorisi birlikte ele alındığında %86 oranında görülmektedir. Kendini girişimci gören ve en önemlisi kendini girişimci görmeyen kadın öğrencilerin girişimcilik karakterleri yüksek çıkmıştır.

SONUÇ: Yüksek girişimcilik karakteri gösteren kadın öğrencilerin mezun olduktan sonra girişimci davranışlar sergilememesi araştırılması gereken bir konudur. Bu durum kadınların girişimcilik düzeyi yüksek olduğu fakat sosyal baskı, toplumun kadınlara yüklediği sınırlılıklar, kadınların toplumdaki yeri, cinsiyete dayalı rol ayrımcılığı potansiyel girişimci kadın öğrencilerin kendilerini girişimci görmemesi konusundaki nedenler olabilir. Kadın girişimciliği, özellikle toplumda fırsat yaratarak ülke ekonomisini geliştirmede fayda sağlamak ve kadının potansiyel girişimci olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, girişimcilik, kadın girişimcilik

GİRİŞİMCİ ÜNİVERSİTE OLMAK VE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELİNİN KULLANILMASI

¹Esra KARIMAN, ¹Murat ELİÖZ, ²Ahmet Zeki DEMİR, ³Mehmet ÇEBİ

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Samsun

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sivil Havacılık Ulaştırma İşletmeciliği, Samsun

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Samsun

AMAÇ: Girişimcilik potansiyeline sahip öğrencilerin üniversite tarafından desteklenmesi çok önemlidir. Bu çalışmada kendini girişimci görmeyen üniversite öğrencilerinin girişimcilik karakterini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL ve METOT: Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesinde 2015 yılında öğrenim gören 50658 öğrencinin 1140'ı (%2,5) örneklem olarak alınmıştır. Kendisini girişimci olarak görmeyen 499 öğrenciye 17 sorudan oluşan Kauffman FastTrac Girişimcilik Karakter Anketi uygulanmıştır. Kauffman FastTrac girişimcilik karakter anketine göre 40-51 puan alanlar Girişimci, 30-39 arası puan alanlar Girişimci Olabilir ve 29 ve altı puan alanlar ise Girişimci Değil olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: 1140 katılımcının 641'i Kendilerini girişimci olarak görüyor (%56) ve 499'u Kendilerini girişimci olarak görmüyor (%44) oranında göstermektedir. Kendini girişimci olarak görmeyen 499 katılımcıdan 368'i girişimcilik kararım değişebilir cevabını vermiş ve bu katılımcılar %90 oranında Girişimci ve Girişimci Olabilir kategorisinde Kauffman FastTrac puanına sahip oldukları görülmüştür. Girişimcilik kararım değişmez diyen 131 katılımcının %73 oranında Girişimci ve Girişimci Olabilir kategorisinde Kauffman FastTrac puanına sahip oldukları görülmüştür.

SONUÇ: Kendini girişimci görmeyen öğrencilerinde girişimci karakter taşıdıkları ve potansiyel girişimci oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında üniversite eğitiminin girişimcilik konusunda öğrencileri yeteri kadar bilgilendirmediği ve üniversitelerin öğrenci potansiyelini verimli olarak değerlendirmedeğini düşünürüz.

Anahtar Kelimeler: Girişimci; girişimcilik; girişimci üniversite

SB127

8-9 YAŞ GRUBU MASA TENİSİ KURSUNA KATILAN VE KATILMAYAN ÇOCUKLARIN EURO FİT TEST BATARYASI UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Oğuzhan YOLCU, Şule KIRBAŞ, Recep KÜRKÇÜ

Amasya Üniversitesi, Amasya

Euro Fit Test Battery Applications Comparison of Those Children, At The Ages of 8 and 9, Who Attended Or didn't Attend To The Table Tennis Course

AIM: The aim of this study is to define the euro fit test levels of those children, at the ages of 8 and 9, who attended or did not attend to the table tennis course.

METHOD: The sample group of study has 28 children divided into two groups. The first group has 14 children (seven boys 7 girls) who are course participants and the second group has also 14 children (7 girls 7 boys) who are non-participants. The height average of course participants is 131 ± 92 cm, and the weight average of them is 27 ± 42 kg. The height average of non participants is 134 ± 10 cm, and the weight average of them is 31 ± 27 kg. The participants has practiced for 6 months twice in per a week for two hours. At the end of practice period, both of the groups have been applied eurofit test battery. Their height, weight, and body mass indexes have also been measured. For statistical analyzes, t- test has been applied in order to search the significance at the level of $p < 0.05$.

RESULTS: Flexibility and durability for the shuttle and long jump by stopping values ($p < 0.01$); and significant differences for BMI values ($p < 0.05$) have been observed. There have been found no differences between the participants and non participants for their physical parameters, heights, and weights. There have been found no differences between two groups also for their flamingo balance, touching to the discs, paw power, 10×5 shuttle run and hanging tests with twisted arm. When the groups are compared according to their genders, no difference there have been found between them.

RESULTS: As a result, it is thought that applying the study to much more participants within the different sport areas provides much better results. Euro fit batteries might contribute us to divert the children to the sport at the right time.

Keywords: Euro Fit, Child, Table Tennis, Sport

TÜRKİYE'DE KADIN FUTBOLUNUN SORUNLARI VE SPORCU DENEYİMLERİ

Mustafa Berkay AYDIN

Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Bursa

GİRİŞ ve AMAÇ: Türkiye'de kadın futbolunun 'resmi' içeriği 2017 yılı itibariyle TFF'nin 2016 -2017 Sezonu Kadın Futbol Ligleri Müsabakaları Statüsü çerçevesinde Kadınlar 1. Ligi, Kadınlar 2. Ligi (2 grupta 14 takım), Kadınlar 3. Ligi (8 grupta 103 takım) olmak üzere üç ligde, ayrıca Genç Kızlar Türkiye Şampiyonası, Yıldız Kızlar Türkiye Şampiyonası ve U-13 Kızlar Yerel Şampiyonaları olmak üzere üç temel turnuva kategorisinde sürdürülmektedir. Kadınlar 1., 2. ve 3. Ligleri'nde toplamda 127 takım mücadele etmektedir.

Türkiye'de 1993-1994 sezonunda başlayan kadın futbol ligleri günümüze gelene kadar çeşitli duraklama dönemleri yaşamıştır. Benzer şekilde kimi dönemler bu alanda önemli başarı kazanan kulüplerin branşlarını kapatmaları söz konusu olmuştur. Türkiye'de kadın futbolunun sürekliliği ve gelişiminde yaşanan kesintilere karşın son yıllarda görece 'düzenli' bir hal aldığından söz edilebilir. Buna karşın TFF'nin ve çeşitli akademik çalışmalarda uzmanların da belirttiği şekilde ulaşılan düzey 'arzulanan' bir aşama da değildir. Bildiride ligleri oluşturan kulüplerin kentlerine ilişkin genel bir döküm de yapılacaktır.

Çalışmanın ana amacı Türkiye'de kadın futbolunun temel sorunsallarını, doğrudan sürecin bileşenleri üzerinden anlamaya çalışmaktır. Kadın futbolunda sürdürülebilirlik için gerekli olan sosyal ve ekonomik desteğe ulaşılabilmesi açısından öncelikle sorunların ve doğrudan 'deneyimlerin' dikkate alınması önemlidir. Geçmişten bugüne evrensel olarak ciddi engellemelerle karşılaşmış ve gelişim süreci 'ertelenmiş' olan kadın futbolunda, özellikle 'sporcu deneyimleri' ve değerlendirmeleri dikkatle üzerinde durulması gereken bir nokta olarak tanımlanmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmada 'kadın futbolunu' oluşturan bileşenlerin bu alana dair tutumları, yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede 'kadın futbolunun' önemli bileşenleri olarak kulüp yöneticileri, antrenörler ve sporcular esas alınmıştır. Özellikle 'sporcu deneyimleri' başlığı araştırma açısından oldukça önemli bir çerçeveyi oluşturmaktadır. Araştırmada farklı liglerden İstanbul ve Marmara bölgesi takımları esas alınmıştır. Özellikle İstanbul 'kadın futbolu' açısından oldukça önemli bir konumdadır. Bunun yanında kadın futbolu alanında 'belediye takımlarının' da önemli bir etkisi bulunmaktadır. Örneğin, liglerdeki en üst klasman olan Kadınlar 1. Lig'ini oluşturan 10 takımın 5'i belediye takımlarıdır. Bu yüzden araştırmaya bir 'belediye takımı' da dahil edilmiştir. Araştırma çerçevesinde Gemlik Zeytinspor (3. Lig), Dudulluspor (3.Lig), Kocaeli Harb-İş Spor (2. Lig) ve Ataşehir Belediyespor (1.Lig) yönetici, antrenör ve sporcularıyla görüşmeler yapılması planlanmıştır. Her takımdan, takım kaptanları başta olmak üzere 3 sporcuyla görüşmeler yapılmaktadır. Toplamda 12 sporcu, 4 yönetici ve 4 antrenörle yapılan/yapılmakta olan görüşmelerin hem bir bütün olarak kadın futbolunun sorunları ve çözüm olanakları, hem de farklı lig statülerindeki deneyimleri üzerine değerlendirme yapma imkanını artıracaktır. Görüşmeler her bir kişiyle yüz yüze derinlemesine mülakat şeklinde gerçekleştirilmiştir.

SONUÇ (ve TARTIŞMA): Araştırma sürecinde ilk bakışta dikkat çeken bulgular arasında değişik lig statüleri arasında ciddi imkan farklılıkları olduğu göze çarpmaktadır. Bu açıdan belediye kulüplerinin görece önemli olanaklar sağlaması söz konusudur. Ayrıca sahada görülen mücadele yanında sporcuların sosyal hayatta da ciddi bir mücadele vermiş oldukları veya halihazırda verdikleri dikkat çekmektedir. Futbol ilgileri oldukça yüksek olan kadın sporcuların dünyanın en etkili sporlarının başında gelen futbolda daha fazla alan kazanmaya oldukça inançlı tutumlarının yanı sıra, 'erkek sporu' olarak bilinen bir alanda ciddi bir destek beklentisi içerisinde oldukları görülmektedir. Bunun yanında yöneticiler ve antrenörler, genel olarak çok düşük maliyetlerle çok kısa zamanda ülke sporu için ciddi atılım yapılabilecek bir duruma, kimi zaman ilginç önerilerle, dikkat çekmektedirler.

SB144

ÜNİVERSİTELİ SPOR EĞİTİMLİ ÖĞRENCİLER VE SEDANTERLERİN KAYGI DURUMLARI

¹Erkut TUTKUN, ²Osman İMAMOĞLU, ²Tülin ATAN

¹Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

²OMÜ Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

AMAÇ: Spor Eğitimi almakta olan üniversite öğrencileri ve sedanterlerin durumluk ve sürekli kaygı durumlarının araştırılması amaçlanmıştır.

Materyal ve metot: Spor eğitilmiş olan ve olmayan öğrencilere uygulanan kaygı envanterinden 240 adeti değerlendirilmiştir. İstatistiksel işlemlerde student t testi kullanılmıştır.

BULGULAR ve TARTIŞMA: Yaş ortalamaları sporcu öğrencilerin 23,46 ve sedanter öğrencilerin 23,63 yıl şeklindedir. Sporcu öğrencilerin durumluk puanı 53,25 ve süreklilik puanı 22,72 iken sedanter öğrencilerin durumluk puanı 51,57 ve süreklilik puanı 24,57 olduğu tespit edilmiştir. Sporcu Öğrencilerin sedanter öğrencilerden durumlu puanının yüksek ve süreklilik puanlarının ise düşük olması anlamlı bulunmuştur($p<0,05$). Kadınların durumluk puanının erkeklerden yüksek olması anlamlı iken ($p<0,05$), süreklilik puanlarının yüksek olması anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

SONUÇ: Spor eğitilmiş öğrencilerin müsabaka ve yarışma sezonunda bulunmaları durumluk kaygılarını yükseltirken sürekli kaygılarına etki etmediği söylenebilir. Spor eğitilmiş öğrencilerde durumluk kaygıyı azaltıcı tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Öğrenci

SB145

ÜNİVERSİTELİ SPORCU ÖĞRENCİLER VE ANTRENÖRLERDE STRES DÜZEYİ VE BENLİK TASARIMI İLİŞKİSİ

1Erkut TUTKUN, 2Osman İMAMOĞLU

1Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

2OMÜ Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

AMAÇ: Bu çalışmada Üniversiteli sporcu öğrenciler ve Antrenörlerin stres düzeyi ve benlik kavramı arasındaki durum araştırılmıştır.

MATERYAL ve METOT: 310 öğrenci ve 90 antrenöre stres düzeyi ölçeği ve benlik tasarım envanteri uygulanmıştır. Karşılaştırmalar student t testi ile yapılmıştır.

BULGULAR ve TARTIŞMA: Öğrenciler ve antrenörlerin yaş düzeyine göre stres düzeyi ve benlik tasarım puanları arasında istatistiksel olarak farklılık varken ($p<0,001$), boy uzunluğu ve vücut ağırlıklarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Yaş düzeyi arttıkça stres puanı artarken benlik tasarım puanı düşmüştür. Erkeklerin bayanlara göre stres puanı yüksekliği anlamlı iken ($p<0,05$), benlik tasarım puanında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Antrenörlerin öğrencilere göre stres puanlarının daha yüksek ve benlik tasarım puanlarının daha düşük olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0,001$).

SONUÇ: Antrenörler öğrencilere göre daha stresli ve olumsuz benlik kavramına sahip oldukları bulunmuştur. Antrenörlerin stres düzeyleri düşürülerek olumlu benlik durumları artırılmalıdır.

Anahtar Kelime: Stres düzeyi, Benlik tasarımı

SB147

BURSA İLİNDE BULUNAN FAAL FUTBOL HAKEMLERİNİN DURUMLUK KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

¹Ali Emre AKDEMİR, ²Ali Emre AKDEMİR, ¹Nimet Haşıl KORKMAZ

¹Ü.Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü, Bursa

²U.Ü.Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü, Bursa

GİRİŞ ve AMAÇ; Bu çalışmada Bursa ilinde bulunan faal futbol hakemlerinin maçlar öncesi durumluk kaygılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmamıza Bursa ilinde 2016-2017 yılında faal olarak görev alan farklı klasmanlarda 60 erkek ve 10 kadın futbol hakemi gönüllü olarak katılmışlardır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Hakemlere araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve C. Spielberger (1970) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Öner ve LeCompte (1985) tarafından yapılmış olan durumluk kaygı ölçeği maçların hemen öncesinde soyunma odalarında uygulanmıştır Elde edilen veriler SPSS STATİSTİC 23 istatistik programında değerlendirilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ : Futbol hakemlerinin kademelerine göre durumluk kaygı puanları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). İl ve klasman hakemleri, aday ve il hakemleri arasında klasman hakemleri lehine istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir $p<0.05$. Sonuç olarak, araştırmamıza katılan hakemlerin maç öncesi durumluk kaygı düzeyleri yüksek bulunmamıştır. Durumluk kaygı düzeyinin düşük olmasının sebebi olarak Bursa'daki maçlarda daha az olay yaşanması, Bursa ilinde futbolun gelişmiş olması, alt yapıda bulunan yöneticiler ve antrenörlerin bilgi düzeylerinin yüksek olması gösterilebilir.

FUTBOL HAKEM VE YARDIMCI HAKEMLERİN FARKLI UYARI HIZLARINDA SEZİNLEME VE REAKSİYON ZAMANININ KARŞILAŞTIRILMASI

Hakan KARABALCIK, Özcan SAYGIN, Halil İbrahim CEYLAN, Ahmet Rahmi GÜNAY

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Muğla

AMAÇ: Futbol hakemlerin kendilerinden beklenen performansı sergileyebilmesi, fiziksel performanslarının yanı sıra, bilişsel performansların da yüksek olmasına bağlıdır. Fiziki ve bilişsel olarak yeterli durumda olan hakem müsabaka boyunca gerçekleşen ve bazen karmaşık olabilen pozisyonları dikkatli şekilde izleyip analiz ederek çok kısa sürede doğru kararlar verir. Bu çalışmanın amacı, futbol hakem ve yardımcı hakemlerin farklı uyarı hızlarındaki sezinleme ve reaksiyon zamanının karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM: Çalışmaya Muğla Bölgesinde faal olarak hakemlik yapan 15 hakem (yaş ortalaması: 25.23±3.48 yıl, hakemlik deneyimi: 5.33±3.43 yıl), 13 yardımcı hakem (yaş ortalaması: 22.76±2.91 yıl, hakemlik deneyimi: 3.53±1.12 yıl) olmak üzere toplamda 28 il, Bölgesel ve Klasman futbol hakemi gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmaya katılan hakemlerin, farklı uyarı hızlarındaki sezinleme zamanı (6mph, 12mph) ve reaksiyon zamanı (görsel, işitsel, karışık) ölçülmüştür. Hakemlerin sezinleme zamanı Bassin Anticipation Timer ile ölçülürken, reaksiyon zamanı Newtest 1000 aleti kullanılarak ölçülmüştür. Elde Edilen veriler SPSS (18.0) programında kaydedilmiştir. Hakem ve yardımcı hakemlerinin sezinleme ve reaksiyon zamanı arasındaki farklılıkları bulmak için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Bulgular: İstatiksel analiz sonucunda; hakem ve yardımcı hakemlerin sezinleme zamanı (12 mph) ve görsel reaksiyon zamanında istatiksel olarak hakemlerin lehine anlamlı fark bulunurken ($p<0.05$), sezinleme zamanı (6mph), işitsel ve karışık reaksiyon zamanında istatiksel olarak herhangi bir farka rastlanılmamıştır ($p>0.05$).

TARTIŞMA: Farklı spor branşlarında sezinleme zamanının inceleyen ve önemini belirten (Rojas ve ark., 2012; Wu ve ark., 2013; Roca ve ark., 2012), futbol hakemlerinin reaksiyon zamanını inceleyen (Rezaei ve Eskandarnajad, 2016) çalışmalar literatürde mevcut olmakla birlikte, futbol hakemlerinin farklı uyarı hızlarına göstermiş olduğu sezinleme zamanını inceleyen çalışmalar literatürde mevcut değildir. Bu nedenle, yapılan çalışma literatür açısından önem taşımaktadır. Rezaei ve Eskandarnajad (2016) yaptıkları çalışmada deneyimli ve deneyimsiz futbol hakemlerinin reaksiyon zamanları arasında istatiksel olarak anlamlı fark bulunamamışlardır. Bu çalışmada ise yardımcı hakemlere göre daha deneyimli olan hakemlerin, görsel reaksiyon zamanı daha iyi bulunurken, işitsel ve karışık reaksiyon zamanında anlamlı fark bulunamamıştır.

SONUÇ: Hakemlerin yardımcı hakemlere göre oyun içerisinde çok farklı pozisyonlarla karşı karşıya kalması ve her pozisyon için karar verme sürecinin kısa olmasının, sezinleme ve reaksiyon zamanını olumlu olarak etkilediği düşünülmektedir. Ayrıca, hakemlerin hızlı ve doğru karar verme yetilerini geliştirebilmek adına, sezinleme ve reaksiyon zamanlarını iyileştirmeye yönelik fiziksel ve bilişsel egzersizler yapmalarının yararlarına olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol Hakemi, Uyarı Hızı, Sezinleme Zamanı, Reaksiyon Zamanı, Yardımcı Hakem

SB186

SPOR BİLİMLERİ ÖĞRETİM ELEMANLARININ AKADEMİK ORTAMDA İLETİŞİMLERİ İLE İŞ YAŞAM KALİTELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

¹*Özden Tepeköylü ÖZTÜRK*, ²*Mümine SOYTÜRK*, ¹*Hüseyin GÖKÇE*

¹*Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Rekreasyon Bölümü, Denizli*

²*Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Manisa*

GİRİŞ ve AMAÇ: Örgütsel iletişim; örgütsel amaçları gerçekleştirmek için bireyler ve çevreyle sürekli yaşanan etkileşimlerdir. Dolayısıyla iletişim yolları tıkanan bir örgütün varlığını sürdürmesi mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte kurumlarda iletişimin var olması biçimsel ve biçimsel olmayan süreçlerin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için tek başına yeterli değildir. İletişimin niteliği de oldukça önemlidir. Biçimsel iletişim özellikle eşgüdümleme olmak üzere temel yönetim süreçlerini gerçekleştirirken, biçimsel olmayan iletişim ise örgütlerde işleri kolaylaştırma, plan ve aktivitelere yönelik bilgi paylaşımını sağlama, ortak anlayış oluşturma, farklılıkları törpüleme gibi amaçlara hizmet vermektedir. Örgütsel bir yapı olarak üniversiteler açısından değerlendirildiğinde etkili iletişim sistemi üniversiteler için de önem taşır. Ancak diğer örgütlerle karşılaştırıldığında farklı disiplinleri bünyesinde bulunduran üniversiteler sosyal, kültürel, idari ve akademik özellikleriyle daha karmaşık yapıya sahiptir. Bu nedenle akademik ortamda örgütsel olarak iletişim süreçlerinin etkililiğini aynı nitelikte sürdürmek oldukça zordur. Dolayısıyla akademik ortamdaki iletişim (AOİ) süreçlerinin niteliğinin belirlenmesi, aralıklarla takip edilmesi ve farklı değişkenlerle ilişkilerinin açıklanması önemli görülmektedir. İş yaşam kalitesi (İYK) de örgütsel iletişim süreçleriyle birlikte incelenebilir bir kavram olarak değerlendirilebilmektedir. Çağdaş yönetim yaklaşımlarıyla birlikte ortaya çıkan İYK bireylerin iş yerinde kişisel ihtiyaçlarını tatmin etme derecesini, iş doyumunu ve motivasyonunu belirtir. Bu unsurların pozitif anlamda değişiklik göstermesi her seviyedeki iletişim kanallarının açık tutulması ve etkili şekilde kullanılmasıyla mümkündür. Bu açıklamalara bağlı olarak çalışmada Spor Bilimleri alanında çalışan öğretim elemanlarının AOİ'leri ile İYK'ları arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Ayrıca her iki değişkenin cinsiyet, idari görev durumu, akademik unvan ve çalıştığı kurumda lisansüstü eğitim alma değişkenlerine göre farklılıkları ve şuan çalıştığı kurumdaki ile genel olarak yükseköğretim kurumlarındaki çalışma sürelerine göre ilişkileri incelenmiştir.

MATERYAL ve YÖNTEM: Araştırmada nicel korelasyonel teknikler kullanılmıştır. Çalışmaya farklı üniversitelerden 51'i kadın 108'i erkek olmak üzere toplam 159 (yaş=43.04±10.02) akademisyen katılmıştır. Veriler 1565 kişiye e-posta gönderilerek toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak "Akademik Ortamda İletişim Analizi Envanteri", "İş Yaşam Kalitesi Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, pearson korelasyon analizi, çoklu doğrusal regresyon analizi, tek yönlü MANOVA ve t testi istatistik test teknikleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Araştırma bulgularında AOİ toplam puanıyla İYK toplam puanı arasında orta düzeyde ve negatif; her iki değişkenin alt boyutları arasında ise zayıf, düşük ve orta düzeyde negatif ve pozitif ilişkilerin olduğu görülmüştür. Ayrıca AOİ'nin iş yaşam kalitesinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu ve İYK'daki değişimin %38'sini açıkladığı belirlenmiştir. Her iki bağımlı değişken ve alt boyutlarında cinsiyet faktörüne göre anlamlı bir farklılık görülmemiş ancak AOİ'nin ortak amaç eksikliği alt boyutunda erkeklerin puanlarının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. İdari görevi olan öğretim elemanları genel AOİ'yi ve alt boyutlarını (bilimsel bilginin yetersiz paylaşımı ve fakülte atmosferi alt boyutları hariç) daha pozitif algılamak; İYK'nın sadece iş arkadaşlarıyla ilişkiler, iş doyumunu ve iş yerinde sorumluluk alma alt boyutlarında daha yüksek puan aldıkları belirlenmiştir. Akademik unvan değişkenine göre değerlendirildiğinde AOİ, İYK ve alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Çalıştığı kurumda lisansüstü eğitim alan öğretim elemanları ücret açısından İYK'larını daha yüksek değerlendirmişlerdir. Öğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarında ve halihazırda çalıştıkları kurumlarındaki çalışma süresiyle AOİ, İYK ve alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmüştür.

SONUÇ: AOİ'nin İYK'yı etkilediği, İYK'daki değişimin bir kısmının AOİ ile açıklanabildiği ve akademik ortamdaki iletişimin pozitif olarak değişmesinin iş yaşam kalitesini de arttırdığı söylenebilmektedir.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİ YORDAMADA MİZAH TARZLARININ ROLÜ

¹Recep CENGİZ, ²Utku IŞIK

¹Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Anabilim Dalı, Manisa

²Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Anabilim Dalı, Kütahya

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, BESYO öğrencilerinin beş faktör kişilik özelliklerini yordama da mizah tarzlarının rolünü incelemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmanın örneklem grubunu 2014-2015 Bahar yarıyılında Türkiye'deki 5 farklı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören ve tesadüfi yöntemle tespit edilmiş olan 732 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin beş faktör kişilik özellikleri ve mizah tarzı puanlarını belirlemek için "Beş Faktör Kişilik Özellikleri" ve "Mizah Tarzı" ölçeği uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Frekans ve ortalama değerlerinden faydalanılmıştır. Veri toplama araçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini Shapiro-Wilk testinden faydalanılmıştır. Alt boyutların normal dağılım gösterdiği anlaşılmış ($p < 0,05$) ve parametrik istatistik testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada cinsiyet ve yaş değişkeni gibi iki değişkeni olan veriler Independent Sample t-testi analizi ile sınıf değişkeni ise One-Way ANOVA testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca katılımcıların kişilik tarzları ve mizah tarzları arasındaki ilişkinin tespiti için ise Pearson Korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

SONUÇ: Araştırma sonucunda elde edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir. Katılımcı öğrencilerin cinsiyet kişilik ve mizah özellikleri puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma bulunmamıştır. Yaş değişkeni açısından 23-25 yaş aralığı katılımcıların nörotiklik puan ortalamaları 18-22 yaş aralığı katılımcılara göre anlamlı düzeyde yüksektir. Bir diğer önemli bir bulgu ise dışa dönüklük alt boyutu ile ilgilidir buna göre dışadönüklük arttıkça katılımcı, kendini yıkıcı ve kendini geliştirici mizah düzeylerinin arttığı, ancak saldırgan mizah düzeyinin azaldığı görülmektedir. Tartışma Sonuç olarak, beş faktör kişilik özellikleri ile öğrencilerin mizah tarzları arasında bir ilişkinin olduğu saptanmıştır, ayrıca katılımcıların yaş, cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre de beş faktör kişilik özelliklerinde ve mizah tarzlarında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Öğrenci, Beş faktör kişilik özellikleri, Mizah tarzı

SB212

**AMATÖR VE PROFESYONEL SPORCULARIN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİNİN
BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ**

¹Esra ERBEKTAŞ, ²Hanifi ÜZÜM, ²Güçlü ÖZEN, ¹Tunahan ASLAN, ¹Gökhan ERTAN, ¹Ahmet ELVEREN

¹Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu

²Abant İzzet Baysal Üniversitesi BESYO, Bolu

GİRİŞ: İlk kez 1990 yılında psikolog John Mayer ve Peter Salovey tarafından kullanılan “Duygusal Zeka Kavramı”, Daniel Goleman’ in 1995’te yayınladığı “Emotional Intelligence (EQ)” isimli eseri ile bilim çevrelerinde ilgi odağı olmuştur (Ba-On, 2006). Duyguları geliştirilebilir yetenekler olarak gören Mayer ve Salovey duygusal zekayı sosyal zekanın bir türü olarak kişinin kendisinin ve başkalarının duygularını gözlemleyebilme, birbirinden ayırabilme ve davranışlarını şekillendirmede tüm bu bilgileri kullanabilme yeteneği olarak tanımlamıştır (Mayer, Salovey, 1993, s. 433-442). Sportif başarıların basitçe kazanma anlamını aşması ve birçok farklı anlam kazanması sporcuların maruz kaldıkları psikolojik baskıyı artırmakta ve sporcuların psiko-sosyal bir varlık olarak bilimsel açıdan değerlendirilmesini gerektirmektedir (Başaran, Taşğın, Sanioğlu ve Taşkın, 2009).

AMAÇ: Bu çalışma ile duyguların geliştirilebilir yetenekler olduğu (Mayer, Salovey, 1993, s. 433-442) noktasından yola çıkarak, amatör ve profesyonel olarak spor yapan bireylerin sportif başarılarında duygusal zekânın bu sporcuların performansları üzerinde etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma genel tarama yöntemlerinden biri olan kesit alma yaklaşımı ve ilişkisel tarama modeli ile yapılmıştır. Araştırmanın çalışma evreni; Ankara, Bolu ve Düzce illerinde aktif olarak spor yapan 157 kişiden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Austin ve arkadaşları (2004) tarafından geliştirilen ve Tatar ve ark. (2011) tarafından Türkçe’ye uyarlanmış olan Schutth duygusal zeka ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin bu çalışma için yapılan cronbach alfa güvenilirlik katsayısı incelendiğinde .83 olarak bulunmuştur. İyimserlik / Ruh Halinin Düzenlenmesi alt boyutu 12 sorudan (17, 25, 11, 1, 12, 9, 18, 8, 20, 22, 4, 24) oluşmakta, Duyguların Kullanımı alt boyutu 6 sorudan (21, 7, 15, 2, 6, 14) oluşmakta, Duyguların Değerlendirilmesi alt boyutu (13, 3, 10, 19, 26, 27, 5, 28, 23, 16) ise 10 sorudan oluşmuştur. Ölçekte 2, 3, 5, 7,8, 10, 13, 14, 15, 16, 21, 22, 26, 27 ve 28. maddeler ters çevrilerek puanlanmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Yapılan analizler sonucunda cinsiyet, yaş, medeni durum, branş ve branşında milli olma değişkenleri ile duygusal zeka alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Ancak klasman değişkeni ile duygusal zeka alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre amatör sporcular iyimserlik/ ruh halini düzenlemede profesyonel sporculara göre daha başarılıdırlar. Yine gelir ile iyimserlik/ ruh halinin düzenlenmesi alt boyutu arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Eğitim değişkeni ile duygusal zeka puanlarına bakıldığında duyguların kullanımı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığı incelendiğinde üniversite mezunlarının aritmetik ortalamasının, ilköğretim ve lise mezunlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak araştırma bulgularına göre amatör sporcuların profesyonel sporculara göre daha iyimser bir ruh haline sahip olduklarını ve üniversite mezunu olan sporcuların; ilköğretim ve lise mezunlarına göre duygularını daha iyi kullandıklarını söyleyebiliriz.

BADMİNTON SPORCULARININ DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

¹Fatma Hidayet HALİLBEYOĞLU, ²Melih Nuri SALMAN

¹SGK, Hizmet Sunumu Gen. Müd., Sağlık Yazılımları Dai. Bşk. Ankara

²Aksaray Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Aksaray

GİRİŞ: Zekâ, zihnin öğrenme, öğrenilenden yararlanabilme, yeni durumlara uyabilme ve yeni çözüm yolları bulabilme yeteneğidir. Başka bir deyişle zeka, zihnin birçok yeteneğinin uyumlu çalışması sonucu ortaya çıkan bir yetenekler birleşimidir. Spor ise, bir çok değişkeni içinde barındıran ve sürekli yeni çözümler gerektiren fiziksel, zihinsel ve psikolojik süreçler zinciridir. Bu nedenle zeki ve çabuk karar vermek sporda başarının en önemli anahtarlarından biri olarak kabul edilmektedir.

AMAÇ : Bu araştırma kadın ve erkek sporcuların aynı anda spor yapmalarının mümkün olduğu badminton branşında, sporcuların duygusal zeka düzeylerinin demografik özellik ve bazı değişkenlere göre ne düzeyde farklılık ve benzerlik gösterdiğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Metod : Araştırma grubunu 24 il'den 107' si erkek, 93'ü kadın sporcu olmak üzere toplam 200 badminton sporcusu oluşturmaktadır. Katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Duygusal zeka ölçümü ise, Shutte ve arkadaşları tarafından 1998 yılında geliştirilen 33 madde ve dört boyuttan oluşan SEIS ölçeği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ölçek dört alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar; empatik duyarlılık, duygusal düzenleme, duyguların kullanımı ve duygusal farkındalık şeklinde sıralanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri .84 - .90'dır. Araştırmanın verileri, 2013 yılında Bodrum'da yapılan Veteranlar Balkan Şampiyonası, 2013 yılında Aksaray'da yapılan Üniversiteler Türkiye Şampiyonası, 2014 yılında Ayvalık'ta yapılan Veteranlar Türkiye Şampiyonası ile Bursa, Adana, Konya, Ankara illerinde yapılan bölge müsabakaları esnasında elde edilmiştir. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. İstatistik verilerin açıklanmasında frekans, yüzdelik dağılım ve standart sapma değerlerine yer verilmiştir. Ayrıca, bağımsız gruplar arasında Mann Whitney U test, çoklu gruplar için ise Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Kamin (2000) , Amerikan beyzbol ligi sporcuları üzerinde yapmış olduğu araştırma sonucunda oyuncuların başarıları ile duygusal zekaları arasında olumlu ve sağlam bir ilişki olduğunu saptamıştır. Akçakoyun ve ark. (2010) kickbox sporcuları üzerinde yaptığı araştırmada, sporculuk yaşı ve duygusal zekanın duygusal düzenleme alt boyutu arasında istatistiksel olarak bir ilişki olmadığını tespit etmişlerdir. Bu konudaki az sayıdaki çalışmaların bazı açılardan farklı sonuçlar ortaya koymuş oldukları görülebilir. Yapılan bu araştırmada da cinsiyet, yaş, spor kariyerleri, haftalık antrenman saati ve sporculuk yaşı kriterlerine bağlı olarak gruplar arasında duygusal zeka düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Konu üzerinde yapılan araştırmaların farklı branşlarda ve daha çok sporcu sayısına ulaşılarak yapılmasında yarar vardır.

Anahtar Kelimeler: Badminton, duygusal zeka, spor

*Bilgiyar Programcısı, Ankara **Aksaray Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Aksaray *** Bu araştırma Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü BES ABD. Tarafından 10.06.2015 tarihinde bilim uzmanlığı tezi olarak kabul edilmiştir.

SB248

PROFESYONEL FUTBOLCULARIN KAYGI DÜZEYLERİNİ ARTTIRAN VE AZALTAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Zeynep Onağ, Yavuz YILDIZ, Elif Feza TEKYAZMAN

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Manisa

GİRİŞ: Kaygı, anlaşılamayan bir risk girişimini bekleme ve gerilime yol açan duygu durumu halidir. Sporcuların müsabaka sırasında kaygı düzeyleri sürekli değişmektedir. Bu durum sporcularda olumlu kullanıldığı taktirde güce dönüşüp üstünlük sağlayabileceği gibi olumsuz kullanımı halinde konsantrasyon bozukluğuna dönüşüp başarısızlığa yol açabilir. Bu nedenle sporcuların kaygı düzeyleri hem bireysel performans hem de takım performansı üzerine etki edebilir. Endüstriyel büyüklüğü milyon dolarlara ulaşmış profesyonel futbol sektöründe başarılı olmanın önemli belirleyicilerinden biri olan kaygının ve kaygıyı etkileyen faktörlerin araştırılması, hem bireysel açıdan hem de takım açısından sportif başarının ve dolayısıyla ekonomik başarının gerçekleştirilebilmesi için büyük bir öneme sahiptir.

AMAÇ: Bu çalışmada profesyonel futbolcuların kaygı düzeylerini arttıran ve azaltan faktörler incelenerek, profesyonel futbolcuların kaygı düzeyleri üzerinde etkisi olan kavramlar ile ilgili öneriler geliştirmek amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Araştırmada veriler, Ege Bölgesinde, farklı kulüplerde aktif olarak futbol oynayan 100 profesyonel futbolcudan elde edilmiştir. Futbolcuların, kaygı düzeyini ölçmek amacıyla Ulusoy, Şahin ve Ekmen'in (1997) Türkçe formunun güvenilirlik ve geçerlik çalışmasını yaptığı "Beck Kaygı Ölçeği" ile futbolcuların demografik bilgilerini elde edebilmek için "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

BULGULAR ve TARTIŞMA: Ölçeğin güvenilirlik ve geçerlik analizleri sonucunda, Cronbach alfa katsayısının 80 ve faktör yüklerinin .64 - .93 arasında değiştiği Ortalama Açıklanan Varyansın (AVE) ise .80 olduğu bulunmuştur. Araştırmaya katılan futbolcuların yaş ortalaması 24.48 ± 2.25 'dir. Araştırmanın sonucunda, profesyonel futbolcuların yaşları, eğitim durumları, aynı takımda oynama süreleri, çalıştıkları antrenör sayısı ile kaygı düzeyleri karşılaştırıldığında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılıklar incelendiğinde; 25 yaş ve üzerindeki futbolcuların 24 yaş ve altındaki futbolculara göre, üniversite mezunu olanların lise mezunlarına göre, 3 yıldan az süredir aynı takımda oynayanların 4 yıl ve daha fazla süredir aynı takımda oynayanlara göre, araştırmanın gerçekleştirildiği zamana kadar çalışılan antrenör sayısı 4 ve daha az olanların 5 ve daha fazla olanlara göre kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Futbolcuların oynadıkları mevkilere göre kaygı düzeyleri açısından değerlendirildiğinde ise, kalecilerin kaygı düzeyi ortalamalarının diğer mevkilerde oynayanlara göre daha yüksek olduğu görülmesine rağmen, futbolcuların oynadıkları mevkilere göre kaygı düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Profesyonel futbolcuların kaygı düzeylerini arttıran ve azaltan faktörlerin ortaya konulabilmesi amacı ile yapılan Regresyon analizleri neticesinde; yaş ve eğitim düzeyinin artmasının, profesyonel futbolcuların kaygı düzeylerini arttırdığı bulunmuştur. Ayrıca aynı takımda oynama süresi arttıkça kaygı düzeyinin azalmaktadır. Futbolcuların mevkilerine göre sırasıyla hücum, orta saha, savunma ve kaleci pozisyonlarına gidildikçe ise kaygı düzeyinin arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: futbol, kaygı, mevkii, futbol oynama süresi, profesyonel futbolcu

TÜRKİYE'DE DEĞERLER EĞİTİMİ VE BEDEN EĞİTİMİ

İlyas GÖRGÜT

Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

Bilim ve teknoloji 21. yüzyılda insanlığa sağladığı olumlu gelişmelerin yanı sıra birçok olumsuz durumun oluşmasına da sebep olmaktadır. Düşünebilme yetisi sayesinde diğer canlılardan ayrılan ve onlara üstünlük kuran insanoğlu da bu olumsuzluklardan oldukça yoğun bir şekilde etkilenmekte, bunun doğal sonucu olarak da diğer canlıları etkilemektedir.

Toplumların huzurunu kaçıran olay ve eylemlerin veya ahlaki yozlaşmaların yavaşlatılmasının ya da bu olumsuz durumun ortadan kaldırılmasının öncelikle bireyin sahip olduğu değerlerin geliştirilmesi ile mümkün olacağına yönelik genel kanı, devletleri önlemler almaya, planlamalar yapmaya itmektedir. Bu nedenle son yıllarda dünyanın birçok ülkesinde değerler eğitimi hızlı bir ivme kaydetmektedir. Ülkemizde de özellikle teorik ders müfredatlarına değer kazandırılmasına yönelik bölümler eklenmekte ve birtakım bilimsel faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ancak değer ve değerler eğitimi konusundaki gelişmelerin yeterli olmadığı, bireyi bir bütün olarak geliştirmeyi amaçlayan beden eğitimi, spor gibi uygulamalı derslerin değerler eğitimi kapsamında yeteri kadar yer almadığı düşünülmektedir.

Bu nedenle yapılan araştırmayla, ilgili paydaşların (Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı) değerler eğitimine yönelik gerçekleştirdiği faaliyetler ve Türk bilim literatüründe yapılmış olan çalışmalar ışığında konunun ülkemizdeki yeri hakkında bir bakış açısı oluşturulması amaçlanmaktadır. Araştırma derleme türünde hazırlanmış olup giriş bölümü, sonuç ve öneriler bölümlerinden oluşmaktadır. Giriş bölümünde değer, değerler eğitimi, beden eğitimi ve değerler eğitimi, Türk bilim literatüründe beden eğitimi ve değerler eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın beden eğitimi ve değerler eğitimi ile ilgili genel durumları hakkında yapılan literatür taraması, sonuç bölümünde ise elde edilen veriler dikkate alınarak genel bir değerlendirme ve ardından da bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Değerler, Eğitim, Beden Eğitimi

SB250

SPOR MARKA KİŞİLİK ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI

¹İlyas GÖRGÜT, ²Feray ÖZBAL

¹Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

²Kastamonu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kastamonu

AMAÇ: Bu araştırmada Mitsis ve Leckie (2016) tarafından geliştirilen spor marka kişilik ölçeğinin (sport brand personality scale) Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği sunulmaktadır. Ölçek bireylerin favori sporcularının kendileri üzerinde bıraktıkları etkileri yani rol model olma güçlerini yansıtmak için tasarlanmıştır.

METOT: Araştırmada gönüllülük esas olmak üzere online bir form aracılığıyla katılımcılara ulaşılmaya çalışılmış ve katılımcılar çalışmaya pilot ve ana çalışma olarak iki aşamalı dahil edilmiştir. Hatalı ve eksik doldurulan ölçek formları çıkarıldıktan sonra pilot çalışma için 107 kişi, çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliği için ise 326 kişi olmak üzere toplamda 433 kişi istatistiksel işlemler için değerlendirilmeye alınmıştır. Çalışmada yer alan katılımcıların eğitim durumlarına bakıldığında 1 kişinin okur-yazar, 2 kişinin ilköğretim, 6 kişinin ortaokul, 69 kişinin lise, 300 kişinin üniversite ve 55 kişinin lisansüstü eğitim olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş dağılımları incelendiğinde ise % 10.6'sı 14-19 yaş grubunda, % 37.4'ü 20-25 yaş grubunda, % 20.6'sı 26-31 yaş grubunda, % 14.3'ü 32-37 yaş grubunda, % 9.5'i 38-43 yaş grubunda, % 5.3'ü 44-49 yaş grubunda, % 2.1'i 50-55 yaş grubunda ve % .2'si 56 yaş ve üzeri grubunda yer almaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması için uzman görüşleri doğrultusunda dil geçerliliği sağlanmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyumu için doğrulayıcı faktör analizi, güvenilirliği için ise iki yarı güvenilirlik yöntemleri kullanılmıştır.

BULGULAR: Ölçeğin altı alt boyutu için uyum indekslerinin X²/df, RMSEA, RFI, GFI ve AGFI değerleri için "kabul edilebilir uyum" CFI, NNFI, NFI, IFI, değerleri için "mükemmel uyum" düzeyinde olduğu görülmüştür. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı ölçek toplamı için .95 ve altı alt boyut için sırasıyla .91, .86, .86, .84, .77 ve .90 olarak bulunmuştur.

SONUÇ: Türkçe ölçek formu uygulaması ile elde edilen bulgular 6 alt boyut ve toplam 19 maddeden oluşan, puanlama aracı olarak ise 7'li likert kullanılan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Marka, Kişilik, Ölçek, Geçerlilik, Güvenirlik

SPORDA BİREYSEL VE TAKIM KARAKTERİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI

¹İlyas GÖRGÜT, ²Erkut TUTKUN

¹Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

²Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

AMAÇ: Bu araştırmada Davidson ve ark., (2006) tarafından geliştirilen sporda bireysel ve takım karakteri ölçeğinin (SBTKÖ) Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği sunulmaktadır. Ölçek spor ortamlarında karakter ile ilişkili çıktıların ölçülmesi için tasarlanmıştır.

METOT: Araştırmaya gönüllülük esasına göre iki aşamalı olmak üzere (pilot ve ana çalışma) 438 kişi dâhil edilmiştir. Katılımcıların yanıtları kontrol edildikten sonra hatalı ve eksik doldurulan formlar çıkarılmıştır. Pilot çalışma için 170 kişi, geçerlilik ve güvenilirlik için yapılan ana çalışma için ise 268 kişinin yanıtları değerlendirmeye alınmıştır. Katılımcıların cinsiyetleri incelendiğinde katılımcıların % 58'i erkek (254), %42'sinin kadın (184) olduğu görülmektedir. Çalışmada yer alan katılımcıların yaş dağılımları incelendiğinde % 4.8'i 18 yaş ve altı grubunda, % 42'si 19-20 yaş grubunda, % 31.3'ü 21-22 yaş grubunda, % 14.2'si 23-24 yaş grubunda ve % 7.8'i 25 yaş ve üzeri grubunda yer almaktadır. Öncelikle uzman görüşleri doğrultusunda ölçeğin dil geçerliliği sağlanmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne adaptasyonu için doğrulayıcı faktör analizi, güvenilirliği için ise iki yarı güvenilirlik yöntemleri kullanılmıştır.

BULGULAR: Ölçeğin üç alt boyutu için uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı ölçek toplamı için .83 ve üç alt boyut için sırasıyla .74, .80, .82, olarak bulunmuştur.

SONUÇ: Sonuç olarak Türkçe ölçek formu uygulaması ile elde edilen bulgular, 3 faktör ve toplam 36 maddeden oluşan, puanlama aracı olarak ise 5'li likert kullanılan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, bireysel, takım, karakter, ölçek, geçerlilik, güvenilirlik

SB256

FANZİN KÜLTÜRÜ VE TÜRKİYE’DE SPOR FANZİN’İ

Okan GÜLTEKİN

Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

Fanzin Kültürü ve Türkiye’de Spor Fanzin’i

Fanzin, İngilizce FANatic ve magaZINE kelimelerinin kısaltılmasıyla oluşturulan finansal kaynaklardan ve hiyerarşik yapılardan uzak alternatif bir basılı materyaldir. Farklı yöntemlerle çoğaltılan örnekleri olmakla beraber genellikle fotokopi aracılığı ile çoğaltılarak, satış amacı güdülmeyen dağıtılan yayınlardır.

Dergiden (Sürelî yayınlardan) ayrı olarak, süresi belirsiz olarak çıkar ve daha amatörce hazırlanır. Türkçede "Fanzin" olarak kullanılan "fanzine", genelde belirli bir konu üzerine işlenen yapıtlardan (yazı, resim, fotoğraf, karikatür, vb.) oluştuğu gibi, değişik ve çeşitli konuların yapıtlarının da bir araya gelmesiyle oluşabilir. Her türlü materyal kullanılarak oluşturulabilen fanzinler tek sayfalık olabileceği gibi birbirine zımbalanmış, içilenmiş çok sayıda sayfadan da oluşabilir.

Geleneksel olarak el yazısı, daktilo, kolaj, çizim gibi farklı elementlerden oluşur. Bu söz aracını ortalama algıda yerleşmiş yayınlardan temel farkının, okurun kendisine, yukarıdan gelen içeriğe tüketmesinin değil kendisiyle aynı konumdakiler tarafından üretilmiş, yatay çizgide dolaşıma sokulması ve okurunda bir potansiyel fanzin eylemcisi olmasının yolunun açılmasıdır. Fanzinlerin tüm tanımlamalardan önce, çıkış şekilleriyle belirli ölçüleri de olduğu görülür. Doğrudanlık, sözü uzatmadan, estetik kaygılara kapılmadan, kimseyi ve hiçbir olguyu yüceltmeden, sözünü sakınmadan ve korkmadan söylemek, bunu yaparken de aradan her türlü aracıyı çıkarıp yayını dolaysız, doğrudan ulaştırır.

Muhafizlik gibi çıktığı zamanın iktidar araçlarının toplumsal eğilimlerinin dışında konumlanır. Bu çalışmanın amacı "Fanzin" kültürü ve Türkiye de spor fanzinlerini araştırmaktır. Veri toplama yöntemi ile gerçekleştirilen bu araştırmada dünyadaki ve Türkiye deki Fanzin kaynakları taranarak sosyolojik etkileri açısından incelenmiştir.

SALON HOKEYİ SÜPER LİG SPORCULARININ ANTRENÖRLERİNDEN BEKLEDİKLERİ LİDERLİK DAVRANIŞLARI

¹Murat ŞAHİN, ²Resul ÇEKİN, ³Kurtuluş ÖZLÜ

¹Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Amasya

²Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Amasya

³Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Çorum

Bir spor takımını ya da sporcuyla çalıştıran, oyuna hazırlayan kimse olarak tanımlanan antrenörde birçok özelliğin yanı sıra liderlik özelliklerinin de olması gerekmektedir. Çünkü antrenör sporcularına ilham veren, hedefleri için onlara vizyon oluşturan, yeteneklerinin gelişimi için gerekli zemini hazırlayan ve gerektiğinde sorumlulukları üstlenen kişidir. Belirlenen hedefe ulaşmak için antrenörler çeşitli liderlik davranışları sergilerler.

Ancak takımın veya sporcuların başarısı bu davranışlarla uyumları ölçüsünde gerçekleşmektedir. Bu nedenle bu çalışma salon hokeyi sporcularının antrenörlerinde bulunmasını bekledikleri liderlik davranışlarını belirlemek amacı ile yapılmıştır. Çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini 2015-2016 sezonu Süper Lig 4. etap maçlarına katılan 120'si erkek (10 takım), ve 96'sı kadın (8 takım) olmak üzere toplam 216 salon hokeyi oyuncusu oluşturmaktadır. Örneklem ise gönüllülük esasına göre çalışmaya katılan 192 (115 erkek, 77 kadın) salon hokeyi sporcusundan oluşmaktadır.

Çalışmada veri toplama aracı olarak Chelladurai ve Saleh (1980) tarafından geliştirilen Spor için Liderlik Ölçeğinin (LSS) Güngörmüş, Gürbüz ve Yenel (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, "Sporcuların Antrenörün Davranışlarını Algılaması" versiyonu kullanılmıştır. Ölçek eğitici ve destekleyici davranış, demokratik davranış, açıklayıcı ve ödüllendirici davranış ve otokratik davranış olmak üzere 4 alt boyutlardan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği alt boyutlarda (Cronbach α) 0.71 ile 0.84 arasında değişmektedir.

Çalışmada toplanan veriler SPSS 15 programı ile analiz edilmiştir. Veriler $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre salon hokeyi sporcularının antrenörlerinden bekledikleri liderlik davranışlarının karşılaştırılmasında yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi ve salon hokeyi oynama süreleri gibi değişkenler istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa neden olduğu tespit edilirken, milli sporcu olma ve millilik sayısı gibi değişkenlerin anlamlı bir farklılığa neden olmadığı tespit edilmiştir.

SB270

PİERRE BOURDİEU YAKLAŞIMIYLA KADIN ANTRENÖRLERİN DENEYİMİNİN ANALİZİ

¹Gülay ÖZEN, ²Canan Koca ARITAN

¹Spor Genel Müdürlüğü, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi, Ankara

AMAÇ: Bu araştırmanın amacı, kadınların sayısal temsilinin çok az olduğu spor alanında, kadın antrenörlerin deneyimlerini Pierre Bourdieu'nun sosyolojik yaklaşımıyla incelemektir. Gereç ve Yöntem: Araştırmanın kuramsal çerçevesini Pierre Bourdieu'nun metodolojisi ve alan, habitus, doxa, illusio ve sermaye kavramları ile birlikte toplumsal cinsiyet yaklaşımı oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırma soruları şunlardır: 1) Kadınların antrenörlük mesleği alanındaki konumları nedir? 2) Kadınlar, antrenörlük mesleğindeki kültürel yeniden üretimde nasıl bir rol oynamaktadırlar? Nitel araştırmayla gerçekleştirilen çalışmada, 2016-2017 yılında Ankara ilinde atletizm, basketbol, güreş, karate, taekwondo, futbol, masa tenisi ve hentbol dallarındaki 11 kadın antrenörler ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Tematik analiz sonucunda iki tema elde edildi: antrenörlük mesleğinin sosyal alan olarak analizi ve kadınların antrenörlük alanındaki pozisyonları. Bir sosyal alan olarak antrenörlük mesleği erkeklerin sayısal bir hakimiyetinin olduğu bir alandır.

SONUÇ: Bulgular, antrenörlük mesleğinin branşa yönelik iyi bir eğitim gerektirdiğini, ilgili branşta spor geçmişinin olmasının sporcular karşısında antrenörü güçlü kıldığını, öğreticilik yeteneği yanı sıra fiziksel olarak güçlü görünmeyi gerektirdiğini göstermektedir. Ayrıca problemleri çözebilmenin yanı sıra, saha, salon, malzeme sağlayabilmek için güçlü sosyal ilişkilere hatta yeri geldiğinde finansal güce sahip olmayı, yöneticilerle iyi ilişkiler kurmayı gerektirdiği görülmektedir. Antrenörlük mesleği kişilerin bedensel, sosyal ve ekonomik sermayelerinin güçlü olmasını gerektiren bir meslektir. Kadın antrenörlerden bunlara sahip olarak yapıya uyum sağlamalarının beklendiği görülmekle birlikte, kadınların yeterli sermayeye sahip olamadıkları anlaşılmaktadır.

TARTIŞMA: Mesleğin tarihine bakıldığında, erkeklerin önemli pozisyonları elde etmiş olmalarının bağlantılı pozisyonlara yapılacak atamalarda kendinden olanın seçilmesini kolaylaştırdığı ve kültürel yeniden üretimi sağlayan homolog üretimi yapının içine yerleştirip, kadın antrenörlerin kendilerini ispatlamak için sürekli mücadele verdiği bir yapının inşa edildiği görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Toplumsal cinsiyet, kadın, antrenör, spor

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ İLE FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Tülin ATAN, Şaban ÜNVER, Mustafa SOKU, Osman İMAMOĞLU

OMÜ Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ: Algılanan akademik öz-yeterlik öğrencinin kendisinin akademik bir işi başarıyla tamamlayabilmesine ilişkin inancıdır (Zimmerman 1995, akt. Yılmaz ve ark 2007). Akademik özyeterlilik, öğrencilerin öğrenme görevlerini başarıyla tamamlayıp tamamlayamayacaklarına dair kendilerine ilişkin inançlarıdır. Bandura (1991) ise; akademik öz-yeterliği bireyin akademik bir konu alanında başarılı olabileceğine ilişkin inancı olarak ifade etmiştir. Yüksek akademik öz yeterlilik, öğrencilerin öğrenme sürecinde ısrarcı davranmalarını, mücadele etmelerini ve yeteneklerine uygun güçlükte görevler seçmelerini sağladığı için öğrencilerde akademik başarıyı da arttırmaktadır (Aydın 2010). Akademik başarı birçok faktör tarafından etkilenirken ailenin gelir durumu, eğitim seviyesi, mesleki statüsü ile öğrencilerin kişilik özellikleri ve akademik öz-yeterlik algı düzeyinin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu değişkenlerin ayrı ayrı akademik başarı üzerindeki etkisini inceleyen birçok araştırma bulunmakla birlikte değişkenlerin birbirleri üzerindeki muhtemel etkileri bütüncül bir yaklaşımla inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır (Ergül 2006).

BU ÇALIŞMADA; Spor Bilimleri Fakültesi'nde (SBF) ve Fen Edebiyat Fakültesinde (FenEdbF) okuyan öğrencilerin akademik öz-yeterlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Aynı zamanda akademik öz yeterlilik düzeyleri bazı demografik değişkenlere (cinsiyet, yaşamının çoğunu geçirdiği yer, okuduğu sınıf, öğrenim şekli ve akademik hedef) göre de incelenmiştir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya Ondokuz Mayıs Üniversitesi SBF'de okuyan (n=153) yaş ortalaması 21.49 ± 2.04 yıl ve FenEdbF'nde okuyan (n=147) yaş ortalaması 20.97 ± 2.15 yıl olan toplam 300 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Öğrencilerinin akademik öz yeterliliklerini belirlemek için Ekici (2012) tarafından geliştirilen "Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, "Sosyal Statü", "Bilişsel Uygulamalar" ve "Teknik Beceriler" olmak üzere 3 alt boyuttan ve toplam 33 sorudan oluşmaktadır. Akademik Öz-Yeterlik Ölçeğinden en az 33 puan, en fazla 165 puan alınabilmektedir. Bütün alt boyutlarda puan arttıkça akademik öz-yeterlilik artmaktadır. Sonuç ve Tartışma: Fakülte değişkenine göre Akademik Yeterlilik Ölçeği alt boyutları karşılaştırılmıştır. Teknik Beceri alt boyutunda fakülteye göre FenEdbF lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Teknik beceri, öğrencinin edinilmiş bilgiyi, kendi iş alanına uygulayabilme becerisidir. Bu durum FenEdbF'nde okuyan öğrencilerin "teknik beceriler" alanında başarılı olabilecekleri inançlarının SBF'ye göre daha fazla olduğunu göstermektedir. Çalışmamızda Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği alt boyutlarının cinsiyet değişkenine ve okunulan sınıf değişkenine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > 0.05$). Katılımcıların Yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yere (İl, İlçe/Köy) göre Akademik Yeterlilik Ölçeği alt boyutları karşılaştırılmış ve yaşamının çoğunu geçirdiği yer "il" olan öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.001$).

TEKNİK BECERİ; kişinin öğrenilmiş kazanımını fiziksel ve zihinsel bir çaba ile bir işi kolaylıkla ve ustalıkla yapabilmesidir. İl'de yaşayanların bu durumu gerçekleştirebilecekleri inançlarının daha fazla olduğu görülmektedir. Öğrenim türüne göre Akademik Yeterlilik Ölçeği alt boyutları karşılaştırıldığında, I. öğretimde okuyan öğrencilerin Sosyal Statü ve Teknik Beceri alt boyut puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.001$). Akademik hedefi "doktora yapmak" olan öğrencilerin her üç alt boyutta da akademik öz yeterlilik puanlarının "akademik hedefi olmayanlardan" ve akademik hedefi "yüksek lisans yapmak" olanlardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Akademik öz-yeterlilik bireyin akademik bir konu alanında başarılı olabileceğine ilişkin inancı olarak ifade edilmiştir. Doktora yapmak isteyenlerin bu inanca daha fazla sahip oldukları görülmüştür. Cinsiyetin ve okunulan sınıfın akademik öz-yeterlilik düzeylerini etkilemediği, Eğitim görülen fakültenin, öğrenim türünün ve akademik hedefin ise etkilediği sonucuna varılmıştır

SB273

SPOR YAPAN VE YAPMAYAN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞKENLİK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tülin ATAN, Mehmet ÇEBİ, Murat ELİÖZ, Burak AKÇA

OMÜ Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ: Atılganlık; İngilizcede “assertiveness” sözcüğünün karşılığı olarak kullanılan Türkçede girişken, kendini ortaya koyan sözcükleriyle kısmen ifade edilebilen bir kavramdır (Acar ve ark. 2008). Atılganlık; kendini etkili olarak ortaya koyma, etkili davranma, girişkenlik kavramları biçiminde kullanılmaktadır. Çocuklar açısından spor, hem fiziksel gelişim hem de sosyal açıdan önemlidir. Çocuk spor yoluyla, çevresini tanır, iletişim kurar, kendine olan özgüveni artır, toplum içerisinde sahip olduğu yerini sağlamlaştırır. Psikolojik açıdan ise, kendini kontrol etme, bir konuya konsantre olabilmek, iradesini kullanabilme, başarıya güdülenme gibi birçok olumlu gelişim gösterir (Sevim 2002). Ergen kimlik oluşumu içinde hayata uyum sağlamaya çalışmaktadır. Kimliğini keşfetmekte olan gencin çevresindeki desteğin yetersiz olması veya çevresinde hatalı davranışların olması durumunda kimlik oluşumuyla ilgili karmaşanın çözülmesi zorlaşmaktadır. Gençlerin ergenlik dönemini sağlıklı şekilde atlatabilmeleri için onlara iyi iletişim becerileri aracılığıyla iletişim ve yaşam becerileri kazandırılmalıdır (Calsbeek ve ark 2006). Atılganlığın bireyler arası iletişimde istenen bir özellik olduğunu bilen ebeveynler çocuklarını bu özelliği kazanmaları için spora yönlendirebilir (Suveren 1991). Bu çalışmanın amacı aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin girişkenlik (atılganlık) düzeylerinin karşılaştırılmasıdır. Ayrıca girişkenlik düzeyi bazı demografik değişkenlere (cinsiyet, anne çalışma durumu ve babanın meslek durumu) göre de incelenmiştir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya aktif olarak bir spor branşıyla uğraşan lisanslı 100 sporcu ve aynı zamanda lise öğrencisi (yaş; 15.76 ± 1.01 yıl) ve herhangi bir spor branşıyla uğraşmayan 100 lise öğrencisi (yaş; 15.91 ± 1.12 yıl) olmak üzere toplam 200 kişi katılmıştır. Çalışmada kişiler arası ilişkilerde girişkenliğin ölçülmesi amacıyla Rathus (1973) tarafından geliştirilen ülkemizde Voltan (1980) tarafından Türkçeye uyarlanan “Rathus Girişkenlik Envanteri” kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 30, En yüksek puan 180’dir. Puanın düşüklüğü çekingenliği, yüksekliği ise girişkenliği ifade eder.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Çalışmamızda lisanslı olarak spor yapanlar ile lisanslı olarak spor yapmayanların girişkenlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Her iki grubun da “orta” düzeyde girişken oldukları görülmüştür. Ancak spor yapanların girişkenlik puanları spor yapmayanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, spor yapmanın çocukların atılgan diğer bir değişle girişken bir kişi olmasını etkilediğini göstermektedir. Çalışmamızda cinsiyete göre girişkenlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Her iki cinsiyet grubunun da “orta” düzeyde girişken oldukları görülmüştür. Ancak erkeklerin girişkenlik puanları kadınlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, cinsiyetin girişkenlik üzerinde bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Çalışmamızda anne çalışma durumuna göre girişkenlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Yani annenin bir işte çalışıyor veya çalışmıyor olma durumuna göre yapılan karşılaştırmada girişkenlik puanlarının anlamlı olarak değişmediği görülmüştür. Bu çalışmada baba meslek durumuna göre girişkenlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Yani babanın farklı meslekte olma durumuna göre yapılan karşılaştırmada girişkenlik puanlarının anlamlı olarak değişmediği görülmüştür. Dolayısıyla, bu sonuç baba mesleğinin çocuklarının girişkenlik puanları üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak spor yapanların ve erkeklerin daha girişken olduğunu, anne çalışma durumu ve babanın meslek durumunun girişkenlik üzerinde bir etkisinin olmadığını söyleyebiliriz.

SB278

HALTER, GÜREŞ VE BOKS BRANŞLARIYLA İLGİLENEN SPORCULARIN ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

²Mehmet DALKILIÇ, ³Meliha UZUN, ⁴Hüdaverdi MAMAK, ¹Mihriay MUSA, ⁵İzzet İNCE

¹Uşak Üniversitesi, Spor Bilimler Fakültesi, Uşak

²Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kilis

³Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum

⁴Ömer Halisdemir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Niğde

⁵Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara

Bu çalışma, bireysel sporlardan Halter, Güreş ve Boks sporu yapan sporcuların öz yeterlik seviyeleri arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılmıştır. Araştırmayı, Ankara'da halter, güreş ve boks branşlarından rastgele yöntemle seçilen 129 erkek, 9 kadın sporcu olmak üzere toplam 138 sporcu oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak ölçek formu kullanılmıştır. Ölçek formları 2 ayrı parçadan oluşmaktadır.

Birinci parçada kişisel özellikler ile ilgili sorular yer almaktadır. İkinci parçada ise öz yeterlik seviyesine ilişkin sorular yer almaktadır. Elde edilen bulgular Öz-Etkililik-Yeterlik Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek formlarının güvenilirlik ve geçerliliği Cronbach alfa değeri 0,716 olarak hesaplanmıştır.

Bu kritere göre ölçek güvenilirdir. Veriler SPSS 20.0 programında analiz edilerek detaylı olarak değerlendirilmiştir. Analiz kapsamında, korelasyon analizi, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi ve Tukey testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularında, erkek ve kadın katılımcılar arasında öz yeterlik düzeyi bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Aynı zamanda öz yeterlik düzeyi yaşa göre ve spor branşına göre farklılık göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, öz yeterlik, bireysel sporlar, davranış

SB279

SPORCULARDA BİLİŞSEL ESNEKLİKLİĞİN BİREY(SPORCU) ÖRGÜT UYUMU ÜZERİNE ETKİSİ

²Mehmet DALKILIÇ, ¹Şihmet YİĞİT, ³İbrahim DALBUDAK, ⁴A. Cenk GÜRKAN

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Tekirdağ

²Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kilis

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Atabey Meslek Yüksekokulu, Isparta

⁴Gazi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ankara

Bu çalışma, sporcuların bilişsel esneklik düzeyinin birey örgüt uyumu üzerine nedensellik etkisini belirlemek üzere yapılmıştır. Bu amaç ile birlikte sporcuların bilişsel esneklik ve birey örgüt uyumu düzeylerini belirlemek, bu değişkenlerin tanımlayıcı özelliklere göre farklılıklarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma amatör futbolcular ile sınırlandırılmış ve Kilis, Niğde, Karaman ve Konya'da amatör futbol takımlarında oynayan sporcular araştırmaya alınmıştır. Toplam 269 sporcuya kişisel bilgi formu ile birlikte bilişsel esneklik ölçeği ve birey örgüt uyumu ölçeği uygulanmıştır.

Çalışmada bilişsel esnekliğin birey örgüt uyumunun zayıf da olsa belirleyicisi olduğu saptanmıştır. Bilişsel esneklik alt boyutları incelendiğinde kontrol edebilme eğiliminin birey örgüt uyumu ile ilişkisiz olduğu, alternatif çözüm üretme becerisinin birey örgüt uyumunu etkilediği belirlenmiştir.

Çalışmada ayrıca bilişsel esneklik ve birey örgüt uyumunun sporcuların tanımlayıcı özelliklerine göre farklılaşmadığı, sporcuların benzer düzeyde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Amatör futbol oyuncular, bilişsel esneklik, birey örgüt uyumu

RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL ACTIVITY LEVELS AND SLEEP QUALITY OF ADOLESCENTS

²Metin Şahin, ¹Ali Sağırkaya, ³Neslihan Lök, ¹Aliye Büyükerğün, ²Sefa Lök

¹Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Konya

³Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Konya

OBJECTIVE: This research was conducted to assess the relationship between physical activity levels of adolescents and sleep quality. **Materials and Methods:** Research descriptive relational. The research was conducted with national athletes who are interested in Taekwondo sports. The universe of the research is national sportsmen who are in Taekwondo sports in Turkey and are 12-18 years old. The person who agrees to participate in researching the sample of the researcher. In gathering the data; The information formula and "Pittsburgh Sleep Quality Index (PUKI)" prepared by researchers questioning socio-demographic information of the athletes were used. **Results:** The mean PUKI score of the adolescents was 4.22 ± 1.90 . The rate of those with good sleep quality is 93%. 88.3% of the adolescents are very active in terms of physical activity. The relationship between physical activity and physical activity ($r: 0.75, p < 0.05$) was examined. **Conclusion:** Adolescents' sleep quality, age, physical activity level, duration of sports and smoking status are affected by the results obtained from the study. In addition, as the level of physical activity increased, sleep quality increased. **Key words:** Adolescent, Physical activity, Sleep quality, Taekwondo

ERGENLERİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİ İLE UYKU KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

AMAÇ: Bu araştırma, ergenlerin fiziksel aktivite düzeyleri uyku kalitesi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM: Araştırma tanımlayıcı ilişkisel türde planlanmıştır. Araştırma Taekwondo sporu ile ilgilenen milli sporcularla yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Türkiye genelinde Taekwondo sporu yapan ve 12-18 yaş grubunda olan milli sporcular oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini araştırmayı katılmayı kabul eden 83 sporcu oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında; sporcuların sosyo-demografik bilgileri sorgulayan araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu, "Uluslar arası Fiziksel Aktivite Anketi" ve "Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKI)" kullanılmıştır. Bulgular: Ergenlerin PUKI puan ortalaması 4.22 ± 1.90 'dır. Uyku kalitesi iyi olanların oranı %93'tür. Ergenlerin % 88.3'ü fiziksel aktivite yönünden çok aktiftir. Fiziksel aktivite ile uyku kalitesi arasındaki ilişki incelendiğinde ise fiziksel aktivite düzeyinin artıkça uyku kalitesinin de arttığı saptanmış olup, aralarında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmuştur ($r:0.75, p<0.05$).

SONUÇ: Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre ergenlerin uyku kalitesini cinsiyet, yaş, fiziksel aktivite düzeyi, spor yapma süresi ve sigara kullanma durumları etkilemektedir. Ayrıca fiziksel aktivite düzeyi artıkça uyku kalitesi de artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ergen, Fiziksel aktivite, Uyku kalitesi, Taekwondo

SB281

DETERMINATION OF STATE ANXIETY OF NATIONAL SPORTS IN THE PRE-COMPETITION

²Metin ŞAHİN, ¹Ali SAĞIRKAYA, ³Neslihan LÖK, ¹Kader Hicran TAV, ²Sefa LÖK

¹Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Konya

³Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Konya

OBJECTIVE: This study was conducted to determine the state anxiety levels of Taekwondo national athletes before competition. **Materials and Methods:** The study is planned in a descriptive relational type. The research was conducted with national athletes who are interested in Taekwondo sports. The universe of the research was national sportsmen who played Taekwondo in all over Turkey and were over 18 years old. There were 117 athletes who agreed to participate in the research of the research sample. In gathering the data; Information form prepared by researchers questioning socio-demographic information of athletes and "Situation Anxiety Scale" were used. **Results:** The national athletes' average state anxiety level before the competition was 68.24 ± 5.17 . It was determined that the athletes included in the survey had high level of anxiety. When the socio-demographic characteristics of the national athletes were compared with the state anxiety scale average scores, it was found that girls ($p < 0.05$), 18-22 year olds ($p < 0.05$), Taekwondo sports for 1-5 years ($P < 0.05$) were found to be higher than the state anxiety point averages.

CONCLUSION: National athletes were found to have a high level of anxiety before the competition. As a result of the study, it was concluded that gender, young age, duration of the sport and adequate preparation for the competition may have an effect on the level of state anxiety. **Key**

WORDS: National athlete, Taekwondo, State anxiety

MİLLİ SPORCULARIN MÜSABAKA ÖNCESİ DURUMLUK KAYGI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

AMAÇ: Bu çalışma Taekwondo milli sporcularının müsabaka öncesi durumluk kaygı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Araştırma tanımlayıcı ilişkisel türde planlanmıştır. Araştırma Taekwondo sporu ile ilgilenen milli sporcularla yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Türkiye genelinde Taekwondo sporu yapan ve 18 yaş üstü milli sporcular oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini araştırmayı katılmayı kabul eden ve 117 sporcu oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında; sporcuların sosyo-demografik bilgileri sorgulayan araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu ve "Durumluk Kaygı Ölçeği" kullanılmıştır. **Bulgular:** Milli sporcuların müsabaka öncesi durumluk kaygı düzeyleri puan ortalaması 68.24 ± 5.17 'dir. Araştırma kapsamına alınan sporcuların yüksek kaygı düzeyine sahip oldukları saptanmıştır. Milli sporcuların sosyo-demografik özellikleri ile durumluk kaygı ölçeği puan ortalamaları karşılaştırıldığında, kızların ($p < 0.05$), 18-22 yaş aralığında olanların ($p < 0.05$), Taekwondo sporu ile 1-5 yıldır ilgilenenlerin ($p < 0.05$) ve müsabakaya yeterince hazırlanmadığını düşünenlerin ($p < 0.05$) durumluk kaygı puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

SONUÇ: Milli sporcular müsabaka öncesi yüksek düzeyde kaygı yaşadıkları görülmüştür. Çalışma sonucunda, cinsiyet, genç yaşta olma, sporu yapma süresi ve müsabakaya yeterince hazırlanma durumları durumluk kaygı düzeyinde etkili olabileceği sonucuna varılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Milli sporcu, Taekwondo, Durumluk kaygı

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ-ETKİLİLİK ALGI DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ / EVALUATION OF SELF-EFFICACY PERCEPTION LEVELS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT EDUCATION STUDENTS

¹Zafer DOĞRU, ²Güçlü ÖZEN

¹Hitit Üniversitesi, Çorum

²Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu

Bu çalışma ile Hitit Üniversitesi (HİTÜ) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öz-Etkililik (Öz-Yeterlilik) Algı düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemi, Hitit Üniversitesi (HİTÜ) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü (BESE) 1. 2. ve 3. sınıfta öğrenim görmekte olan, sırasıyla; 1. Sınıf, n=53 (23 Kadın ve 30 Erkek), 2. Sınıf, n=50 (15 Kadın ve 35 Erkek) ve 3. Sınıf, n=43 (12 Kadın ve 31 Erkek) olmak üzere toplam 146 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubuna, Sherer ve arkadaşları tarafından 1982 yılında geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlanması 1999 yılında Gözüm ve Aksayan tarafından yapılan Öz-Etkililik/Yeterlilik Ölçeği (ÖEYÖ) kullanılmıştır ve bu ölçeğin güvenirlik katsayısı, Cronbach's Alpha=0,810'dur. BESE öğrencilerinin Öz-Etkililik/Yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında Varyans ve t-Test kullanılmıştır. Bu çalışmada ölçeğin güvenirlik katsayısı, Cronbach's Alpha=0,820'dir. Cinsiyet, Spor Branşları, Spor Yaşları, Anne-Baba Eğitim Durumu açısından BESE öğrencilerinin Öz-Etkililik/Yeterlilik puanları arasında fark bulunmamıştır. Sınıf düzeyleri; 3. Sınıf öğrencilerinin Öz-Etkililik/Yeterlilik puanları 1. ve 2. Sınıf öğrencilerinden yüksek, Akademik başarı; 2,50'nin üstünde not ortalamasına sahip öğrencilerin Öz-Etkililik/Yeterlilik puanları 2,50'nin altında olanlardan yüksek, gelir düzeyleri açısından; açlık sınırı üstünde gelire sahip olanların Öz-Etkililik/Yeterlilik puanları açlık sınırı altında gelire sahip olanlardan daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).

The study was aimed to evaluate the Self-Efficacy perception levels of Hitit University Physical Education and Sports (PES) School students. The study group (n=146) was consisted of freshman (n = 53; 23 female and 30 male), sophomore (n = 50; 15 female and 35 male) and junior students (n = 43;12 female and 31 male). Self-Efficacy scale, developed in 1982 by Sherer at al., was used for measurement. The scale was adapted into Turkish by Gözüm and Aksayan in 1999. The reliability coefficient of the scale was 0.810. To compare Self-Efficacy scores of PES students ANOVA and t-Test were used. The reliability coefficient of the scale in this study was found to be 0.820. There were no differences between Self-Efficacy scores of PES students in terms of gender, sports branches, sports age and parent education levels ($p>0,05$). Statistically significant ($p<0,05$) differences were found at class levels, academic achievement scores and income levels of the subjects. Self-Efficacy scores of 3rd grade students were found to be higher than 1st and 2nd grade students. In terms of academic achievement scores; the students with GPA scores above 2.50 were found to have higher Self-Efficacy scores than those who had GPA scores below 2.50. The subjects whose income levels were beyond officially declared hunger limit were found to have higher Self-Efficacy scores than those who were below hunger limit.

SB289

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ KAYGILARININ BELİRLENMESİ

¹Sözer ÇOBAN, ²Fatih ÖZGÜL

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sivas

GİRİŞ: Bu araştırma beden eğitimi, müzik, sınıf, türkçe ve resim öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının mesleki kaygılarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmada tabakalı örnekleme yöntemine göre belirlenen 300 öğretmen adayına (beden eğitimi 60, müzik 60, resim 60, sınıf 60, türkçe 60 aday) yüz yüze görüşme yöntemiyle (her sınıftan 15 öğrenci) Cabı ve Yalçınalp (2013) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği (MKÖ) uygulanmıştır. Ölçeğin cronbach alpha güvenirlik katsayısı bu araştırma için .94 olarak hesaplanmıştır. Ölçek 8 alt boyut ve 45 maddeden oluşmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS (ver.22.0) paket programı kullanılarak anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

SONUÇ: Elde edilen bulgulara göre; öğretmen adaylarının toplam kaygı puanları ile atanma merkezli kaygı alt boyut puanları yaşlarına göre karşılaştırılmış ve aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Öğretmen adaylarının toplam mesleki kaygı puanları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında yine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Öğretmen adaylarının kişisel gelişim merkezli kaygı alt boyut toplam puanları öğrenci oldukları bölümlere göre karşılaştırıldığında, beden eğitimi öğretmenliği ile türkçe öğretmenliği arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç olarak, beden eğitimi öğretmen adaylarının ekonomik merkezli kaygıları ve atanma kaygıları diğer adaylara göre farklılık göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Mesleki Kaygı, Öğretmen Adayı

PURPOSE: This research was conducted in order to examine the professional anxieties of teacher candidates who are studying in physical education, music, class, Turkish and art teacher education. MATERIAL and

METHOD: In the research 300 (physical education 60, music 60, art 60, class teacher 60, Turkish teacher 60) teacher candidates were determined by stratified sampling method and the Professional anxieties scale which was developed by Cabı and Yalçınalp (2013), was applied to these 300 teacher candidates with face to face interview method (15 students each classroom). The cronbach alpha reliability coefficient of the scale was .94 for this study. The scale consists of 8 sub-dimensions and 45 items. The SPSS(ver. 22.0) program was used in the evaluation of the data and the significance level was taken as .05.

RESULT: According to findings; The total anxiety scores of the teacher candidates and the assignment anxiety subscale scores were compared according to their ages and the difference between them was statistically significant ($p<0.05$). When the total professional anxiety scores of the teacher candidates were compared according to gender, a significant difference was found ($p<0.05$). When the personal developmental centered anxiety subscale total scores of the teacher candidates were compared according to department of education, a meaningful difference was found between physical education teacher and turkish education teacher departments ($p<0.05$). As a result, the economic centered anxieties and appointment anxieties of physical education teacher candidates were different from the other candidates.

Keywords: Physical Education, Professional Anxiety, Teacher Candidate.

KAMUSAL ALANIN CİNSİYETSİZLEŞMESİ VE SPOR

Murat YÜKSEL

Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Ordu

GİRİŞ ve AMAÇ: Kamusal alan, bireylerin katılımına açık ortak bir yaşam alanıdır. Her bir bireyin farklı amaçlarla içinde yer aldığı, fikirlerini özgürce dile getirebildiği kamusal alanın, günümüz modern toplumlarında hızla cinsiyetsizleştiği görülmektedir. Özellikle Sanayi Devrimi'yle birlikte kadının çalışma yaşamına girmesiyle başlayan süreç bugün her alanda etkisini göstermektedir. Kamusal alanın cinsiyetsizleşmesi, bir diğer ifadeyle kadının kamusal alanda daha görünür olması, toplumsal kurumlardan biri olan spor alanına nasıl yansıdığına ortaya çıkarılması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma İstanbul'da yapılmıştır. Tesadüfi örnekleme tekniği ile 526'sı kadın, 474'ü erkek olan toplamda 1000 kişiye uygulanan araştırmada bilgiler araştırmacı tarafından hazırlanan anketle toplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular çapraz tablolar haline sunulmuştur.

SONUÇ: Katılımcılara “kadın erkek birlikte spor yapmak doğru değildir” ve “Yetişkin kızlar, kadınlar spor yapmamalıdır” sorular yöneltilmiştir. Cinsiyet ekseninde değerlendirilen bu hususlar arasında yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İlk soruya katılmıyorum cevabını verenler kadınlarda % 59, erkeklerde % 67 olarak tespit edilmiştir. İkinci soruya ise kadınlar % 95, erkekler % 91 oranında katılmıyorum cevabı vermişlerdir.

TARTIŞMA: Spor, tarih boyunca kadınları bünyesine kabul etme noktasında en katı kurumlardan biri olmuştur. Bir diğer ifadeyle kadın erkek eşitsizliğinin en net görüldüğü kurumlardan biridir. Ancak toplumsal olarak yaşanan makro dönüşümler, kadının özel alanından çıkmasına ve kamusal alandaki varlığını daha da arttırmasına neden olmuştur. İlk zamanlarda, başta siyaset olmak üzere spor gibi kurumlar kadınları kendilerinden uzak tutacak söylem ve eylemlerde bulunmuş olsalar da, zaman içinde bu direnç tamamen olmasa da önemli ölçüde kırılmış, kadınlar spor alanında kendine her geçen gün daha da fazla yer bulmuşlardır. Araştırma sonuçları da kamusal alanın cinsiyetsizleşmesinin spor alanındaki yansımasının, toplumsal olarak yaşanan bu dönüşüme paralel bir seyir izlediğini göstermektedir. Bugün, kadının spor yapmasının hoş karşılanmadığı bir yapıdan, hem kadınlarında erkekler kadar spor yaptığı hem de bazı sporlarda kadın ve erkeğin birlikte yer aldığı bir yapıya doğru hızla dönüşüm yaşandığı görülmektedir. Bir diğer deyişle, kadının da erkek kadar ya da erkekle beraber spor yapması artık normal karşılanmaktadır. Ayrıca, kadınların bugün daha fazla spor yapmasının ötesinde, bir dönem tamamen erkeğe özgü olarak değerlendirilen boks, halter, vücut geliştirme gibi sporlar da dahi boy göstermektedirler. Sonuç olarak kamusal alanın spor özelinde de önemli ölçüde cinsiyetsizleştiği görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Cinsiyet, Spor, Kamusal Alanın Cinsiyetsizleşmesi

SB316

MÜCADELE SPORLARINDA DUYGUSAL ZEKANIN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

¹Yusuf SOYLU, ²Melih Nuri SALMAN, ³Osman YILMAZ

¹Sakarya Üniversitesi

²Aksaray Üniversitesi

³Kırıkkale Üniversitesi

Bu çalışma, mücadele sporları içerisinde yer alan Kick Boks, Judo ve Taekwondo branşlarında lisanslı ve halen aktif olarak milli takımlarda görev alan 113 sporcu (68 erkek ve 45 kadın) üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın amacı olarak, her üç branşta da elit düzeyde olan milli sporcuların cinsiyet, yaş, eğitim, antrenman yaşı, millilik sayısı, branş vb. değişkenlere göre duygusal zekâ düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma yöntemi olarak 41 sorudan ve 3 alt boyuttan oluşan Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ ölçeği kullanılmıştır. Tatar ve ark. (2011) tarafından kullanılan bu ölçeğin Croanbach Alpha değeri tüm ölçek için .82 olarak saptanmıştır.

Araştırmada, 73 sporcunun 1-4 kez milli takımlarda görev aldığı, 40 sporcunun ise 5 ve daha üstü bir sayıda millilik sayısına ulaştığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, spor branşı, antrenman yaşı, millilik sayısı ve gelir durumuna bağlı olarak sporcuların duygusal zekâ düzeyleri arasında istatistiksel olarak herhangi bir farklılık bulunmazken, sporcuların yaş, cinsiyet, eğitim ve uluslararası dereceye sahip olma durumuna göre duygusal zekâ düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Duygusal zekânın cinsiyet değişkeni ile olan ilişkisi incelendiğinde, erkelerin duyguların değerlendirilmesi ve genel ortalamada daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca eğitim seviyesi lise çağında olan, genç yaş grubunun daha az uluslararası dereceye sahip olmasına rağmen tecrübeli gruba nazaran daha yüksek bir duygusal zekâ düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

GENÇLİK LİDERLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

¹Fehmi ÇALIK, ¹Yusuf SOYLU, ²Çetin ÖZDİLEK

¹Sakarya Üniversitesi, Sakarya

²Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya

Bu araştırmanın amacı, gençlik liderlerinin çeşitli değişkenler açısından duygusal zekâ düzeylerinin incelenmesidir. Bu çalışma, gençlik merkezlerinde çalışan 146 (60 erkek ve 86 kadın) gençlik lideri üzerinde yapılmıştır. Araştırmaya Türkiye’de Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri’nde çalışma olan gençlik liderleri gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak 41 sorudan ve 3 alt boyuttan oluşan Tatar ve ark. (2011) tarafından geliştirilen gözden geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada, gençlik liderlerinin lisanslı olarak spor yapma ve okudukları bölüm gibi değişkenler açısından duygusal zekâ düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet ve çalışma süreleri açısından istatistiksel olarak bir farklılığa rastlanmamıştır.

SB319

SPOR YAPAN VE YAPMAYAN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN, BAZI ÖZELLİKLERE GÖRE EMPATİK EĞİLİM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

¹Seda Nur TURHAL, ²Elif AYDIN, ¹Seda ÇAĞLAR, ¹Erkut TUTKUN

¹Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

²Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane

AMAÇ: Bu araştırmanın amacı; aktif spor yapan ve yapmayan Ortaöğretim öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerini sınıf, cinsiyet, lisanslı sporcu olma durumu, anne ve baba eğitim durumu gibi bazı demografik değişkenlere göre incelemektir.

YÖNTEM: Çalışma 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Gümüşhane İli Merkez ortaöğretim okullarında öğrenim gören toplam 348 ortaöğretim öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak; araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” ve Dökmen’e (1988) ait “Empatik Eğilim Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Bulgular: Verilerin değerlendirilmesinde istatistiksel yöntem olarak; betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi ve Tek Yönlü varyans Analizinden yararlanılmış, anlamlılık düzeyi 0.05 alınmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 21.00 programı kullanılmıştır.

SONUÇ: Araştırmanın sonucunda ortaöğretim öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerinin sınıf, cinsiyet, lisanslı sporcu olma durumu, anne ve baba eğitim durumu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Aktif spor yapan ortaöğretim öğrencilerinin spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerine göre empatik eğilim düzeyleri daha yüksek etkiye sahip olduğu söylenebilir. Bulgular literatür ışığında tartışılmış ve ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Empati ,Ortaöğretim

SB320

**KADIN BASKETBOLCULARIN SPOR YAŞINA GÖRE SPORTİF GÜVENLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Bade YAMAK, ¹Mehmet ÇEBİ, Murat ELİÖZ, Hamza KÜÇÜK, Levent CEYLAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi

GİRİŞ ve AMAÇ; Bu çalışmanın amacı kadın basketbolcuların spor yaşına göre sportif güvenlerinin araştırılmasıdır.

GEREÇ ve YÖNTEM; Çalışmaya 2. Ligde oynayan 52 kadın sporcu katılmıştır. Spora özgü olarak geliştirilen Sürekli Sportif Güven Envanteri Vealey tarafından 1986 yılında geliştirilmiştir. Ölçekte 13 soru maddesi bulunmaktadır. Sürekli Sportif Güven Envanteri-SSGE tek faktörlü bir yapıya sahiptir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Engür ve arkadaşları (2006) tarafından yapılmıştır. Çalışma grubu 2-7 yıl, 8-13 yıl ve 14 yıl ve üzeri olarak karşılaştırılmıştır.

SONUÇLAR; Yapılan ANOVA testi sonucunda 2-7 yıl spor yaşına sahip olanların sportif puanları 85,08, 8-13 yıl spor yaşına sahip olanların 84,60 ve 14 yıl ve üzeri spor yapma yaşına sahip sporcuların sportif güven puanları 97,60 olarak tespit edilmiştir. Gruplar arası farklılığı tespit etmek için yapılan Tukey testi neticesinde 14 yıl ve üzeri spor yapma yaşına sahip sporcuların sportif güven puanlarının 8-13 yıl spor yapanlardan yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p=0,026$).

TARTIŞMA; Bu farklılığın oluşmasında uzun yıllar spor yapma durumuna bağlı olarak gelişen güven duygusunun etkisi olabilir. Uzun yıllar boyunca farklı ortamlarda müsabakalara katılan sporcuların tecrübeleri de farklılaşacağı için çevresel koşullarında etkili olabileceği düşünülebilir. Sporcunun kendi yeteneğine bağlı olarak kendi sınırlılıklarını bilmesinin de uzun yıllar sonucu oluşabileceği düşünülmektedir.

SB321

**KADIN BASKETBOLCULARIN SPOR YAŞINA GÖRE İMGELEME BİÇİMLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Levent CEYLAN, Bade YAMAK, Mehmet ÇEBİ, Murat ELİÖZ, Hamza KÜÇÜK, Levent CEYLŞAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ; Bu çalışmanın amacı kadın basketbolcuların spor yapma sürelerinin imgeleme üzerine etkisini araştırmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM; Çalışmaya 2. Ligde mücadele eden 52 kadın basketbolcu katılmıştır. Spor yapma süreleri 3-8 yıl, 9-13 yıl ve 14 yıl ve üzeri olarak karşılaştırılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak spora özgü olarak geliştirilen Sporda İmgeleme Envanteri Hall ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilmiştir. Envanterde 30 soru maddesi bulunmaktadır. Sporda İmgelemenin bileşenleri; “Bilişsel Genel İmgeleme”, “Bilişsel Özel İmgeleme”, “Motivasyonel Genel Uyarılmışlık”, “Motivasyonel Genel Uсталık”, “Motivasyonel Özel İmgeleme” boyutlarında değerlendirme yapmaktadır. Ölçeğin Türkçe geçerlilik çalışması Vurgun ve arkadaşları (2012) tarafından yapılmıştır. Gruplar arasında farklılığın tespit edilmesi için ANOVA testi uygulanmıştır.

SONUÇ; Basketbolcuların spor yaşlarına göre imgeleme puanları karşılaştırıldığında, motivasyonel özel imgeleme alt boyutunda “14 yıl ve üzeri” sporcular ile “3-8 yıl” spor yaşına sahip sporcular “9-13 yıl” spor yaşına sahip sporculardan yüksek puanlara sahiptir. “Bilişsel genel imgeleme”, “Motivasyonel genel uyarılmışlık”, “Motivasyonel genel uсталık” alt boyutlarında “14 yıl ve üzeri” sporcular “9-13 yıl” sporculardan daha yüksek puana sahiptir.

Tablo. Basketbolcuların spor yaşlarına göre imgeleme puanlarının karşılaştırılması

		n	Ort	S.S.	Minimum	Maksimum	f	p	Fark
Motivasyonel Özel İmgeleme	3-8 yıl (1)	13	5,36	1,15	3,17	7,00	8,080	0,001	1-3>2
	9-13 yıl (2)	25	4,10	1,41	2,00	7,00			
	14 yıl ve üzeri (3)	14	5,62	1,06	3,33	7,00			
Bilişsel Özel İmgeleme	3-8 yıl (1)	13	4,92	1,39	1,83	6,83	2,974	0,060	
	9-13 yıl (2)	25	4,47	1,20	2,50	7,00			
	14 yıl ve üzeri (3)	14	5,43	0,95	3,33	6,67			
Bilişsel Genel İmgeleme	3-8 yıl (1)	13	5,21	0,95	4,00	7,00	5,878	0,005	3>2
	9-13 yıl (2)	25	4,65	1,07	3,00	7,00			
	14 yıl ve üzeri (3)	14	5,73	0,71	4,33	6,83			
Motivasyonel Genel Uyarılmışlık	3-8 yıl (1)	13	5,13	1,07	3,33	6,50	5,834	0,005	3>2
	9-13 yıl (2)	25	4,15	1,41	1,83	7,00			
	14 yıl ve üzeri (3)	14	5,37	0,74	4,17	6,83			
Motivasyonel Genel Uсталık	3-8 yıl (1)	13	5,50	1,09	3,67	7,00	4,287	0,019	3>2
	9-13 yıl (2)	25	4,85	1,48	2,50	7,00			
	14 yıl ve üzeri (3)	14	6,02	0,75	4,00	7,00			

TARTIŞMA; İmgeleme alt boyutlarından Bilişsel Genel İmgeleme alt boyutunda 14 yıl ve üzeri spor yaşına sahip sporcuların 9-13 yıl spor yaşına sahip sporculardan farklı olmasının sebebi becerilerin iyi bir şekilde uygulanması, hataların düzeltilmesi, strateji geliştirme gibi yetkinliklerin yıla bağlı olarak gelişmesi ile ilişkili olabilir. Benzer şekilde Motivasyonel Genel Uyarılmışlık alt boyutunda sporcunun duygusal olarak karşılaştığı durumlara başa çıkmasının etkisi olduğu ve bu etkinin de yıla bağlı olarak geliştiği söylenebilir. Aynı durum Motivasyonel Genel Uсталık alt boyutunda da sporcuların genel olarak zihinsel olarak güçlü ve kontrollü olması ile ilişkilendirilebilir.

SB358

CUMHURİYETİN İLK YILINDA İLKOKULLARDA (İBTİDAİ MEKTEPLER) UYGULANAN BEDEN EĞİTİMİ VE PARAMİLİTER POLİTİKALAR (1923-1924)

Bayram Ali SİVAZ

İbrahim Çeçen Üniversitesi, B.E.S.Y.O, Ağrı

BU ÇALIŞMANIN AMACI; Cumhuriyetin kurulması sürecinde Mustafa Kemal Paşa ve kadrosunun beden eğitimi ve paramiliter politikalarının ilkokullara yansıtılmasındaki amaç, program ve sonuçları ele almaktır. Balkan ve I. Dünya Savaşlarının ardından Mondros Mütarekesinin sunduğu şartlar, Balkanlar ve Afrika'dan silinen Türklerin Küçük Asya'daki varlığını da tehdit etmekteydi. Bunu kabullenemeyen Mustafa Kemal, Kazım Karabekir ve kadrolarının başlattığı Milli Mücadele, Türklerin Anadolu'da tutunmasını sağlayarak yeni ve farklı bir devletin temellerinin atılmasına neden oldu. 1919-1923 yılları arasında, büyük bir bölümü işgale uğramış toprakların kurtarılması için askeri faaliyetlerle geçti. Doğal olarak diğer alanlar, ya ihmale uğradı ya da ötelendi. Buna rağmen savaşın devam ettiği günlerde eğitim konusunda birçok kongre, konferans ve rapor düzenlenerek kurulacak yeni devletin hazırlıkları yapıldı.

Savaşların kazanılması ve işgallerin kaldırılmasından sonra yapılan hazırlıklar uygulamaya geçirildi. Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edilerek farklı eğitim programları ortadan kaldırıldı ve yeni müfredat programları hazırlanarak okullara gönderildi. Tahsil derecesi, verilen malumat ve terbiye itibarıyla ilk, orta ve yüksek tahsil olmak üzere üç kısma ayrıldı. 7 ila 12 yaş arasına denk gelen ve 5 sınıftan oluşan ilkököl dönemi mecburi eğitim olarak kabul edildi. Bütünsel eğitimin parçası olan beden eğitimi ve el işleri derslerinin yanında 4. sınıftan itibaren askeri talimler müfredat programına sokuldu. Böylece henüz daha ilkököl çağında olan Türk çocukları bir yandan sağlam ve sağlıklı vücutlara sahip olurken diğer yandan da çok erken yaşlardan itibaren ülkelerini ve Cumhuriyeti savunacak gürbüzler haline getirilecekti.

Bu çalışma tarih çalışmalarında kullanılan tarama modeli ve tarihsel araştırma metoduyla yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Cumhuriyeti, İlkokul, Beden Eğitimi, Paramiliter Faaliyetler.

SB359

CUMHURİYETİN İLK YILINDA BEDEN EĞİTİMİ VE PARAMİLİTER YAKLAŞIMLARIN ÖĞRETMEN OKULLARINA (DARÜLMUALLİMİN-DARÜLMUALLİMAT) YANSITILMASI (1923-1924)

Bayram Ali SİVAZ

İbrahim Çeçen Üniversitesi, B.E.S.Y.O. Ağrı

BU ÇALIŞMANIN AMACI; Türkiye Cumhuriyeti kurucu kadrolarının beden eğitimi ve paramiliter yaklaşımlarının, yeni nesil oluşturulmada aktif görev yapacak öğretmen adaylarının kurumsal yapısı olan öğretmen okullarına yansıtılmasını amaç, program, teşkilatlanma biçimi, uygulama ve sonuç olarak ele almaktır.

Osmanlıda yenilenme ve modern eğitim hamleleri öğretmene olan ihtiyacı doğurduğundan, ilk defa 1848'de Öğretmen Okulları (Darülmualimin) açılmaya başlandı. Bu okullar II. Abdülhamit ve II. Meşrutiyet dönemlerinde nicelik ve nitelik bakımından artmış olmasına rağmen çeşitli nedenlerden dolayı istenilen seviyeye çıkartılmadı. İşgallere karşı Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının başlattığı Milli Mücadele Döneminde ise, savaş ve mali koşullar yüzünden öğretmen yetiştirme konusunda etkili adım atılmadı. Zaferlerin kazanılması ve yeni rejimli devlet yapısının oluşturulması aşamasında öğretmen yetiştirme meselesi en acil konulardan biri haline geldi. Çünkü kurulan yeni devlet ve rejimi savunacak nesillerin yetiştirilmesi öğretmenlik mesleğinin uhdesinde görülmekteydi.

Ülkesi ve Cumhuriyet rejimini seven, onu koruyup, kollayan ve gerekirse uğruna savaşarak ölmeye hazır, sağlam vücutlu ve fikirli gençlik için öncelik, öğretmenlik mesleğinin donanımına bağlanmaktaydı. Öğretmen Okullarına beden eğitimi ve fiziksel egzersizlerle ilgili derslerin girişi ise, II. Meşrutiyetten sonra İttihat ve Terakki Partisi dönemine rastlar. Mustafa Kemal dâhil üst düzey Cumhuriyet kadrolarının büyük çoğunluğunun İttihatçı fikirlere sahip olması Öğretmen Okullarının da bu yönde şekillenmesine neden oldu. Kız (Darülmualimat) ve erkek (Darülmualimin) olarak ayrı ayrı programlara tabi tutulan öğretmen okulları, beş yıl ve beş sınıf olarak öngörüldü. Bu bağlamda beden eğitimi ve paramiliter faaliyetler Meşrutiyet Döneminden de öykülenerek yeni Cumhuriyetin savunucularını yetiştirecek öğretmenlerin müfredat programı ve talimatnamelerine etkin olarak sokuldu. Terbiye-i Bedeniye ve Askerliğe Hazırlık-Endaht Talimleri olarak kodlanan bu faaliyetler bir yandan öğretmenlerin sağlam vücutlu ve fikirli birer nefer olmasını sağlarken diğer yandan bilinçli bir beden eğitimi kültürünün temellerinin atılmasına neden oldu.

Bu çalışma tarih çalışmalarında kullanılan tarama modeli ve tarihsel araştırma metoduyla yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Cumhuriyeti, Öğretmen Okulları, Beden Eğitimi, Paramiliter Faaliyetler.

SB360

THE EFFECT OF EXTRACURRICULAR SPORTS ACTIVITIES ON HOPE AND SELF-ESTEEM LEVELS OF CHILDREN WORKING ON THE STREET

¹Zuleyha AVSAR, ²Filiz GULTEKİN, ¹Aysegul DOGAN

¹Uludag University Sport Sciences Faculty, Bursa

²Uludag University Education Faculty, Bursa

This study aims to examine the effect of extracurricular sports activities on hope and self-esteem levels of primary and secondary school students working on the streets. The research has been designed as pre-post test with one group.

In this context, physical education prospective teachers conducted an implementation with these children which lasted for 8 weeks, 2 days a week for 4 hours during Community Service Practices course. The experiment group consisted of 28 children, who reside in Bursa and work on streets and have been selected by Bursa Provincial Police Children Branch Office. Before and after the implementation, students were conducted Children's Hope Scale, developed by Snyder and et all (1997) and translated into Turkish by Atik and Kemer (2009) and Coopersmith Self-esteem Inventory, developed by Coopersmith (1967) and translated into Turkish by Güçray (1989).

Since the data had normal distribution, it has been analysed by independent samples t-test. It has been concluded that this 8 -week implementation didn't have a significant effect on students' hope and self-esteem levels; the age factor had a significant effect for the advantage of students who are 12 years old and more; the grade factor had a significant effect for the advantage of 6th grades and over on their general self-esteem and social esteem levels. In addition, the children's hope levels have been found to be related to their self-esteem and home-family self-esteem at 0.05 level.

Keywords: Children working on the street, sport participant

GENÇLİK HİZMETLERİ VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİNİN ÇATIŞMA YÖNETİMİ ALGISI İSTANBUL ÖRNEĞİ

Buşra BAŞBUĞA, Elif KARAGÜN

Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli

GİRİŞ: Çatışma “bir seçeneği tercih etmede bireyin ya da bir grubun güçlkle karşılaşması ve bunun sonucu olarak karar verme mekanizmasında bozukluk” olarak tanımlanmış (Demirtaş ve Güneş, 2002). Teknolojideki gelişmeler, finans belirsizlikler, politik güvensizliklerin çatışmayı bir belirgin hale getirdiğinden söz edilmiştir (Darling, 2001). Kurum içi gelişimi etkileyen çatışmaların kurum için olumlu ya da olumsuz sonuçlanmasında büyük ölçüde yöneticinin çatışmaya olan yaklaşımı ve çatışma durumunda kullandığı yöntemlerin önemli olduğu belirtilmiştir (Rahim, 2002). Çatışma yönetimine ilişkin yaklaşımlar; Çatışmanın istenilmediği ve çatışmanın sorumlusu olarak kötü yönetimi gören ve ortadan çatışmanın kaldırılmasını ise ancak örgütün teknik yapısının düzeltilmesiyle mümkün olduğunu belirten geleneksel yaklaşım (Sökmen ve Yazıcıoğlu,2005; Karip, 2003). Çatışmanın önlenemez ya da en aza indirilemezse verimliliği düşüreceğini, benzer özelliklere sahip bireylerden oluşan grupların daha verimli çalıştığı ve çatışmanın ortadan kaldırılmasının da kurumda yer alan bireylerin uyumlu hale getirilmesiyle mümkün olduğunu belirten davranışsal yaklaşımı, (Karip,2003). Ayrıca kurumlarda meydana gelen çatışmaları yenilikçi bir anlayışla ortaya koyan ve açıkça çatışmayı desteklemeye yönelik (Koçel,1993) etkileşimli yaklaşım şeklinde üç tip yaklaşımdan söz edilmiştir.

Örgütsel çatışmalar etkili yönetimin göstergesi olarak görülmüş, fakat yönetilemeyen çatışmaların da kişilere veya kuruma zarar verebileceğinden söz edilmiştir (Karip,2003). Bireylerin iyi yönetilmeyen bir çatışma sonrası; sosyal durumları, güvenlik ve kabul edilme duygularının zedelendiği, bireylerin sosyal destekten yoksun kalmalarına, fiziksel hastalık ve psikolojik huzursuzluğa neden olduğu ve bireyi güçsüzleştirdiği belirtilir (Levent, 2005). Tüm bu bilgilerden yola çıkarak sporun devlet eliyle yürütüldüğü örgütler olarak Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışan personelinin örgütsel çatışma yönetimi algıları merak edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN AMACI: Bu araştırmanın amacı, İstanbul Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü personelinin çatışma yönetimi algısının incelenmesi ve bulunan bu değerlerin de cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre değişiklik gösterip göstermediğinin belirlendiği 9 soruluk bir bilgi anketi uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS 20 paket programında frekans, yüzde, ortalama, parametrik fark testleri; ANOVA, ve T testi analizi testleri kullanılmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Yapılan araştırmada iki grup ortalamaları kıyaslandığında sonuçların erkek personelin algı düzeyleri lehine olduğu. Erkek personelin algı düzeylerinin kadın personele göre daha yüksek olduğu, yaş açısından 20-30 yaş aralığındaki grubun algı düzeyinin, 41-50 yaş aralığındaki gruba göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer yaş gruplarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Hizmet yılına göre yapılan analize göre 1-5 yıl hizmet süresine sahip personelin algı düzeyinin 20 ve üstü hizmet yılına sahip personelin algı düzeyine göre yüksek olduğu, diğer hizmet sürelerine ait gruplarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sonuç olarak, erkeklerde çatışma çözme algısı kadınlara göre daha yüksek, ayrıca genç olma ve 1-5 yıl arasında tecrübeye sahip olmak da çatışma çözme algısının artmasında önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

SB369

SQUASH SPORCULARININ BENLİK SAYGILARI İLE SPORA ÖZGÜ BAŞARI MOTİVASYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

¹Nazlı YANAR, ²Züleyha AVŞAR

¹Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa

²Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

Bu araştırma, Squash sporcularının spora özgü başarı motivasyonları ile benlik saygıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. İlişkinin incelenmesinde sporcunun cinsiyeti, yaşı, kaç yıldır spor yaptığı vb. farklı değişkenler de ele alınmıştır.

Bu araştırmanın evrenini Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu'na kayıtlı 903 lisanslı squash sporcusundan faal olarak müsabakalara katılan 100 squash sporcusu oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ise 54 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile sporcuların motivasyonlarının belirlenmesi için Willis (1982) tarafından geliştirilen, Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği" ve sporcuların benlik saygılarının belirlenmesi için ise Rosenberg (1963) tarafından geliştirilen, Çuhadaroğlu (1985) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırmada squash sporcularının benlik saygılarının motivasyonu etkileyen bir yordayıcı olmadığı; çeşitli değişkenlerin motivasyon ile ilişkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun nedeninin spor yapan ve dolayısıyla çeşitli başarılarla imza atan squash sporcularının benlik saygılarının halihazırda yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, benlik saygısı, squash

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SINAV DÖNEMİNDEKİ ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

²Merve KARAMAN, ¹Dilek TUFAN, ²Metin YAMAN, ³Tuğrul İNCİ

¹Kastamonu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kastamonu

²Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

³Cebeci Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ankara

GİRİŞ ve AMAÇ: Anksiyete; nedeni bilinmeyen, içten gelen, belirsiz, korku, kaygı, sıkıntı ve endişe ile yaşanan bir bunaltı duygusudur. Yaşamı tehdit eden ya da tehdit şeklinde algılanan bir çeşit alarm duygusudur. İçten ya da dıştan gelen tehlikeler veya tehlike beklentilerine karşı yaşanan bir tepkidir. Çok hafif gerginlik ve tedirginlikten panik derecesine varan değişik yoğunluklarda olabilir (Karakaya, 2012: 21). Anksiyetenin bir “ruhsal bozukluk” belirtisi olması şart değildir ve değişmeye, bireyin kimliğini bulmasına eşlik edebilir. Bireylerde çeşitli olaylar, düşünceler karşısında anksiyete gözlenebilir (örneğin; sınava girmeden önce). Türkiye’de öğrenciler için önemli anksiyete kaynaklarından biri de tüm gençlik yaşamlarını etkileyen sınav stresi ve kaygısıdır. Sınav kaygısı; öğrenciler için sıklıkla akademik alanda performans düşüklüğü ve psikolojik problemlerle birlikte olan önemli bir sorundur. Sınav kaygısı olanlar; değerlendirileceği zaman gerilim, endişe ve santral sinir sisteminin aşırı uyarılmasını içeren istenmeyen bir durum yaşarlar. (Kavakçı ve arkadaşları, 2010). Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav dönemindeki anksiyete düzeylerinin belirlenmesi ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda bu duygu durumu bozukluğunun öğrencilerde indirgenmesinde yardımcı parametreleri ortaya koymaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu araştırma nicel araştırma modeline göre hazırlanmış olup tarama deseni kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu; tesadüfi örnekleme yolu ile seçilmiş toplam 228 Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Beck ve arkadaşları (1988) tarafından geliştirilen Türkiye’de geçerlik ve güvenilirliği Ulusoy ve arkadaşları (1998) tarafından yapılan 21 maddeden oluşan, 0-3 arası puanlanan likert tipi bir ölçek olan “Beck Anksiyete Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, bağımsız tek örneklem testi (t-testi), tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) ve Tukey testi yapılmıştır.

SONUÇ: Araştırma sonuçlarına bakıldığında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav döneminde hafif düzeyde anksiyete düzeyine sahip oldukları gözlemlenmiştir. Anksiyete puanlarına değişkenlere göre bakıldığında kadın öğrencilerin sınav dönemindeki anksiyete düzeyleri erkek öğrencilere oranla daha yüksek olarak bulunmuştur. Ayrıca yeterli boş zamana sahip olmadığını söyleyen öğrencilerin anksiyete düzeyleri daha yüksek olarak saptanırken aktif olarak spor yapmaya devam eden öğrencilerin anksiyete düzeylerinin aktif olarak spor yapmaya devam etmeyenlere oranla daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Algılanan gelir, yaş grupları ve not ortalaması değişkenleri ile öğrencilerin sınav dönemindeki anksiyete düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamaktadır.

TARTIŞMA: Bu konu ile ilişkili yapılan araştırmalarda sonuçlarla benzer olarak Doğan ve Çoban’ın (2009) çalışmasında öğrencilerin kaygı düzeyleri düşük bulunmuştur. Bazı araştırmalar kadın öğrencilerin sınav dönemindeki anksiyete düzeylerinin erkeklerinkine oranla daha yüksek olduğunu desteklerken (Taşkın, 2006; Akgün ve arkadaşları, 2007; Canbaz ve arkadaşları, 2007;; Mayda ve arkadaşları, 2014), bazılarında ise anksiyete ile cinsiyet arasında bir ilişki saptanmamıştır (Yeniçeri ve arkadaşları, 2007; Nandi ve arkadaşları, 2012). Sonuçlara paralel, Canan ve Ataoğlu (2010) düzenli spor yapanlarda anksiyetenin spor yapmayanlara göre daha düşük olduğu bulunmuştur. Sonuçlar anksiyete düzeyinin indirgenmesinde sporun yardımcı rolünü desteklemektedir. Araştırma konusuna benzer bazı çalışmalarda ise, ekonomik durumu kötü olan öğrencilerde anksiyete düzeyi daha yüksek bulunmuştur (Gündoğar ve arkadaşları, 2007; Mersin, Öksüz, 2014). Ayrıca Mersin ve Öksüz (2014) üniversite öğrencilerinin kaygı düzeyinin araştırıldığı çalışmada yaş ile anksiyete düzeyi arasında pozitif ilişki bulunmuştur.

Sonuç olarak Spor Bilimleri Fakültesi ğrencilerinde yeterli boş zamana sahip olmamak anksiyete düzeyini yükselten, aktif olarak spor yapmaya devam etmek anksiyete düzeyini düşüren özelliklerdir.

ASSESSMENT OF RELATIONSHIP BETWEEN PRE-COMPETITION ANXIETY LEVELS AND PERFORMANCE IN ELITE BOULDERING ROCK CLIMBERS

Burcu TALU, Muharrem GÖKHAN BEYDAĞI, Zilan BAZANCİR

Inonu University, Faculty Of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Malatya

OBJECTIVE: The aim of this study was to evaluate relationship between pre-competition anxiety levels and performance in elite bouldering rock climbers and to determine the sensitivity of state anxiety scales to this sport branch.

METHOD: The study included 41 elite athletes (18 female, 23 male). After get the demographic information of the athletes, the pre-competition anxiety levels was assessed by the Competitive State Anxiety Scale (CSAI) and State Trait Anxiety Inventory (STAI). CSAI's three sub-parameters, cognitive anxiety, somatic anxiety and self-confidence, were assessed. Two different parameters were evaluated with STAI as state anxiety and trait anxiety. Performance scores of the athletes after the competition were recorded. Statistical package for social sciences (SPSS) package program was used in the analysis of the data. After the mean \pm standard deviation values of the data were calculated, "Pearson's Rank-Order Correlation" was used to evaluate the relationship between the variables because of parametric test. Independent Samples t test was used in the intergroup comparisons. $p < 0.05$ was considered statistically significant.

RESULTS: The mean age of the female athletes in the study was 24.8 ± 3.92 years, mean age of male athletes was 23.6 ± 4.33 years, the body mass index of female athletes was 21.07 ± 1.08 , the body mass index of male athletes was 23.45 ± 1.32 . The mean performance score of female athletes was 8.11 ± 12.1 , the mean performance score of male athletes was 23.0 ± 14.4 . In the subparameters of CSAI, cognitive anxiety score of female was 19.6 ± 4.48 , somatic anxiety was 18.7 ± 4.54 , self-confidence was 22 ± 5.97 and in subparameters of STAI, state anxiety was 38.8 ± 9.97 , trait anxiety was 42.6 ± 8.71 . Cognitive anxiety of male was 19.4 ± 3.4 , somatic anxiety was 16.6 ± 3.57 , self-confidence was 25.3 ± 4.28 , state anxiety was 38.9 ± 6.63 and trait anxiety was 40.4 ± 4.66 . According to the results of the study, there was no significant difference between male and female athletes' anxiety levels. There was a significant difference between male and female athletes' performance scores ($p < 0.05$). It was determined that among subparameters each of the STAI and CSAI scales had a strong positive correlation. There was no correlation between STAI and CSAI.

DISCUSSION: In the light of the study results, we determined that pre-competition anxiety levels in elite rock climbers were high in keeping with the literature. While there was no significant difference in anxiety levels between male and female athletes, the performance scores of female athletes were found to be lower. We think that this result may be related to the difference in the biopsychosocial substructure of men and women. STAI's sensitivity to assess anxiety in elite rock climbers was found to be poor compared with CSAI.

Key Words: Anxiety, bouldering, performance

SB395

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARI İLE DİĞER ÖĞRETMEN ADAYLARININ İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

¹Arslan KALKAVAN, ²Abdullah Bora ÖZKARA, ²Ceyhun ALEMDAĞ, ²Serdar ALEMDAĞ, ²Selma ÇAVDAR

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rize

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Akçaabat/Trabzon

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi öğretmen adayları ile diğer öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin cinsiyet, bölüm, sınıf, lisanslı olarak spor yapma durumu, yaşanan çevre ve kardeş sayısı değişkenlerine göre incelenmesidir. Araştırmanın çalışma gurubu 2016-2017 güz akademik döneminde Karadeniz Teknik Üniversitesinde öğrenim gören 410 öğretmen (206 kadın/204 erkek - yaş: 21.66 ± 2.24) adayından oluşmuştur. Araştırma gurubuna gerekli izinler alındıktan sonra kişisel bilgi formu ile birlikte Korkut (1996) tarafından geliştirilen "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Elde edilen verilere $\alpha = 0.05$ düzeyinde Mann Whitney U test ve Kruskal Wallis H testleri uygulanmıştır.

Test sonuçları erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre ve 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının diğer öğretmen adaylarına göre ve kentlerde yaşayan öğretmen adaylarının daha küçük yerleşim birimlerinde yaşayanlara göre iletişim becerileri değerlendirme puanlarının anlamlı olarak yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Her ne kadar istatistiksel olarak anlamlı olmasa da beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanlarının diğer bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarından daha yüksek oldukları görülmüştür. Kardeş sayısı ve lisanslı olarak spor yapma durumu değişkenlerine göre ise herhangi bir farklılık gözlenmemiştir.

Anahtar Kelime: Beden eğitimi, Öğretmen adayı, iletişim becerileri

Examination Of Communication Skills Of Physical Education Teachers Candidates And Other Teacher Candidates

The aim of this research is to investigate the communication skills of the physical education teacher candidates and other teacher candidates according to their gender, department, class, licensed status of sports, place where he/she spent his/her life and number of siblings variables. The study group consisted of 410 teacher candidates (206 females / 204 males - age: 21.66 ± 2.24) who attended Karadeniz Technical University during the fall semester of 2016-2017. The data was collected through "Personel Information Form" and "The Scale of Evaluation of Communication Skills" questionnaires developed by Korkut (1996) after the necessary permissions are obtained. Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H tests were applied to the obtained data at $\alpha = 0.05$ level. Test results shows that women in comparison with men, second grade teacher candidates in comparison other grade teacher candidates, as place urban in comparison with rural have significantly higher communication skill scores. Although it is not statistically significant, it is seen that physical education teacher candidates' communication skills scores are higher than the other teacher candidates. There was no significant difference observed according to licensed sport and number of siblings variables.

Keyword: Physical education, Teacher candidate, communication skills.

KADIN FUTSAL VE VOLEYBOLCULARIN FİZİKSEL UYGUNLUK DÜZEYLERİ İLE MOTORİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI / COMPARİSON OF PHYSICAL FITNESS LEVELS AND MOTORIC CHARACTERISTICS OF FEMALE FUTSAL AND VOLLEYBALL PLAYERS

Arslan KALKAVAN, Recep Fatih KAYHAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rize

ÇALIŞMANIN AMACI: Kadın futsal ve voleybolcuların fiziksel ve motorik özelliklerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmanın örneklemini, düzenli antrenman yapan (haftada 2-3 gün), yaş ortalaması 19,84±1,97 yıl, boy ortalaması 163,85±6,18 cm ve 59,98±7,20 kg aralığındaki üniversite kadın futsal takımı sporcuları (n=10) ve kadın voleybol takımı sporcuları (n=9) oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan kadın sporcuların boy, vücut ağırlığı, vücut yağ yüzdesi, 20 m sürat, çabukluk-çeviklik, esneklik, uzun atlama, dikey sıçrama ve yo-yo intermittent recovery test level 1 performanslarının ölçümleri alınmıştır.

Yo-yo testi sırasında başlangıç, bitiş ve 2 dakika sonraki kalp atım sayıları Polar RS-400 nabız monitörü ile tespit edildi. Araştırmada elde edilen verilerin analizi istatistik paket programı ile yapılmış ve hesaplamalarda genel aritmetik ortalama ile standart sapmaları tespit edilmiştir. Verilerin dağılımlarının incelenmesi için Kolmogorov-Smirnova ve Shapiro-Wilk testleri uygulanmıştır. Kadın futsal ve voleybolcuların fiziksel ve motorik özellikleri arasındaki farklılıkların belirlenmesi için ise Mann-Whitney-U testi ve Independent-Samples T-Testi kullanıldı. Sonuçlar, p<0.05 ve p<0.01 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda bayan futsal ve voleybolcuların vücut kitle indeksi, vücut yağ yüzdesi, esneklik, dikey sıçrama, 20 m sürat performans değerlerinin karşılaştırılmasında p<0.05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel bir farklılık tespit edilmemiştir. Uzun atlama, coda testi ve yo-yo intermittent recovery test level 1 performanslarında ise p<0.05 düzeyinde istatistiksel bir farklılık tespit edilmiştir.

SONUÇ OLARAK; esneklik, dikey sıçrama ve uzun atlama performans değerlerinde kadın voleybolcular baskın görülürken, 20 m sürat, coda ve yo-yo intermittent recovery test level 1 testi performanslarında ise kadın futsalcıların daha iyi oldukları tespit edilmiştir. Anahtar Kelimeler: Futsal, Voleybol, Performans, Fiziksel Uygunluk, Yo-yo

The aim of the study is to compare the physical and motoric characteristics of female futsal and volleyball players. The sample of the study, female futsal (n=10) and female volleyball (n=9) players who the regular training (2-3 days a week), average age 19,84±1,97 years, average height 163,85±6,18 cm and average weight 59,98±7,20 kg consists of athletes. Female athletes who participated in the study, height, weight, body fat percentage, 20-m Sprint speed-agility, flexibility, long jump, vertical jump and yo-yo intermittent recovery test Level 1 performance measurements were taken. During the test Yo-yo start, end, and 2 minutes later the heart rate Polar RS-400 with the monitor pulse was detected.

The statistical analyses of the measurements were calculated by using SPSS. Before the data analysis, applied to see the dimensions of the distribution are tested with Kolmogorov-Smirnov and Shapiro Wilk. The former and latter tests, Independent-Samples T-test is used for the groups. Meaning is checked with p<0.05 and p<0.01 levels and the results are commented. As a result of the analysis of the research, no statistical difference in the level of significance of p <0.05 was found in the comparison of body mass index, body fat percentage, flexibility, vertical jump, 20 m speed performance values of female futsal and volleyball players. However, a statistically significant difference was found at p <0.05 for long jump, coda test and yo-yo intermittent recovery test level 1 performances. As a result; Flexibility, vertical jump and long jump performances, women's volleyballs are dominant but women's futsal are better at 20 m speed, coda and yo-yo intermittent recovery test level 1 test performances. Key words:

SB397

ÖĞRETMEN ADAYLARININ FİZİKSEL AKTİVİTEYE KATILIMLARI VE ÖZNEL ZİNDELİKLERİNİN İNCELENMESİ

²Abdullah Bora ÖZKARA, ¹Arslan KALKAVAN, ²Serdar ALEMDAĞ, ²Ceyhan ALEMDAĞ, ²Selma ÇAVDAR

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rize

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Trabzon

Bu araştırmada fiziksel aktiviteye katılımın kişiye sağladığı katkılarında biri olarak kabul edilen zindelik, öğretmen adayları örnekleminde incelenmiştir. Çünkü eğitim sisteminin önemli bir parçası olan öğretmenlerin sağlıklı ve zinde olması gelecek nesilleri inşa ederken başarılı olma oranını attıracaktır. Araştırma Türkiye'nin kuzey doğu bölgesinde bulunan Trabzon şehrinde, Karadeniz Teknik Üniversitesinin 2015-2016 akademik yılında 3. ve 4. sınıf öğrencisi olan 288 (132 kadın 156 erkek-yaş: 22.16 ± 2.68) öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Katılımcılara cinsiyet, lisanslı spor yapma, bölüm ve beden kitle indeksi (BMI) bilgilerinin yer aldığı kişisel bilgi formu ile birlikte Çocukluk ve Ergenlik Fiziksel Aktivite Düzeyleri ölçeği ve Öznel Zindelik ölçeği uygulanmıştır. Test sonuçları lisanslı olarak spor yapanların yapmayanlara göre ve beden eğitimi öğretmen adaylarının diğer adaylara göre zindelik düzeylerinin pozitif olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir ($p<0.01$). Aynı zamanda fiziksel aktiviteye katılım deneyimleri ve öznel zindelik arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r= .23$; $p<0.01$). Ancak cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırma sonuçları, fiziksel aktiviteye katılımın sosyal ve psikolojik katkılarını ortaya koyan diğer çalışmalarını destekler niteliktedir. Bu nedenle fiziksel aktiviteye katılımın öğretmen adaylarının öznel zindeliklerinde olumlu etkileri olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Fiziksel aktivite, Öğretmen adayı, Öznel zindelik

Investigation of Teachers' Participation in Physical Activity and Subjective Vitality

Subjective vitality, which is considered as one of the contributions of participation in physical activity, examined in this study on student teachers. Because teachers, who are an important part of the education system, are healthy and fit, they will be successful in building future generations *Material and Methods:* A sample of 288 third and fourth grade student teachers (132 women, 156 men-age: 22.16 ± 2.68) at Karadeniz Technical University were evaluated in 2015-2016 academic year. Childhood and adolescence physical activity experience form, Subjective vitality form and Personal information form were administered to all participants. *Results:* The research findings show that there were positive and significant relationships on subjective vitality who do licensed sports to compared others and physical education teachers to compare others ($p<0,01$). There was also positive (low levels) and significant relationship between subjective vitality and physical activity experience of student teachers ($r= .23$; $p<0.01$). However, there were no significant relationships on subjective vitality according to gender. *Conclusions:* The research results support other studies that reveal social and psychological supports the contributions of participation in physical activity. Therefore, it can be say that the participation of physical activity has positive effect on subjective vitality for student teachers.

Keywords: Physical education, Physical activity, Student teacher, Subjective vitality

TÜRKİYE'DE FUTBOL 'UN TARAFTARLIK VE TOPLUMSAL İLİŞKİSİ KAPSAMINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ ARAŞTIRMALARDA GÖZLENEN EĞİLİMLER

Fatih BEKTAŞ, Fatih Samet ATASOY

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Trabzon

Lisansüstü araştırmalar kapsamında, bilimsel raporlama geleneği içerisindeki yüksek lisans ve doktora tezleri, bilimsel yazın yaşantısının önemli bir unsurudur. Türkiye'de genelde spor, özelde ise futbol alanında araştırma yöntemlerinin, konu ve içerikleri giderek çeşitlilik gösterdiği dikkat çekmektedir. Belirli dönemlerde alanla ilgili literatürün genel bir değerlendirmesinin yapılması ortaya konulan araştırmaların sadece niteliğine dair bilgi vermekle kalmaz aynı zamanda daha sonraki araştırmalara da ışık tutar. Türkiye'de lisansüstü tezlerin eğilimleri veya incelemesi hususunda farklı alanlarda bir çok çalışma olmasına karşın spor ve özelde futbol alanının da bu tür çalışmaların az olduğu araştırmada tespit edilmiştir. Bu nedenle tür çalışmaların yapılması bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

AMAÇ: Bu doğrultuda çalışmanın amacı ülkemizdeki üniversitelerde Türkiye'de Futbol 'un Taraftarlık ve Toplumsal İlişkisi Kapsamında yapılmış olan lisansüstü tezlerde, işlenen temalarının, farklı bilimsel paradigmalardan, tercih edilen araştırma yöntemlerinin ve tezlerin diğer özelliklerinin içerik analizi ile betimlenmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL ve METOT: Çalışmanın yöntemi olarak Nitel Araştırma desenlerinden durum çalışması olan belge (doküman) incelemesi baz alınmıştır. Çalışma kapsamında üniversitelerde Futbol 'un taraftarlık ve toplumsal boyutları ile ilişkili hazırlanan lisansüstü tezler YÖK Elektronik Tez Arşivinden (<http://tez2.yok.gov.tr/>), belirli anahtar sözcüklerin yardımıyla araştırılmıştır. Bu anahtar sözcüklerle gelen tezler dikkatle incelenmiş, konu ile ilgisi olmayanlar tezler ayıklanmıştır. Bu kapsamda yüksek lisans ve doktora tezlerini içeren 81 tez saptanmıştır. Bu tezler konu, amaç, paradigma, araştırma deseni/modeli, örneklem, veri toplama araçları, kullanılan istatistiksel teknikler, üniversite, enstitü, anabilim ve bilim dalları, gibi açılardan kategorize edilmiştir. İçerik analizine tabi tutulan veriler temalandırılarak incelenmiştir. Bu analizleri yaparken içerik analizi tekniklerinden kategorisel ve frekans analizi tekniklerinde faydalanılmıştır.

BULGULAR: İncelenen çalışmaların spor, sosyoloji, psikoloji, iktisat ve işletme, radyo ve televizyon, medya ve iletişim, gazetecilik, kamu ve siyaset bilimi, felsefe gibi anabilim dallarının bir konusu olarak işlenmiştir. Anabilim dallarına göre araştırma yöntemleri ve desenleri farklılık göstermektedir. Tezlerin büyük bir çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, nicel paradigmanın nitel paradigmaya oranla daha çok tercih edildiğini ve sık kullanılan veri toplama araçları olarak anketler ve ölçekler kullanıldığı, nicel yöntemle yapılan tezlerin örneklem seçim şekillerinin daha çok kolay ulaşılabilir ve amaca uygun örneklem olduğunu, verilerin en çok betimsel istatistikî yöntemlerle analiz edildiğini belirlenmiştir. Tezlerin konusu ve kapsamı incelendiğinde, şiddet, aidiyet, toplumsal hareket, milliyetçilik, endüstri/ekonomi, şike/bahis ve medya temaları altında toplanmıştır. En çok çalışılan tema şiddet olarak tespit edilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Türkiye'de Spor ve özelde futbol alanında yapılmış tezlerin işlenen temalar, farklı bilimsel paradigmalardan, tercih edilen araştırma yöntemleri ve tezlerin diğer özelliklerini ortaya çıkaran bir bilimsel çalışma yok denilebilecek kadar azdır. Eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlar bu çalışmanın biçimsel yöndeki sonuçları ile paralellik göstermektedir. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin büyük bölümünde nicel araştırma desenleri kullanılmıştır. Nicel araştırmalar olabildiğince yansız ve nesnel bir yöntemi temel aldığı için öznel ya da duyarlı ayrıntıların bulunması konusunda bazen çok da yeterli olamamaktadır.

Bilimsel araştırmalarda yeniliklerin her türlü boyutuyla ortaya konulması için derinlemesine çözümlerinin yapılması gerekmektedir. Bu nedenle kuramdan uygulamaya uzanan nicel araştırmalar kadar ayrıntıdan bütüne ulaşmayı amaçlayan nitel araştırmalar ya da nicel ve nitel araştırma desenlerinin birlikte kullanıldığı tümeşik/karma araştırma paradigmasına dayalı çalışmalara daha çok yer vermek yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Lisansüstü Tez, Yüksek Lisans Tezi, Doktora Tezi, Tez İncelemesi, Araştırma Yöntemleri

SB413

SPOR EĞİTİMİ VEREN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KADIN SPORCU ALGILARI

¹Oğuz ÖZBEK, ²Gamze BEYAZOĞLU, ¹Funda KOÇAK

¹Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

²Uşak Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Uşak

Bu araştırma Türkiye'de spor eğitimi veren yükseköğretim kurumu öğrencilerinin kadın sporcu algılarını belirleme gereksiniminden kaynaklanmıştır. Araştırmanın genel amacı spor eğitimi alan öğrencilerin kadın sporcu kavramına olan bakış açılarını metaforlar yoluyla belirlemektir.

Araştırmaya 2017 yılında Türkiye'nin rastgele seçilen 3 ilindeki 3 üniversiteden, toplam 169 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin kadın sporcu kavramına ilişkin olarak ürettikleri metaforlar içerik analizi yöntemi ile incelenmiş, oluşturulan metaforların frekansları belirtilmiş ve kategoriler oluşturulmuştur. Bu kapsamda, metaforların analiz edilmesi ve yorumlama süreci metaforların belirlenmesi, metaforların sınıflandırılması, kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirliği sağlama olmak üzere dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğrenciler kadın sporcu kavramına yönelik olarak 149 metafor üretilmişlerdir.

20 metafor mantıksal bir gerekçe sunmadığı düşünülerek çalışma dışı bırakılmıştır. Analiz sonucunda katılımcıların kadın sporcu algılarında birbirine zıt bakış açılarına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlar farklı kategoriler (Geleceğin umudu olarak kadın sporcu, Gücün simgesi olarak kadın sporcu, cinsel bir obje olarak kadın sporcu, sporun istenmeyeni olarak kadın sporcu, mucizevi bir varlık olarak kadın sporcu, toplumsal cinsiyet rollerine uygun davranmayan olarak kadın sporcu) altında toplanmıştır.

SB417

**THE EFFECTS OF FELDENKREISE EXERCISE PROGRAM ON
THE LIFE QUALITY IN ELDERLY PEOPLE**

Servet ÖZORUÇ, Dilek SEVİMLİ

Çukurova Üniversitesi - BESYO, Adana

AIM: Feldenkreise exercises as a psycho-somatic training method provide body awareness with voluntary movements for individuals who complain about back, neck and joint pains. This study aims to investigate the effects of Feldenkreise exercise program on the life quality in elderly people.

MATERIAL and METHOD: Data were collected from individuals 65 to 85 aged including the individuals' level of pain, psychical and spiritual health features. Totally 30 voluntary participants staying in Nursing and Rehabilitation Center for the Elderly Persons were divided into experimental (n=15) and control (n=15) groups for this study. Average values were 70.97±6.93 years for age, 167.50±9.51cm for body height, 78.60±10.24 kg for body weight, 29.35±4.1 for body mass index. Feldenkreise exercise program has been practised to the experiment group 3 days in a week during 5 months. SF-12 life quality scale including sub-dimensions of mental and psychical health and pain measurement tests (VAS = Visual Analog Scale) have been applied to all participants after the determination of their demographic features. For data analysis, paired-t test and mixed ANOVA were performed by SPSS 20.0.

RESULTS: Findings of this research showed that mental , health and depression levels of elderly persons did not change after Feldenkreise exercise program but psychical health level increased and pain level they felt decreased clearly .

CONCLUSION: The application of Feldenkreise exercises to elderly people in 3 days in a week during 5 months has improved their psychical health levels and decreased the pain level at their bodies and it can be accepted as an effective method to increase their life quality.

Keywords: Feldenkreise, life quality, pain

TÜRK SPORUNDA SIKINTILI BİR DÖNEM: 1952 HELSİNKİ OLİMPİYAT OYUNLARI

Sabri ÖZÇAKIR

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bolu

GİRİŞ: 12 madalya kazanılan 1948 Londra Olimpiyat Oyunları Türkiye'nin en başarılı olimpiyatıydı. Bu başarı kamuoyunda büyük bir coşku yaratmış ve Londra kahramanı sporcular özellikle güreşçiler kahramanlar gibi karşılanmıştı. Ancak 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunları öncesinde ve oyunlar sırasında yaşanan olaylar Londra'dan sonra oluşan olumlu havayı tersine çevirmişti. Bu çalışmada 1948 Londra Olimpiyat Oyunları'ndan sonra Sporcuları Koruma Derneği'nde para yardımı alan sporcuların Helsinki oyunları dönemindeki durumu, güreş federasyonu yöneticilerinin olimpiyat seçmelerine katılan sporcular tarafından maruz kaldığı saldırılar ve oyunlara amatör futbolcular ile katılan Türk futbol takımının durumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Tarihsel yöntemin kullanıldığı bu çalışmada ağırlıklı olarak döneme ait gazetelerden yararlanılmıştır.

BULGULAR ve SONUÇ: Türk kamuoyu Londra'da madalya kazanan sporcuları özellikle güreşçileri ödüllendirmek için büyük bir yarış içerisine girmişti. Sporculara yarım amacıyla kurulan Sporcuları Koruma Derneği birincilere 20 bin, ikincilere 15 bin üçüncülere ise 10 bin lira yardımda bulundu (Cumhuriyet, 24 Mart 1949, s.3). Para yardımı alan 5 sporcu (güreşçiler Yaşar Doğu, Gazanfer Bilge, Nasuh Akar, Halil Kaya ve atlet Ruhi Sarıalp), 1952 Helsinki olimpiyatları öncesinde profesyonel oldukları gerekçesiyle olimpiyat takımlarından çıkarıldı. O dönemde Türkiye'de spor yönetiminden en üst derecede sorumlu olan kişi Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri, dönemin spor yöneticilerini sert bir dille eleştirdi ve ardından TMOK genel sekreteri Burhan Felek görevden alındı. Yeni oluşturulan TMOK yönetimi 5 sporcunun durumunu detaylı bir şekilde inceleyerek 5 sporcunun para yardımını borçlanmak suretiyle aldıklarına karar verdi ve sporcular tekrar amatör ilan edildi. Helsinki'ye gönderilen bu sporcular isimlerinin 5 Temmuz 1952 tarihine kadar UOK'a bildirilmemesi nedeniyle müsabakalara katılamadı (Ulus, 16 Temmuz 1952, s.1,3). Türk kamuoyunu büyük bir hayal kırıklığına uğratan bu olayın etkileri kamuoyunu uzun bir süre meşgul etti. 4 güreşçinin 1948 Londra sonrasında para yardımı aldıkları gerekçesiyle güreş takımından çıkarılması o günlerde güreş camiasının karşı karşıya kaldığı tek sorun değildi. Güreş kampında yaşanan üzücü hadiselerden ilki kamptan çıkarılan bir güreşçinin Güreş Federasyonu Başkanı'na saldırmasıdır (Vatan, 6 Temmuz 1952).

Bu olaydan birkaç gün sonra milli takıma seçilemeyen farklı bir güreşçi de Güreş Federasyonu ikinci başkanına yumruk atarak saldırmıştır. Emirgân güreş kampında yaşanan olumsuz hadiseler Helsinki olimpiyat oyunlarının güreş açısından ne kadar zorlu geçeceğine dair ipuçları da vermiştir. Helsinki'de yapılan Uluslararası Güreş Federasyonu yönetim kurulu seçiminde uluslararası federasyonun ikinci başkanı olan Vehbi Emre bu göreve tekrar seçilememiştir (Son Posta, 19 Temmuz 1952, s.1, 6). Aynı günlerde amatör futbol takımının iki oyuncusunun isimlerinin geç bildirilmesi nedeniyle müsabakalara katılamayacakları Olimpiyat Tertip Komitesi tarafından Türk heyetine bildirilmiştir. (Ulus, 17 Temmuz 1952, s.1). İlk turu maç yapmadan geçen futbol takımı ikinci turda Hollanda Antilleri'ni 2-1 yenmiştir. Sonraki turda Macaristan'a 7-1 mağlup olan milli takım yoğun eleştirilere maruz kalmıştır. Sonuç olarak Helsinki Olimpiyat Oyunları, öncesinde ve sonrasında yaşanan olaylar nedeniyle Türk sporunun en bunalımlı dönemlerinden biri olarak kabul görmektedir.

SB458

ÖN ÇAPRAZ BAĞ YARALANMASI GEÇİREN FUTBOLCULARIN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIKLARININ İNCELEMESİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

¹Mustafa ŞAHİN, ²Ayşe TÜRKSOY

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Trabzon

²İstanbul Üniversitesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul

ARAŞTIRMANIN AMACI: Bu çalışmanın amacı, ön çapraz bağ yaralanması geçiren futbolcuların psikolojik sağlımlıklarını kendilerinin, operasyonu yapan doktorlarının ve rehabilitasyon sürecini izleyen fizyoterapistlerinin görüşlerine göre incelemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan özel durum yöntemine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu; ön çapraz bağ yaralanması geçiren 6 futbolcu, ön çapraz bağ operasyonu yapan 3 doktor ve rehabilitasyon süreçlerini planlayan 3 fizyoterapist oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırmalarda sıkça kullanılan sürekli karşılaştırmalı metot (constant comparison method) ile analiz edilmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Yapılan analizler sonucunda, futbolcular; sakatlık anından tedavi sürecinin sonuna kadar duygu durumlarının anlık değişimlere uğradığını, bu sakatlığı daha önce geçirmiş sporcuların söz ve önerilerine çok açık olduklarını ve bunun sonucunda kararsızlık yaşadıklarını, umutlarını kaybettiklerini, geleceğe ilişkin hedef belirleme süreçlerinde daraltma ve bununla uzlaşma çabaları ile mücadele ettiklerini, süreçte paydaşlardan gerekli ilgi ve duyarlılığı yeterince görmediklerini, tekrar futbol sahasına çıkma anının çok heyecan ve mutluluk verdiğini ama tekrar sakatlanma kaygısının çok yoğun olduğunu, sakatlık ve rehabilitasyon döneminin travmatik etkisini yoğun bir şekilde yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Operasyonu yapan doktor ve rehabilitasyon sürecindeki fizyoterapistler ise; bu sakatlığı geçiren futbolcuların anlık duygular ve karmaşalar yaşadıklarını, her bir sporcunun kendi sakatlık ve fizyolojik yapılarından kaynaklanan farklılıkları dikkate almadan her tür öneriyi çok fazla dikkate aldıklarını, bazı sporcuların sabırsız davranıp zamanından önce sahalara dönme isteklerinin süreci olumsuz etkilediğini, rehabilitasyon sürecinde güven, uyum, sabır ve umutlu olmanın çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Araştırma sonuçları, ilgili literatür çerçevesinde değerlendirilmiş; futbolcu, doktor ve fizyotepistlere yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Anahtar Kelimeler: Ön çapraz bağ yaralanmaları, Psikolojik sağlamlık, Futbol

Anahtar Kelimeler: Ön çapraz bağ yaralanmaları, Psikolojik sağlamlık, Futbol

VOLEYBOL HAKEMLERİNİN KARAR VERME VE DÜŞÜNME STİLLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

¹Erol DOĞAN, ²Cansel ARSLANOĞLU, ²Kürşat ACAR

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Samsun

²Sinop Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Sinop

GİRİŞ: Her birey dünya ile ilişkisinde, onu algılamada, ideallerine ulaşmada ve sorunları çözmeye belirli yöntemler ve yaklaşımlar geliştirir. Bu süreçte birey, gerçeğin farklı yönlerine dikkat çeker, farklı türde verileri toplar, farklı şekilde verileri düzenler ve farklı yargısal sonuçlar çıkarır, farklı kararlara ulaşır ve bu kararları da farklı biçimlerde uygular (Buluş, 2000). Karar verme bir ihtiyacı gidereceği düşünülen bir nesneye, kişiye, duruma götürecek birden fazla yol olduğu zaman, ya da erişilmek istenen hedefin gereksinmeyi gidermede yeterli olup olmadığı kesin değil iken yaşanan sıkıntıyı gidermek için atılan bir adım, bir davranıştır. İnsan çevresine otomatik olarak, içgüdüsel tepkilerle uyum sağlayan bir varlık olmadığından, yaşamın her aşamasında karar verme yaşantısı geçirmektedir. Eğer karar vermeyi gerektiren sorunlar önemli ve girilen eylemler geri dönülemez ise bireyin yaşadığı gerilim de o kadar çok olmaktadır. İnsanlar karar verme durumlarıyla karşı karşıya olduklarında birbirlerinden farklı tepki ve eylemlerde bulunurlar. Karar verme durumunda bulunan bir kişinin yaklaşım, tepki ve eylemlerde bulunma biçimleri karar verme stilleri olarak tanımlanmaktadır (Kuzgun, 2006). Düşünme stilleri ise, bireylerin karşılaştıkları çeşitli problemlere, olaylara, olgulara ve değişkenlere karşı zihinsel süreçler sonucu sergilediği yaklaşım ve eğilimlerdir (Sünbül, 2004). Voleybol hakemlerinin oyunun karakteristik özelliği açısından anlık karar vermesi oldukça önemlidir. Çok kısa sürede verilen kararlar, hakemlerin zihinsel süreçleri ile yakından ilintilidir. Zihinsel süreci doğru yöneten hakemlerin karar verme ve düşünme stillerinde de başarı sağlayabileceği açıktır. Bu bağlamda çalışmamız voleybol hakemleri üzerinde yapılmıştır.

AMAÇ: Türkiye Voleybol Federasyonu'nda görev yapan voleybol hakemlerinin çeşitli değişkenlere göre karar verme stilleri ve düşünme stillerinin incelenmesidir. YÖNTEMAraştırma grubunu, Türkiye Voleybol Federasyonu bünyesinde Ankara ilinde görev yapan 51'i erkek, 40'ı kadın olmak üzere toplam 91 voleybol hakemi oluşturmaktadır. Katılımcıların 56'sı il, 35'i ulusal hakemdir. Katılımcılara, Epstein ve ark. (1996) tarafından geliştirilen Türkçeye uyarlanması Buluş (2000) tarafından yapılan rasyonel-yaşantısal düşünme stilleri ölçeği ve Scott ve Burce (1995) tarafından geliştirilen Taşdelen (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan karar verme stilleri ölçeği uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen verilerin öncelikle Shapiro Wilk ve Levene testleri ile normal dağılım göstermediği belirlenerek ($P < 0,05$) çalışmanın amaçları doğrultusunda Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiş, anlamlılık derecesi ($p < 0,05$) olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR: Katılımcıların karar verme stilleri cinsiyet, yaş, kategori ve hakemlik yılı değişkenleri açısından anlamlılık fark yoktur ($p > 0,05$). Rasyonel-yaşantısal düşünme stilleri ölçeğinin "bilişsel ve sezgisel düşünme" alt boyutlarından alınan puanlar incelendiğinde ise "sezgisel düşünme" alt boyutunda katılımcıların kategori ve hakemlik yılı değişkenlerinde ulusal hakemler lehine anlamlılık tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

SONUÇ: Araştırmada, voleybol hakemlerinin mesleki tecrübeleri ve kıdem yıllarının, "sezgisel düşünme" sürecinde önemli etkiye sahip olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, voleybol hakemlerinin, karar verme ve akıl yürütme becerilerinde etkin olduğu düşünme stillerinin ortaya çıkarılması ve düşünsel yapının geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Voleybol, hakem, karar verme, düşünme stilleri.

SB468

DERS DIŞI ETKİNLİK OLARAK UYGULANAN SPORLA İLGİLİ OYUNLARIN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN DAVRANIŞ ÖRÜNTÜLERİNE ETKİSİ

¹Mümine SOYTÜRK, ²Özden Tepeköylü ÖZTÜRK

¹Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa

²Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir

GİRİŞ ve AMAÇ: Ergenlik döneminde birey ailesinden uzaklaşmakta, akranlarıyla daha fazla vakit geçirmekte ve onların normlarını, tutum ve davranışlarını benimsemektedir. Duyuşsal anlamda çeliŐki ve uyumsuzlukları vardır. Karmaşık duygular içerisindedirler. Yani derin bir sosyo-duygusal gelişme periyodu olarak değerlendirilir. Bu nedenle ergenlerin derslerinin dışında kalan zamanlarını okul ortamında güvenli bir şekilde kişisel ve sosyal ihtiyaçlarını destekleyebilecek etkinliklere katılması önemli görölmektedir. Bu nedenle MEB, "Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği"nin (1983) 9. maddesinde "Eğitici çalışmaların planlanıp düzenlenmesi ve yürütölmesi için belli bir süre ayrılır. Bu süre öğrencilerin boş zamanlarını kapsayacak ve değerlendirecek biçimde düzenlenir" şeklinde ifade ederek ihtiyaç dahilindeki öğrenciler düşünölmüŐtür. Beden eğitimi ve spor çalışmaları başlığı altında öğrenciler çeşitli dallarda spor takımlarına dahil olmakta ve bu etkinlikler yarışmalara hazırlık ve katılım şeklinde yürütölmektedir. Bütün öğrenciler bu etkinliklere katılmamaktadır. Bu durumda bu çalışmalara katılan öğrenciler spor yapmanın sağlayacağı bilişssel, duyuşsal, deviniŐsel gelişimlerden yararlanırken katılmayan öğrenciler yararlanamamaktadır. Oysa öğrencilerin gelişimlerinin dönemsel ihtiyaçları ve sorunlarına göre yapılandırılmış ve bu şekilde uyarlanmış sporla ilgili oyun etkinlikleri her öğrencinin katılımına olanak sağlayabilir. Buradaki sporla ilgili oyunlar en yüksek düzeyde katılımı sağlayan ve bütün oyuncuları kapsayan eğlenceli, güvenli ve merak uyandıran oyunlardır. Çalışmada uygulama yeterlilikleri açısından bir spor branşına bağlı kalmadan ve bir takımında oynayabilecek fiziksel yeterliliğe sahip olmayan öğrencilerin ders dışı aktivitelerine katılımını sağlayabilmek ve spor dallarını çalışma grubunun ihtiyaçlarına ve uygulama süreci içindeki durumlarına uygun olarak organize edebilmektir. Bu doğrultuda, lise öğrencilerinin ders dışı etkinlik olarak katılacakları sporla ilgili oyun uygulamalarının davranış örüntülerine etkisinin ortaya koyulması bu çalışmanın amacını oluŐurmaktadır.

YÖNTEM: Bu araştırmada ön test- son test "uygulama" ve "kontrol" gruplu, niceliksel araştırma tekniği kullanılmıştır. Örnekleme gönöllü, 9. sınıf kız ve erkek karma, 15 uygulama 19 kontrol grubu olmak üzere 34 lise öğrencisinden oluşturmuştur. Ön test sonuçlarına göre dezavantajlı grup ile uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Ön test ve son test olarak "11-18 Yaş Gençler için Kendini Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Ön-test sonrasında uygulama grubuna haftada iki gün, günde seksen dakika ve on hafta süresince sporla ilgili oyun uygulamaları yapılmıştır. Bu sürede "kontrol" grubuna herhangi bir müdahalede bulunulmamıŐtır. On haftanın sonunda her iki gruba son test uygulanmıştır. Veri analizinde Mann Withney U ve Wicoxon istatistik teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın etik uygunluğu Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi Etik Kurulu tarafından onaylanmıŐtır

BULGULAR: Araştırmada uygulama ve kontrol gruplarının ön test karşılaştırmasında uygulama grubu somatik yakınma ($p=0.36$), dikkat sorunları ($p=0.013$), saldırgan davranışlar ($p=0.035$) ve dışa yönelim ($p=0.034$) puanlarında kontrol grubuna göre dezavantajlı olduğu saptanmıştır. Son test karşılaŐtırmalarında ise uygulama ve kontrol gruplarının puan ortalamalarında farklılık bulunmamıştır. Bağımlı grup analizlerinde ise uygulama grubunun dışa yönelim problemlerinde ($Z=1.992$; $p=0.46$) ve toplam problem puanlarında ($Z=2.167$; $p=0.030$) ön test sonuçlarına göre son testte iyileŐme görölmüŐtür. Kontrol grubunda da düşünce sorunlarında ($Z=2,330$; $p=0.020$) ve dikkat sorunlarında ($Z=2.553$; $p=0.011$) olumlu değişim kaydedilmiŐtır.

TARTIŞMA: Spora yönelik oyunların ders dışı etkinlik olarak öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesinin ve uygulanmasının başlangıçta dezavantajlı olarak saptanan grubun davranışlarını geliŐtirmeye etki etmesi tek bir branşa yönelik çalışmaların dışında müdahalelerin anlamını da ortaya koymaktadır. GeliŐime bağlı değişikliklerin de oldukça çok meydana geldiği bu dönemde kontrol grubundaki ilerleme toplam puan farklılaşmasına neden olmamıŐtır. Sağlıklı ve nitelikli davranış örüntüsü oluŐturmanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Tablo 1: Uygulama ve Kontrol gruplarının Ön test Davranış Örüntülerinin Karşılaştırılması

Davranışlar	Grup	n	X	ss	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Anksiyete/depresyon	Uygulama	15	6,93	4,949	19,27	289,00	116,000	,356
	Kontrol	19	5,10	3,397	16,11	306,00		
Sosyal içedönüklük/depresyon	Uygulama	15	4,00	2,751	18,27	274,00	131,000	,688
	Kontrol	19	3,63	2,543	16,89	321,00		
Somatik yakınmalar	Uygulama	15	4,13	2,774	21,50	322,50	82,500	,036*
	Kontrol	19	2,31	2,688	14,34	272,50		
Sosyal sorunlar	Uygulama	15	5,00	4,017	20,20	303,00	102,000	,157
	Kontrol	19	3,05	2,655	15,37	292,00		
Düşünce sorunları	Uygulama	15	4,20	2,980	20,73	311,00	94,000	090
	Kontrol	19	2,52	2,524	14,95	284,00		
Dikkat sorunları	Uygulama	15	7,73	3,494	22,23	333,50	71,500	,013*
	Kontrol	19	4,68	3,037	13,76	261,50		
Kurallara karşı gelme	Uygulama	15	3,60	4,102	20,50	307,50	97,500	,110
	Kontrol	19	1,73	1,995	15,13	287,50		
Saldırgan davranışlar	Uygulama	15	10,06	6,755	21,53	323,00	82,000	,035*
	Kontrol	19	5,47	3,849	14,32	272,00		
İçe yönelim	Uygulama	15	15,06	9,399	19,83	297,50	107,500	,224
	Kontrol	19	11,05	7,066	15,66	297,50		
Dışa yönelim	Uygulama	15	13,66	9,551	21,57	323,50	81,500	,034*
	Kontrol	19	7,21	5,573	14,29	271,50		
Olumlu özellikler	Uygulama	15	21,33	3,352	16,10	241,50	121,500	,465
	Kontrol	19	21,52	5,284	18,61	353,50		
Toplam sorun	Uygulama	15	51,53	26,484	21,13	317,00	88,000	,059
	Kontrol	19	32,36	18,756	14,63	278,00		

p<0.05

Tablo 2: Uygulama ve Kontrol gruplarının Son test Davranış Örüntülerinin Karşılaştırılması

Davranışlar	Grup	n	X	ss	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Anksiyete/depresyon	Uygulama	15	6,66	5,219	18,13	272,00	133,000	,741
	Kontrol	19	43,06	24,935	17,00	323,00		
Sosyal içedönüklük/depresyon	Uygulama	15	3,26	3,432	15,47	232,00	112,000	,286
	Kontrol	19	4,52	3,389	19,11	363,00		
Somatik yakınmalar	Uygulama	15	3,26	3,261	19,07	286,00	119,000	,409
	Kontrol	19	2,57	2,755	16,26	309,00		
Sosyal sorunlar	Uygulama	15	3,60	2,472	18,03	270,50	134,500	,779
	Kontrol	19	3,63	3,094	17,08	324,50		
Düşünce sorunları	Uygulama	15	3,40	3,641	19,93	299,00	106,000	,192
	Kontrol	19	1,47	1,576	15,58	296,00		
Dikkat sorunları	Uygulama	15	6,53	2,774	19,20	288,00	117,000	,372
	Kontrol	19	5,73	2,978	16,16	307,00		
Kurallara karşı gelme	Uygulama	15	2,33	2,193	18,13	272,00	133,000	,737
	Kontrol	19	2,00	1,825	17,00	323,00		
Saldırgan davranışlar	Uygulama	15	8,40	5,487	19,53	293,00	112,000	,288
	Kontrol	19	6,05	3,535	15,89	302,00		
İçe yönelim	Uygulama	15	13,20	10,509	17,47	262,00	142,000	,986
	Kontrol	19	12,63	8,098	17,53	333,00		
Dışa yönelim	Uygulama	15	10,73	7,459	19,37	290,50	114,500	,331
	Kontrol	19	8,05	4,994	16,03	304,50		
Olumlu özellikler	Uygulama	15	20,86	3,777	17,77	266,50	138,500	,889
	Kontrol	19	20,36	4,821	17,29	328,50		
Toplam sorun	Uygulama	15	43,06	24,935	18,90	283,50	121,500	,466
	Kontrol	19	35,00	18,823	16,39	311,50		

Tablo 3: Uygulama ve Kontrol gruplarının Davranış Örüntülerinin tekrarlı ölçüm analizleri

	UYGULAMA						KONTROL				
	Öntest- sontest	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	p
Anksiyete/dep resyon	Negatif sıra	7	7,50	52,50	,494	,622	6	6,50	39,00	,857	,391
	Pozitif sıra	6	6,42	38,50			8	8,25	66,00		
	Eşit	2					5				
Sosyal içedönüklük/de presyon	Negatif sıra	9	8,11	73,00	1,298	,194	4	9,00	36,00	1,377	,168
	Pozitif sıra	5	6,40	32,00			11	7,64	84,00		
	Eşit	1					4				
Somatik yakınmalar	Negatif sıra	7	6,86	48,00	1,348	,178	4	7,88	31,50	,595	,552
	Pozitif sıra	4	4,50	18,00			8	5,81	46,50		
	Eşit	4					7				
Sosyal sorunlar	Negatif sıra	9	6,67	60,00	1,667	,096	7	6,07	42,50	1,013	,311
	Pozitif sıra	3	6,00	18,00			8	9,69	77,50		
	Eşit	3					4				
Düşünce sorunları	Negatif sıra	9	7,33	66,00	1,453	,146	12	7,42	89,00	2,330	,020 *
	Pozitif sıra	4	6,25	25,00			2	8,00	16,00		
	Eşit	2					5				
Dikkat sorunları	Negatif sıra	8	7,81	62,50	1,855	,064	3	6,50	19,50	2,553	,011 *
	Pozitif sıra	4	3,88	15,50			13	8,96	116,50		
	Eşit	3					3				
Kurallara karşı gelme	Negatif sıra	9	6,33	57,00	1,429	,153	3	4,00	12,00	,850	,396
	Pozitif sıra	3	7,00	21,00			5	4,80	24,00		
	Eşit	3					11				
Saldırgan davranışlar	Negatif sıra	10	7,90	79,00	1,672	,094	6	6,50	39,00	,855	,393
	Pozitif sıra	4	6,50	26,00			8	8,25	66,00		
	Eşit	1					5				

İçe yönelim	Negatif sıra	8	7,44	59,50	-,981	,326	6	5,33	32,00	1,869	,062
	Pozitif sıra	5	6,30	31,50			10	10,40	104,00		
	Eşit	2					3				
Dışa yönelim	Negatif sıra	12	7,00	84,00	1,992	,046*	7	7,29	51,00	,889	,374
	Pozitif sıra	2	10,50	21,00			9	9,44	85,00		
	Eşit	1					3				
Olumlu özellikler	Negatif sıra	7	7,14	50,00	,318	,750	12	10,25	123,00	1,642	,101
	Pozitif sıra	6	6,83	41,00			6	8,00	48,00		
	Eşit	2					1				
Toplam sorun	Negatif sıra	11	7,91	87,00	2,167	,030*	8	7,81	62,50	1,003	,316
	Pozitif sıra	3	6,00	18,00			10	10,85	108,50		
	Eşit	1					1				

SB472

**ANXIETY BETWEEN ATHLETES OF INDIVIDUAL SPORTS, COLLECTIVE SPORTS
AND NON-ATHLETES DURING ADOLESCENCE**

¹Kastriot SHAQIRI, ²Diellza KELMENDI, ¹Blerim SULEJMAN, ¹Shpresa MEMISHI, ¹Agim REXHEPI

¹Faculty Of Physical Education, "State University Of Tetova" Tetovo

²AAB University, Prishtine, Kosovo

INTRODUCTION: Success in sport is not only due to the talent, training, physical and technical-tactical preparation. Sport activity is a complex behavior, and research of psychological factors enables acknowledgement, follow-up, transformation and shaping of athlete's personality.

Given that all top athletes are almost equal in many relevant elements of their skills, the psychological factors are increasingly noted to have a decisive role in sports competition. It's commonly acknowledged that the efficiency in sports does not only depend on the exercise of the body, but also on the mental exercise of an athlete's mind. Anxiety is a psychological occurrence which affects the overall behavior of an individual, and the success in sport all along. The purpose of this research is oriented towards determining the distinctions in the level of anxiety between athletes of individual sports (karate, wrestling, judo, athletics), collective sports (football, basketball, volley-ball, handball) and non-athletes during adolescence.

RESEARCH METHODS: 180 subjects have been included in this research; male athletes aged 11 to 24. The overall sample has been divided into three sub groups with 60 subjects per each groups, respectively 60 subject from individual sports, 60 subject from collective sports and 60 subject from non-athletes.

In order to assess the anxiety as a psychological feature, the following tests were utilized: TAI (the Talt Anxiety Inventory) and CSAI-2 (Competitive State Anxiety Inventory-2). Statistical processing was performed with the Statistical Program for Social Sciences, SPSS15.

CONCLUSION: According to the results obtained from this study, we can confirm that there are significant statistical distinctions in the level of anxiety among tested between athletes of individual sports, collective sports and non-athletes during adolescence.

Keywords: anxiety, individual sports, collective sports, non-athletes, adolescence.

SB521

KALECİLERİN GİYDİĞİ FARKLI RENKTEKİ FORMALARIN VE ARKA PLAN RENKLERİNİN PENALTI ATIŞLARI ÜZERİNE ETKİSİ

²Gamze ÜNGÜR, ³Mehmet KOYUNCU, ¹Onur TÛTÛNCÛ, ³Merve BOĞA, ¹Batuhan Nuri YILMAZ

¹Ege Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Ve Teknolojisi Yüksekokulu, İzmir

³Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir

GİRİŞ: Algısal süreçler göz önüne alındığında bütün algılamalarda bir şekil ve bir de zeminin olduğu görülmektedir. Çevrede ya da algısal alanda dikkatimizi çeken obje şekil olarak bilinirken onu çevreleyen ortam zemin olarak ifade edilir. Boyut, renk ve alan gibi dikkat çeken özellikler bir şeklin belirleyicileri olarak arka plandan ayrılırlar.Futbolda maç süresince pek çok uyarana dikkat ederken başarılı bir skor için görsel ipuçlarından da yararlanılmaktadır. Futbol oynamak çeşitli görsel fonksiyonları da içinde barındıran paralel ve seri işlemleri kapsayan karmaşık bir görevdir. Bu durumda oyuncunun, başarılı bir oyun için, hem var olan koşulları hem de değişen çevresel bilgiyi değerlendirebilmesi, ayrıca düzenli dikkat mekanizmalarına ve görsel algıya ihtiyacı vardır.

AMAÇ:

Yapılan bu çalışmada, şekil-zemin algısı temelinde kaleci arka plan rengi ve kaleci forma renginin performans üzerinde yarattığı farklılaşma deneysel uygulamalar ışığında incelenmiştir.

METHOD: Yapılan çalışmada, farklı renkteki kaleci formalarının (şekil) ve farklı renklerden oluşan arka plan görünümünün (zemin), futbolcuların kullanacakları penaltı performansı üzerine etkisi incelenmiştir. Bu nedenle çalışmada 4 farklı renkte forma (kırmızı,sarı,yeşil ve mavi) ve 5 farklı koşul (kırmızı,sarı,yeşil,mavi, ve arka plan olmadan) arka plan kullanılmıştır.Çalışmada denek-içi deney deseni kullanılmıştır.Her bir futbolcunun 4 (Forma) x 5 (Arka plan) faktöriyel deney deseninde, 20 farklı durumdaki penaltı atışları incelenmiştir.

SONUÇ: Arka Plan'ın olmadığı koşulda (Nötr koşulda) Mavi Kaleci Forması penaltı atışlarını Kırmızı Kaleci Formasına kıyasla olumsuz yönde etkilemiştir. Kırmızı Arka Plan koşulunda Yeşil Kaleci Formasına, Sarı Kaleci Formasından daha fazla gol atılmıştır. Sarı Arka Plan koşulunda elde edilen veriler ışığında kırmızı ve yeşil formaya atılan gol sayısı mavi ve sarıya atılan gol sayısından daha fazladır.Mavi ve Yeşil arka Plan, uygulama sırasında ortaya çıkan olumsuz koşullar (Katılımcıların aşırı derecede yorulması, hava koşulları) nedeni ile bu koşulların çalışmadan çıkarılmalarına karar verilmiştir.

TARTIŞMA: Araştırma sonuçlarına göre dalga-boyu yüksek olan renklerin kalecilerin görünürlüğünde artırıcı bir etki yarattığı ve böylelikle, kalecilerin rahatlıkla seçilmesine ve atıcının penaltı atışını yaparken kaleciden uzak noktalara daha rahat odaklanmasında kolaylaştırıcı bir etki yarattığı düşünülmektedir. Sorokowski (2011) yaptıkları çalışmada da kırmızı rengin mavi ve siyah renklere göre daha kolay vurabildiklerini bulmuşlar ve bunu kırmızı rengin dalga boyundan kaynaklandığını belirtmişlerdir. Dalga-boyu düşük renklerin ise kalecilerin görünürlüğünü düşürdüğü ve böylelikle atıcıların, merkezde bulunan kalecinin hareketlerini algılamada veya bulunduğu noktadan topu uzak noktalara atmasında zorlaştırıcı bir etki yarattığı düşünülmektedir. Euro 2004 Avrupa Şampiyonasında 4 futbol takımı kırmızı giydiklerinde mavi giydikleri zamana göre daha başarılı olmuşlardır(Hill, 2005). Çünkü, kırmızı forma futbolcuların birbirlerini görme ve algılamada kolaylaştırıcı bir etki ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Bizim çalışmamız açısından değerlendirildiğinde dalga-boyu seviyelerindeki artış, bir nevi görünürlük arttıkça, futbolcunun kaleciden uzak noktalara odaklanmasında kolaylaştırıcı bir etki ortaya çıkardığı düşünülmektedir.Ayrıca Zemininde(arka plan) penaltı atışları üzerinde etkili olabileceği özellikle şekil-zemin ilişkisinde zıt renkler mekanizmasından(Hurvich, 1957) dolayı bazı renklerin görünürlüğünün artması veya düşmesi penaltı atışlarını etkilediği düşünülmektedir. Arka Planın Sarı olduğu koşulda da elde edilen sonuçlar yukarıdaki görüşü destekler niteliktedir. Oysa Greenless(2013) yapmış olduğu çalışmada istatistiksel açıdan anlamlı olmasa da kırmızı renge daha az gol atıldığını belirtmişlerdir.

Bu da bizim çalışmamız ile zıtlık göstermektedir. Alanda yapılan çalışmaların yetersiz olmasından dolayı hangi rengin penaltı atışları üzerine olumlu veya olumsuz yönde etkisinin olduğu kesin olarak bilinmemektedir.

SB537

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİMLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ

Hilal KILINÇ, Mustafa ATLI, Zekiye ÖZKAN, Hilal KILINÇ

YYU BESYO, Van

GİRİŞ: Empatik eğilim bireylerin yaşam koşullarına ve sahip oldukları özelliklere göre değişiklik göstermektedir. Bireylerin sosyal yaşamda elde edilen olumlu yada olumsuz kazanımlar empatik eğilim düzeyini etkilemektedir. Amaç: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin empatik eğilimlerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

METOT: Tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışma da Yüzüncü yıl üniversitesinde 2015-2016 eğitim öğretim bahar yarı yılında farklı fakültelerde öğrenimlerini sürdüren 640 kadın, 522 erkek toplam 1162 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları Dökmen(1988) tarafından geliştirilen empatik eğilim ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için, parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden mann whitney u testi, çoklu karşılaştırılmalarda ise kruskal wallis testi ile tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA: Yüzüncü yıl Üniversitesinde eğitimlerini sürdüren kadın öğrencilerin empatik eğilim toplam puan ortalaması $64,60 \pm 9,96$ erkeklerin ise $64,00 \pm 8,88$ olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre erkek ve kadın öğrenciler arasında empatik eğilim , Beden Kitle İndeksi (BKİ) ile sınıf düzeyi, mezun olunan lise, Anne eğitim durumu, gelir düzeyi empatik eğilimi arasında bir fark bulunamamıştır($P>0,05$). Baba eğitim durumu, akademik başarı, sigara kullanmayan ve spor yapan , kitap okuma alışkanlığı olan ve sosyal medyayı takip eden öğrencilerin empatik eğilimi arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($P<0,05$). Kitap okuyan ,spor yapan, sosyal medyayı takip eden ve sigara içmeyen öğrencilerin empatik eğilimleri yükselmektedir

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, Akademik Başarı, Spor, Sigara, Sosyal Medya

SB539

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILADIKLARI STRES DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ

Hilal KILINÇ, Zekiye ÖZKAN, Mustafa ATLI

YYU BESYO, Van

GİRİŞ: Stres günlük yaşantıda bireyleri ve yaşam koşullarını etkileyen önemli bir faktördür. Stresi algılama düzeyi kişinin toplum içerisindeki davranışlarını olumlu yada olumsuz etkilemektedir. Amaç: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin stres algı düzeyinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Metot: Tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışma da Yüzüncü yıl üniversitesinde 2016 eğitim öğretim bahar yarı yılında farklı fakültelerde öğrenimlerini sürdüren 640 kadın, 522 erkek toplam 1162 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları Eskin ve arkadaşları (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan, güvenilirlik ve geçerlilik analizi yapılan Algılanan Stres Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için, parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden mann whitney u testi, çoklu karşılaştırılmalarda ise kruskal wallis testi ile tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA: Yüzüncü yıl Üniversitesinde eğitimlerini sürdüren kadın öğrencilerin stres algısı toplam puan ortalaması $42,76 \pm 6,09$ erkeklerin ise $41,25 \pm 5,66$ olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre erkek ve kadın öğrenciler arasında stres algısı yüksek düzeyde anlamlı fark bulunmuştur ($P < 0,01$). Stres algısı ile akademik başarı arasında da anlamlı bir fark görülmektedir ($P < 0,05$). Stres algısı ile sınıf düzeyi, mezun olunan lise, Anne Baba eğitim durumu, kitap okuma ,spor yapma, sosyal medyayı takip etme , sigara kullanma durumu , Beden Kitle İndeksi(BKİ), kendini tanımlama arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($P > 0,05$). Bu çalışmada akademik başarı yüksek olanların stres algısı daha olumlu görülürken, cinsiyet değişkenine göre ise erkeklerin stres algısının kadınlara göre daha anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stres Algısı , Akademik Başarı, Spor, BKİ,

SB552

SUB-ELİT KADIN MASA TENİSÇİLERİN GÖRSEL VE İŞİTSEL REAKSİYON ZAMANLARININ İNCELENMESİ

¹Canan BASTIK, ²Engin SAĞDİLEK, ³Şenay ŞAHİN, ³Şerife VATANSEVER, ³Erkut TUTKUN

¹Bursa Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Bursa

²Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı, Bursa

³Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Bursa

GİRİŞ: Reaksiyon zamanı, sportif performans da çok önemli bir faktördür. Bir sprinterin tabanca sesi ile en kısa zamanda harekete başlayabilmesi, futbolcunun ve tenisçinin gelen topa vurması, performansın değerlendirmesinde reaksiyon zamanının ne kadar önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Atletik performansın belirleyicilerinden olup, alan, zaman ve rakibin baskısı altında kalan oyuncuların süratli karar verebilme yeteneğine sahip olmalarıyla yakından ilgilidir.

AMAÇ: Bu araştırma milli takım aday kadrosunda bulunan sub-elit kadın masa tenisçilerin görsel ve işitsel reaksiyon zamanlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

METOT: Çalışmanın örneklemini Türkiye Masa Tenisi Yıldız ve Genç Milli takım aday kadrosunda bulunan 23 kadın (yaş: $15,0 \pm 1,5$ yıl, boy uzunluğu: $1,62 \pm 0,1$ m, vücut ağırlığı: $51,7 \pm 7,9$ kg, Vücut Kitle İndeksi (BMI): $19,7 \pm 2,4$ kg/m²) sporcu oluşturmuştur. Reaksiyon zamanlarının belirlemek için MP36 BIOPAC sistem ve bilgisayar programı kullanılmıştır. Görsel ve işitsel reaksiyon zamanları, fix ve random-interval olarak milisaniye cinsinden değerlendirilmiştir. Aynı zamanda ardışık motor hareket hızı için "Parmak Vuru Testi" (PVT) uygulanmıştır. İstatistiksel değerlendirmeler SPSS 20.0 bilgisayar programında frekans, yüzde dağılımı ve ortalamalar alınarak değerlendirilmiştir.

SONUÇ: çalışma sonucunda masa tenisi oyuncularının işitsel fix interval: $249,9 \pm 22,8$ msn ve random interval: $285 \pm 32,1$ msn, seçkili fix interval: $426,6 \pm 61,4$ msn ve seçkili random interval'ın : $431,1 \pm 58,3$ msn olarak belirlenmiştir. parmak vuru testi sonuçları ise; sağ el: $128,6 \pm 11,2$ (106-152), sol el: $119,2 \pm 14,7$ (96-150) olarak bulunmuştur.

TARTIŞMA: Görsel uyarının geliş zamanının öngörülmesi reaksiyon süresini yaklaşık %12 kısalttığı, seçkili görsel reaksiyon zamanında random veya fix interval olmasının fark etmediği, görsel reaksiyona bir şekçi eklenmesi, reaksiyon zamanını fix intervalde %71, random intervalde %51 ortalama %61 arttırdığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar masa tenisçilerin reaksiyon zamanlarının diğer sporculara göre iyi düzeyde olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Reaksiyon zamanı, Görsel ve işitsel, Masa tenisi

SB554

SPOR BİLİMLERİ VE DİĞER FAKÜLTELERDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN LİDERLİK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

¹Tülin ATAN, ¹Şaban ÜNVER, ¹Abdurrahim KAPLAN, ¹İzzet İSLAMOĞLU, ¹Gül DEMİR

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ: Toplumsal başarı ve düzen toplumu oluşturan bireylerin nitelikli yetişmeleri ile yakından ilişkilidir. Bu bağlamda öğrencilik dönemi bir bireyin değişim ve dönüşüm yaşadığı dönemlerden biridir. Hızlı değişimlerin yaşandığı bu dönemde, bireylerin liderlik özellikleri ile donanımlı hale gelmeye ve hayata hazır hale gelmeleri günümüz dünyasında daha önemli hale gelmiştir (Cansoy ve ark 2016). Uygun bir liderlik tarzının seçimi ve bunun yaygın uygun motivasyon tekniklerinin kullanılması, hem bireysel hem de örgütsel amaçların başarılmasına yol açmaktadır. Sporda yüksek performansın oluşturulması ve takım bağlılığının kurulmasında liderliğin büyük bir önemi bulunmaktadır. Bu alanda yapılan araştırmalarda antrenörlerin davranışsal yapılarına göre otokratik, demokratik ve tam serbesti tanıyan liderlik tipi olarak gruplandırıldığı görülmektedir (Martens 1987). Bu çalışmanın amacı spor bilimleri fakültesi ve diğer fakültelerde öğrenim gören öğrencilerin liderlik düzeylerinin karşılaştırılmasıdır. Ayrıca öğrencilerin liderlik özellikleri cinsiyet ve ikamet ettiği yer değişkenlerine göre incelenmiştir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmaya Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören (n=100) yaş ortalaması 21.75±1.99 yıl ve diğer fakültelerde (Sağlık Bilimleri, Mühendislik, Fen Edebiyat, Eğitim, Mimarlık, İktisat ve Ziraat Fakültesi) öğrenim gören (n=100) yaş ortalaması 20.49±1.52 yıl olan toplam 200 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan "Demografik Bilgi Formu" ve öğrencilerin liderlik özelliklerini değerlendirmek amacıyla, Lee ve ark'ı (1991) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlanması ise Dereli (2003) tarafından yapılan "Liderlik Yönelimleri Anketi" kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 21 paket programı ile yapılmıştır. Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak iki grup karşılaştırılmasında 0.05, üç grup karşılaştırılmasında 0.05/3=0.0166 değerleri alınmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Fakülte değişkenine göre liderlik ölçeği alt boyutları karşılaştırılmıştır. Yapıya yönelik, dönüşümsel ve karizmatik liderlik alt boyutlarında spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin puanlarının diğer fakülte öğrencilerin puanından anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir (p<0.01). Ancak insana yönelik liderlik alt boyutunda fakülteye göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>0.05). Cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılan liderlik ölçeği alt boyutlarından dönüşümsel ve karizmatik liderlik boyutlarında erkeklerin puan ortalamalarının kadınlara göre daha yüksek olduğu (p<0.05), ancak insana ve yapıya yönelik liderlik alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin ikamet ettiği yer değişkenine göre (ev arkadaşı, aile, yurt) liderlik ölçeği alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>0.05). Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrencilerin liderlik özelliklerinin daha yüksek olduğu, ayrıca erkeklerin bazı liderlik özelliklerinin daha iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Spor Bilimleri Fakültesi.

SB556

SUB-ELİT KADIN MASA TENİSÇİLERİN MENTAL ROTASYON DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

¹Canan BASTIK, ²Şenay ŞAHİN, ³Engin SAĞDİLEK, ⁴Süleyman ŞAHİN

¹Bursa Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Bursa

²Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Bursa

³Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı, Bursa

⁴Bursa Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürü, Bursa

GİRİŞ: Mental rotasyon yeteneği, nesnelerin renk, şekil, boyut gibi özelliklerini zihinsel olarak betimleyebilme ve cismin 3-boyutlu hareketinin hayal edilebilmesi becerilerine vurgu yapan bir tanımlamadır. Öğrenme ve algının gelişmesindeki önemi vurgulanan MR becerisi, uzaysal konumlama, zihinsel navigasyon gibi uzaysal muhakeme gerektiren konularda başarı ve çözüme ulaşma hızını artıran bir beceri olarak değerlendirilmektedir. Sporcular üzerinde ise son yıllarda çalışılmaya başlanmıştır.

AMAÇ: Bu araştırma milli takım aday kadrosunda bulunan sub-elit kadın masa tenisçilerin mental rotasyon düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

METOT: Çalışmanın örneklemini Türkiye Masa Tenisi Yıldız ve Genç Milli takım aday kadrosunda bulunan 23 kadın (yaş: $15,0 \pm 1,5$ yıl, boy uzunluğu: $1,62 \pm 0,1$ m, vücut ağırlığı: $51,7 \pm 7,9$ kg, Vücut Kitle İndeksi (BMI): $19,7 \pm 2,4$ kg/m²) sporcu oluşturmuştur. Görsel ve uzaysal becerilerini belirlemek için Mental Rotasyon Testi (MRT) kullanılmıştır. Mental rotasyon "Mental Rotation Stimulus Library" kütüphanesine ait görüntü dosyaları 10 adet küpün uç uca eklenmesiyle oluşmuş olup, resimler, 3-boyutlu uzayda belli açılarda döndürülmüş olan küplerin 2-boyutlu görüntülerinden oluşmaktadır. Bilgisayar ortamında testin tanımlanması için 5 dakika süre verilmiş ve katılımcılardan testi, yapabilecekleri en kısa sürede tanımlamaları istenmiştir. İstatistiksel değerlendirmeler SPSS 20.0 bilgisayar programında frekans, yüzde dağılımı ve ortalamalar alınarak değerlendirilmiştir.

SONUÇ: Masa tenisçiler 16 soruluk Mental Rotasyon Testini ortalama $114,2 \pm 51,0$ (46-247) saniyede tamamladılar. Her bir soru için ortalama $7,1 \pm 3,2$ (3-15) saniye harcadılar. Testin doğru cevap ortalaması $8,0 \pm 2,3$ (4-12) olarak belirlendi.

TARTIŞMA: Masa Tenisçilere uygulanan mental rotasyon testi sonuçlarına göre; İlk 4 soruya yanlış cevap veren sporcuların sayısı ortalama 5 iken, objelerin dönüş açısının artması ile yanlış cevap verenlerin sayısı ortalama 13'lere yükseldi. Algılaması en zor olan 45 derecelik dönüş açılı sorularda yanlış cevap veren sporcu sayısı 21'e kadar yükseldi. Yalnızca 3-4 öğrenci en zor soruları doğru cevaplayabildi. Buna göre uzaysal konumlama ve hedefe yönelik aktiviteyi gerektiren zihinsel muhakeme düzeyinin geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mental rotasyon, Görsel-uzaysal beceriler, Masa tenisi

TAKIM VE BİREYSEL SPORCULARIN İLETİŞİM BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tülin ATAN, Şaban ÜNVER, Abdurrahim KAPLAN, Ercan ALADAĞ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ: Spor, bireysel sporlar ve takım sporları olarak ikiye ayrılır. Bireysel sporlar; tek başına yapılabilen veya genel olarak yarışmacıları tek tek karşı karşıya getiren sporlardır. Bunlara ferdi sporlarda denilebilir. Takım sporları ise; birden fazla sporcu ile takım oluşturularak yapılan sporların genel adıdır (Ulukan 2012). Bireysel ve Takım sporlarının başarısının değerlendirilmesindeki etkenlerden biri de, antrenör-sporcu, sporcuların kendi aralarındaki ve çevresi ile sağladığı iyi iletişim ve antrenörden ve çevresinden sporcuya doğru oluşan ödüllendirme davranışı akışıyla belirlenebilir (Erkan 2002). Spor insanların iletişim beceri düzeylerinin gelişmesine yardımcı olduğu gibi, sosyalleşmelerine de katkılar sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı takım ve bireysel sporlarla uğraşan sporcuların iletişim becerilerinin karşılaştırılmasıdır. Ayrıca sporcuların iletişim beceri düzeyi puanları yaş, cinsiyet, aile geliri ve kardeş sayısı değişkenlerine göre karşılaştırılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışmaya takım sporlarıyla uğraşan (n=115) yaş ortalaması 20.68±2.75 yıl ve bireysel sporlarla uğraşan (n=77) yaş ortalaması 21.13±2.70 yıl olan toplam 192 sporcu gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Demografik Bilgi Formu" ve sporcuların iletişim beceri düzeylerini tespit etmek için Korkut(1997) tarafından geliştirilen "İletişim Becerisini Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan 25 en yüksek puan 125'dir. Ölçekten elde edilen puanın yüksekliği kişilerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdikleri anlamına gelir. Verilerin analizi SPSS 21 paket programı ile yapılmıştır. Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak iki grup karşılaştırılmasında 0.05 ve 0.01 değerleri alınmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Takım sporu ve bireysel sporlarla uğraşan sporcuların iletişim becerisini değerlendirme ölçeğinden yüksek puan aldıkları görülmüştür. Ancak takım sporuyla uğraşan sporcuların iletişim beceri düzeyi puan ortalamalarının bireysel sporla uğraşan sporculara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (p<0.01). Sporcuların yaş grupları, cinsiyet, aile geliri ve kardeş sayısı değişkenine göre yapılan iletişim beceri düzeyi puanları karşılaştırmasında, sporcuların iletişim beceri puan ortalamalarının bu değişkenlere göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0.05). Sporun iletişimi olumlu etkilediği, takım sporlarıyla uğraşmanın ise iletişimi daha da olumlu etkilediği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Takım sporu, bireysel spor, iletişim.

SB570

BİREYSEL VE TAKIM SPORLARINDA SPORCULARIN ANTRENÖRLERİNİN KENDİLERİNE KARŞI DAVRANIŞLARINI ALGILAMA DÜZEYİ

¹Recep Nur UZUN, ²Musa ÇON, ²Mehmet Yalçın TAŞMEKTEPLİĞİL, ²Osman İMAMOĞLU

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Samsun

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü, Samsun

GİRİŞ ve AMAÇ: Sporun temelinde sporcu ve antrenör ilişkisi yer almaktadır. Ancak kişiler arasındaki davranış örüntüleri çok karmaşık ve kontrol edilmesi gereken bir süreçtir. Bu nedenle sporcu üzerinde her anlamda (sosyal, ruhsal vb.) farklı etkilere neden olabilen antrenörlerin bu alandaki gerekli bilgi ve davranış donanımına sahip olup olmadığının analiz ve değerlendirilmesi oldukça önemlidir. Bu çalışmada antrenörleri bir bütünlük içinde ele alan ve sporcuların ihtiyaç duyduğu tüm boyutlara karşılık verebilen bir sorgulama yöntemi ile bilgi toplanmaya çalışılmıştır. Antrenör davranışları değerlendirme ölçeği antrenöre öncelikle bireysel ve takım sporlarında kendi uygulamaları hakkında geri bildirim alma imkanı verir. Bu şekilde antrenör anketten elde edilen verilere bakarak kendi davranışlarını düzeltip geliştirebilir. Bu çalışma farklı spor türlerinde faaliyet gösteren aktif sporcuların antrenörleri ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla taşımaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği'ni eksiksiz dolduran 151 bireysel sporcu (güreş 41, tekvando 39, boks 35, judo 36) ve 157 takım sporcusu (voleybol 34, hentbol 36, basketbol 45, futbol 42) olmak üzere toplam 308 birey dahil edilmiştir. Çalışma kapsamında söz konusu ölçeğin Türkçe uyarlaması kullanılmıştır. Yapar ve İnce tarafından geliştirilen (2014) "Sporcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Antrenörlerin sporcu ile olan etkileşimi (olumlu/olumsuz) sırasındaki davranışlarının sporcular tarafından nasıl algılandığını belirlemeyi amaçlayan ifadeler içermektedir. Ölçeğin özgün hali toplamda 47 madde ve 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin altı alt boyutunu olumlu kişisel anlayış boyutları oluştururken bir alt boyutunu ise olumsuz kişisel anlayış boyutu oluşturmaktadır. Olumlu kişisel anlayış boyutu; antrenman ve kondisyon, teknik beceri, zihinsel hazırlık, hedef belirleme, yarışma stratejileri ve olumlu antrenör davranışları alt boyutlarından oluşmakta, olumsuz kişisel anlayış boyutu olumsuz antrenör davranışları boyutu ise antrenörün sporcular üzerinde yarattığı olumsuz davranışları içermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde Independent Samples t test, Tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri kullanılmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Çalışmada kadın ve erkek sporcularda ölçek alt boyutlarının en yüksek puan ortalaması teknik beceri boyutunda elde edilmiştir. Kadın sporcuların en yüksek puan ortalaması 44,31 iken erkek sporcuların en yüksek puan ortalaması 45,00 bulunmuştur. İki cinsiyetin en düşük puan ortalaması ise ölçek alt boyutlarında zihinsel hazırlık boyutunda elde edilmiştir. Buna göre kadın sporcuların en düşük puan ortalaması 27,63, erkek sporcuların en düşük puan ortalaması ise 28,89 olarak elde edilmiştir. Bu verilere bakarak bir antrenörün sporcular üzerinde en çok teknik beceri alanında olumlu, zihinsel hazırlık alanında olumsuz etkileri olduğu söylenebilir. Diğer yandan ölçeğin antrenman ve kondisyon, teknik beceri, zihinsel hazırlık, hedef belirleme, yarışma stratejisi ve olumlu antrenör davranışları alt boyutlarında erkek sporcuların kadın sporculardan yüksek puan ortalamasına sahip olduğu görülürken olumsuz antrenör davranışları boyutu içinde yer alan olumsuz antrenör davranışlarında ise kadın sporcuların erkek sporculardan yüksek puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre kadın sporcuların erkek sporculara göre antrenörlerinin olumsuz davranışlarından daha fazla etkilendiği söylenebilir. Sonuç olarak; bireysel ve takım sporcuların antrenörlerinin kendilerine karşı davranışlarını algılama düzeylerinde farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Erkek sporcular olumlu antrenör davranışlarında kadın sporculardan yüksek puan ortalamasına sahiptirler. Antrenörlerin kadın sporcularda algılanan olumsuz algıyı azaltmak için periyodik olarak kişilik gelişim seminerlerine katılmaları önerilebilir.

SB573

AVRUPA TEAKWONDO ŞAMPİYONASI SIRASINDA ANTRENÖRLERİN ALGILADIKLARI STRES DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

¹Mehmet ACET, ¹Utku IŞIK, ¹Osman GÜMÜŞGÜL, ²Muammer CANBAZ

¹Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

²Taekwondo Federasyonu-Beden Eğitimi Öğretmeni

GİRİŞ: Stres genel anlamda kişinin, içeriden veya dışarıdan gelen ve mevcut dengeyi veya duygusal, bilişsel, sosyal işleyişi bozma eğilimi gösteren ve onu bu dengeyi korumaya veya bozulan dengeyi yeniden kurmaya yönelik yeni davranışlara zorlayan gerçek ya da algılanan uyarıcılara verdiği fiziksel-ruhsal-bilişsel tepkiler (Budak, 2001). Farklı zamanlarda bireyler stresi farklı şekillerde algılayabilirler. Önemli bir turnuva öncesinde, sırasında veya sonrasında sporcuların, antrenörlerin, hakemleri ve yöneticilerin algıladıkları stres düzeyleri farklılıklar gösterir.

AMAÇ: Bu araştırmanın amacı taekwondo antrenörlerinin Avrupa Taekwondo Şampiyonası devam ederken algıladıkları stres düzeylerinin farklı değişkenlerle incelenmesidir.

METOT: Bu amaçla çalışmamızın örneklem grubunu 2016 Şubat ayında Antalya ilinde gerçekleştirilmiş olan Avrupa Taekwondo Şampiyonasına katılmış 66 taekwondo antrenörü ($X=40,07\pm 6,98$) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Cohen ve ark. (1983) tarafından geliştirilen Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Yerlikaya ve İnanç (2007) tarafından yapılmış olan Algılanan Stres Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipindedir (1: Hiç, 2: Neredeyse Hiç, 3: Bazen, 4: Sıkça, 5: Çok sık). Ölçekte yer alan 4., 5., 7. ve 8. sorular ters çevrilerek kodlanmaktadır. Ölçekten alınacak toplam puan 0-40 arasındadır. Toplam puanın yüksek olması stresin yüksek olduğunu gösterir (Yerlikaya ve İnanç 2007). Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Frekans ve ortalama değerlerinden faydalanılmıştır. Veri toplama araçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini Shapiro-Wilk testinden faydalanılmıştır. Ölçeğin normal dağılım gösterdiği anlaşılmış ($p<0,05$) ve parametrik istatistik testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada cinsiyet gibi iki değişkeni olan veriler Independent Sample t-testi analizi ile antrenörlük kademeniz ve antrenörlükteki en üst başarınız gibi sorular için ise One-Way ANOVA testi ile analiz yapılmıştır. Ayrıca katılımcıların algıladıkları stres düzeyleri ile sürekli değişkenler arasındaki ilişkinin tespiti için ise Pearson Korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA: Araştırma sonucunda elde edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından algıladıkları stres düzeyleri arasında herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($t(64)=1,233;p>0,05$). Katılımcıların eğitim durumları, sahip oldukları antrenörlük belgesinin kademesi ve şimdiye kadar sahip oldukları en iyi başarıları açısından algıladıkları stres düzeylerinde herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. ($p>0,05$).

SB575

TEAKWONDO HAKEMLERİNİN MİZAH YOLUYLA STRESLE BAŞA ÇIKMA TARZLARININ İNCELENMESİ

¹Osman GÜMÜŞGÜL, ¹Mehmet ACET, ¹Utku IŞIK, ²Muammer CANBAZ

¹Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kütahya

²Taekwondo Federasyonu-Beden Eğitimi Öğretmeni

GİRİŞ : Mizah duygusu, olumlu bir kişilik özelliği olarak ele alınmasının yanı sıra kimi kuramcılar tarafından da etkili bir başa çıkma stratejisi ya da savunma mekanizması olarak değerlendirilmiştir (Freud, 1928; Maslow, 1954; Allport, 1961). Bu varsayım çok yaygın bir şekilde kabul görmüşse de mizahın stresle başa çıkmada potansiyel yararlarına ilişkin ampirik çalışmalarda çelişkili birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Mizah duygusunun stresli olayların kişinin psikolojik uyumu üzerindeki etkisini düzenleyici bir işlevi olduğuna ilişkin bulgular elde edildiğinde dahi mizahın bu işlevi nasıl olup da yerine getirdiği çok açık bir biçimde ortaya konulamamaktadır. Sıkıntı verici durumlarda, içinde bulunulan durumun mizahi bir yönünü görebilme ve kendini çok fazla ciddiye almama becerisi mizahın stres karşısında en etkili kullanımıdır.

AMAÇ: Bu araştırmanın amacı taekwondo hakemlerinin mizah yoluyla stresle başa çıkma tarzlarının incelenmesidir.

METOT: Bu amaçla çalışmamızın örneklem grubunu 2016 Şubat ayında Antalya ilinde gerçekleştirilmiş olan Avrupa Taekwondo Şampiyonasına katılmış 48 hakem ($X=38,91\pm 8,74$) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Mizah Yoluyla Başa Çıkma Ölçeği (MYBÇÖ) kullanılmıştır, toplam 7 maddeden oluşan ve mizahın stresli durumlar karşısında bir başa çıkma stratejisi olarak kullanımını ölçmek amacıyla geliştirilmiş (Martin ve Lefcourt, 1983; Martin, 1996), dörtlü Likert tipi derecelendirmenin kullanıldığı, bir kendini ifade ölçeğidir. Ölçekten alınabilecek toplam puanlar 7 ile 28 arasında değişmekte ve toplam puanın yüksekliği kişinin stresli durumlar karşısında mizaha ne ölçüde bir başa çıkma stratejisi olarak başvurduğunu göstermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Frekans ve ortalama değerlerinden faydalanılmıştır. Veri toplama araçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini Shapiro-Wilk testinden faydalanılmıştır. Ölçeğin normal dağılım gösterdiği anlaşılmış ($p<0,05$) ve parametrik istatistik testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada cinsiyet gibi iki değişkeni olan veriler Independent Sample t-testi analizi ile eğitim durumu ve hakemlikteki en üst başarınız gibi sorular için ise One-Way ANOVA testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca katılımcıların ölçek puanları ile sürekli değişkenler arasındaki ilişkinin tespiti için ise Pearson Korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA : Araştırma sonucunda elde edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından ölçek puanları arasında herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($t(46)=-,301;p>0,05$). Katılımcıların eğitim durumları, hakem kategorileri ve hakemlikteki en üst başarıları ile ölçek puanları arasında da herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Katılımcıların ölçek puanları ile hakemlik yılları arasında bir ilişkiye rastlanmıştır ($r=,328;p<0,05$). Başka bir ifade ile katılımcıların hakemlik yılları arttıkça stresle başa çıkma noktasında daha fazla mizaha başvurumaktadırlar. Sonuç olarak taekwondo hakemlerinin stresle başa çıkma noktasında mizahı kullanma tarzları sadece onların hakemlik yılları ile ilişkilidir. Hakemlik yılları arttıkça katılımcılar stresle başa çıkmak için daha fazla mizahtan faydalanmaktadırlar.

SB576

ELİT TEAKWONDO SPORCULARININ EMPATİK EĞİLİMLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ

²Mehmet ACET, ²Osman GÜMÜŞGÜL, ²Utku IŞIK, ³Metin ŞAHİN, ¹Muammer CANBAZ

¹Taekwondo Federasyonu-Beden Eğitimi Öğretmeni

²Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

³Taekwondo Federasyonu-Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

GİRİŞ : Formal eğitim sistemindeki eğitim programları daha çok bilişsel yeterlilik ve rasyonel düşünme üzerinde yoğunlaşmakta ve duyguların öğrenilmesi ihmal edilmektedir. Aslında, günümüz dünyasında sağlıklı, güçlü ve başarılı olabilmek için yabancılarla çalışma yeteneği, toleranslı olma, farklılıklara saygı gösterme ve yapıcı bir tutumla çatışmaları çözme becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu ise empatik tutum geliştirmekle mümkün olabilmektedir. Empatik eğilimin sporda kullanılması da yukarıda sayılan temel nedenlerden dolayı önem arz etmektedir.

AMAÇ: Bu araştırmanın amacı elit taekwondo sporcularının empatik eğilimlerinin farklı değişkenlerle incelenmesidir.

METOT: Bu amaçla çalışmamızın örneklem grubunu 2016 Şubat ayında Antalya ilinde gerçekleştirilmiş olan Avrupa Taekwondo Şampiyonasına katılmış 176 sporcu ($X=16,10+/-2,92$) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Dökmen (1988) tarafından geliştirilen toplam 20 madde içeren “Empatik Eğilim Ölçeği” ve “Kişisel Bilgiler Formu” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Frekans ve ortalama değerlerinden faydalanılmıştır. Veri toplama araçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini Shapiro-Wilk testinden faydalanılmıştır. Ölçek puanlarının normal dağılım gösterdiği anlaşılmış ($p<0,05$) ve parametrik istatistik testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada cinsiyet gibi iki değişkeni olan veriler Independent Sample t-testi analizi ile eğitim durumu ve bu spordaki en üst başarınız gibi sorular için ise One-Way ANOVA testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca katılımcıların empatik eğilimleri ile sürekli değişkenler arasındaki ilişkinin tespiti için ise Pearson Korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA : Araştırma sonucunda elde edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri açısından empatik eğilimleri arasında herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($t(174)=-,335;p>0,05$). Katılımcıların eğitim durumları açısından empatik eğilimlerine bakıldığında ortaokul mezunu katılımcıların lise mezunu katılımcılara oranla anlamlı düzeyde daha yüksek empati değerlerine sahip oldukları görülmektedir ($F(2,173)=3,528;p<0,05$). Katılımcıların şimdiye kadar ki başarıları açısından da empatik eğilimleri arasında herhangi bir farklılık ortaya çıkmamıştır ($p>0,05$). Başka bir ifade ile bu sporda daha üst başarı kazanmak empatik eğilimi etkilememektedir. Nitekim bu sonuç katılımcıların yaşları ve sportif yaşları ile empatik eğilimleri arasında herhangi bir ilişkinin olmaması ile de doğrulanmaktadır ($p>0,05$) Sonuç olarak elit taekwondo sporcularının empatik eğilim düzeyleri onların yaşamları boyunca almış oldukları genel eğitimden etkilenirken; spor yaşları ve kazanmış oldukları başarılarından etkilenmemektedir.

SB583

EFFECTS OF PHYSICAL ACTIVITIES OF UNIVERSITY STUDENTS'S FORGIVENESS LEVELS

²Hakan Salim ÇAĞLAYAN, ³Mehibe AKANDERE, ¹Özgür GÜL

¹Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Konya

³Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sporda Psikososyal Alanlar Anabilim Dalı, Konya

ABSTRACT: The aim of this study is to examine the effect of physical activities of university students's on forgiveness levels. The study group of the study conducted in accordance with the survey model, consists of totally 200 students sportsman 99 (male=50, female=49) and non-sports 101 (male=51, female=50) university-educated in the fall semester of 2016-2017 academic year. While the sporting group actively creates students who continue to different sports branches, the non-sports group formed students who read in different classes of the same school and did not actively work in a branch. In the study, the Heartland Forgiveness Scale developed by Thompson et al (2005) was used to measure students' tendency to forgive. Independent group t test was used for binary cluster comparisons since the data showed normal distribution

The level of significance has been taken as 0.05 in the study. As a result of the research; University students' average scores of forgiveness according to their sporting status differ significantly at favor of sportsmen, it was found that the average scores of forgiveness were significantly higher in female students who did sports than female students who did not do sports and it was found that the average scores of forgiveness were significantly higher in male students who did sports than male students who did not do sports.

Keywords: Sports, student, forgiveness.

SPORUN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇATIŞMA ÇÖZME DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

¹Özgür GÜL, ²Hakan Salim ÇAĞLAYAN, ³Mehibe AKANDERE, ⁴Hasan ŞAHİN

¹Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Konya

³Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sporda Psikososyal Alanlar Anabilim Dalı, Konya

⁴Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Konya

Bu çalışmada, sporun ortaokul öğrencilerinin çatışma çözme davranışları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tarama (survey) modeline uygun olarak gerçekleştirilen çalışmanın araştırma grubunu, 2016-2017 eğitim-öğretim yılının ilk yarısında Konya İl Milli Eğitimine bağlı bir ortaokulda öğrenim gören ve spor yapan 150 (nkadın=75, nerkek=75) ve spor yapmayan 148 (nkadın=75, nerkek=73) olmak üzere toplam 298 öğrenci oluşturmaktadır. Spor yapan grubu; aktif olarak farklı spor branşlarına devam eden öğrenciler oluştururken, spor yapmayan grubu ise aynı okulun farklı sınıflarında okuyan ve bir branşta aktif olarak faaliyet göstermeyen öğrenciler oluşturmuştur.

Araştırmada, öğrencilerin çatışma çözme davranışlarını belirlemek için Koruklu (1998) tarafından geliştirilen "Çatışma Çözme Davranışını Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiğinden dolayı ikili küme karşılaştırmaları için bağımsız grup t testi, üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA sonucu anlamlı bulunan farklılıkların kaynağını belirlemek üzere varyansların homojen olmasından dolayı Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 alınmıştır.

Araştırma sonucunda; spor yapma değişkeninin çatışma çözme davranışı olarak saldırganlık boyutunda anlamlı bir farklılığa neden olmadığı, problem çözme boyutunda ise spor yapanlar lehine anlamlı bir farklılığa neden olduğu saptanmıştır. Spor yapan öğrencilerin saldırganlık boyutuna ilişkin puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı ve bu farklılığın erkek öğrenciler lehine olduğu; problem çözme boyutuna ilişkin puan ortalamalarının ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Spor yapmayan öğrencilerin saldırganlık boyutuna ilişkin puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı; problem çözme boyutuna ilişkin puan ortalamalarının ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı ve bu farklılığın kadın öğrenciler lehine olduğu tespit edilmiştir.

Hem spor yapan hem de spor yapmayan öğrencilerin saldırganlık ve problem çözme boyutuna ilişkin puan ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir.

SB588

FUTBOL ANTRENMANLARININ 11-14 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERDE BİLİŞSEL ÖĞRENME BİÇİMLERİNDEN İÇE-DIŞA DÖNÜKLÜK BOYUTUNA ETKİSİ

²Mehibe AKANDERE, ¹Özgür GÜL, ³Hakan Salim ÇAĞLAYAN

¹Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sporda Psikososyal Alanlar Anabilim Dalı, Konya

³Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Konya

Bu çalışmanın amacı, futbol antrenmanlarının 11-14 yaş ortaokul öğrencilerinin Bilişsel Öğrenme Biçimlerinden İçe-Dışa Dönüklük boyutuna etkisinin incelenmesidir.

Araştırma grubunu, 2016 yılında Konya Karatay İlçesi Belediye Spor Kulübünde Futbol oynayan, yaş ortalamaları 12.41 ± 0.81 olan (n=41) ve spor yapmayan yaş ortalamaları 12.05 ± 0.98 (n=60) olan ortaokulda öğrenim gören erkek öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırma ön test-son test modeline uygun şekilde gerçekleştirilmiş, ölçek öğrencilere futbol antrenmanları başında ve 8 hafta, hafta da 3 gün devam eden futbol antrenmanı sonucunda uygulanmıştır.

Araştırmada, veri toplama aracı olarak Carl Jung'in Tip Teorisini baz alarak Isabel Myers (1962) tarafından hazırlanmış olan Mamchur Briggs-Myers Tip Göstergesinin içe dönük, dışa dönük boyutu uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda; spor yapmayan deneklerin içe dönük öğrenme biçimi ön test puanları, spor yapan deneklerin içe dönük öğrenme biçimi ön test puanlarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($P < 0,05$). Spor yapanların dışa dönük öğrenme biçimi ön test puanları spor yapmayanların dışa dönük öğrenme biçimi ön test puanlarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($P < 0,05$). Spor yapmayan deneklerin içe dönük öğrenme biçimi son test puanları spor yapan deneklerin içe dönük öğrenme biçimi son test puanlarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($P < 0,05$). Dışa dönük öğrenme biçimi son test puanları bakımından ise, spor yapanların dışa dönük öğrenme biçimi son test puanları spor yapmayanların dışa dönük öğrenme biçimi son test puanlarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.

SB597

GENÇ SPORCULARIN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN HEDEF YÖNELİMLERİNİ BELİRLEMEDEKİ ROLÜ

¹Yeşim KARAC, ²Atahan ALTINTAŞ

¹Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye

²Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, Türkiye

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı genç sporcuların problem çözme becerilerinin hedef yönelimlerini belirleyip belirlemediğini incelemektir.

YÖNTEM: Çalışmaya 154 kadın ($X_{yaş}=14.60\pm 1.5$), 87 erkek ($X_{yaş}=14.40\pm 1.32$) toplamda 241 genç sporcu ($X_{yaş}=14.53\pm 1.44$) gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara Problem Çözme Becerisi Envanteri ve Başarı Algısı Envanteri (Çocuk Versiyonu) uygulanmıştır. Sporcuların problem çözme becerileri ile hedef yönelimleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Çoklu Adımsal Regresyon Analizi kullanılmıştır.

BULGULAR: Analiz sonuçlarına göre, Kendine Güvenli, Planlı ve Değerlendirici Yaklaşım alt boyutları görev yönelimini belirlerken ($r=0.50$; $R^2=0.25$; $p<0.05$); Düşünen Yaklaşım alt boyutu ise ego yöneliminin ($R=0.21$; $R^2=0.04$; $p<0.05$) belirleyicisi olarak bulunmuştur.

SONUÇ: Sonuç olarak, görev yönelimli sporcuların problem çözmeye daha planlı oldukları, değerlendirme yaptıkları ve kendilerine güvendikleri, ego yönelimli sporcuların ise her türlü bilgiyi dikkate alıp daha temkinli yaklaşarak çözme becerisi gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Problem Çözme Becerisi, Görev Yönelim, Ego Yönelim

SB598

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MANTIKSAL DENEYİMSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNİ YORDAMADA GENEL ÖZ YETERLİK VE ÖZ GÜVENİN ETKİSİ

Gülay Yasemin ALDEMİR, Zekai PEHLİVAN, Oğuzhan ERHAN

Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, Mersin

PROBLEM: Öğretmenlik mesleğinde önemli yeterlikler arasında düşünme ve sorun çözme becerisi yer almaktadır. Düşünme ve sorun çözme dengemle de ilişkili bir özelliktir. Diğer yandan öğretmen adaylarının özgüven ve öz yeterlik inançlarının da yüksek olması istenen bir kazanımdır. Bu nedenle, öğretmen adaylarının mantıksal ve deneyimsel düşünme beceri düzeylerinin bilinmesi ve bu becerinin kazandırılmasında öz güven ve öz yeterlik inançlarının etkisini belirlemek öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesinde kanıt sağlayacağı düşünülmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmanın genel amacı (i) beden eğitimi öğretmen adaylarının mantıksal deneyimsel düşünme, genel öz yeterlik ve öz güven düzeylerinin belirlenmesi ile (ii) genel öz yeterlik ve öz güvenin mantıksal deneyimsel düşünme becerisini yordama düzeyini belirlemektir.

YÖNTEM: Araştırma tarama türünde betimsel ve ilişkisel bir çalışmadır. Araştırmaya üç farklı üniversitenin (Marmara, Sakarya ve Düzce) beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan 292 öğretmen adayı katılmıştır. Katılanların yaş ortalaması $X = 22.1$, $Ss = 1.86$ 'dır. Veriler, "Mantıksal Deneyimsel Düşünme Ölçeği", "Öz-Güven Ölçeği" ve "Genel Öz-Yeterlik Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmış, uygun olmayan ve normal dağılımı olumsuz etkileyen 25 adet katılımcı veri setinden silinmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, t testi ve çoklu doğrusal regresyon istatistik teknikleri kullanılmıştır. Hata payı .05 olarak alınmıştır.

SONUÇLAR: Katılanların cinsiyet açısından mantıksal deneyimsel ölçeğinde cinsiyet açısından farklılık anlamlı bulunmamış ($p > .05$), öz güven ölçeği toplam puanlarında ise erkeklerin öz güven ortalamaları ($X = 3.96$; $SS = .60$) kadınların ortalamalarından ($X = 3.78$; $SS = .70$) anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur ($p < .05$). Genel öz yeterlik ölçeği "başlama" alt boyutunda erkeklerin ortalaması ($X = 3.50$; $Ss = .83$) kadınların ortalamasından ($X = 3.28$; $Ss = .78$) anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur ($p < .05$). Düzenli olarak spora katılım değişkeni açısından ise Deneyimsel Düşünme Ölçeği'nin "sezgiye güven" alt boyutunda düzenli spora katılmayanlarının puanları ($X = 3.52$; $Ss = .46$) spora düzenli katılanlardan (3.38 ; $Ss = .45$), Mantıksal Düşünme Ölçeği'nin "mantıksal olumlama" alt boyutunda da yine spora aktif katılmayanların puanları ($X = 3.37$; $Ss = .61$) katılanlardan ($X = 3.19$; $Ss = .54$) anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur. Genel Öz Yeterlik Ölçeği'nin "sürdürme çabası-ısrar" alt boyutunda ise spora düzenli katılanlar ($X = 3.56$; $Ss = .84$) katılmayanlardan ($X = 3.31$; $Ss = .72$) anlamlı biçimde yüksek puan almışlardır. Çoklu doğrusal regresyon analizine göre; bağımsız değişkenler olarak genel öz yeterlik ve özgüvenin "Mantıksal Düşünme" becerisindeki toplam varyansın % 36'sını açıklayabilmektedir ($R = .36$; $R^2 = .13$; $F = 21.66$; $p = .000$). Bu değişimde Genel Öz Yeterliğin oranı % 25 ($t = 4.01$; $p = .000$), Öz Güvenin etkisi ise % 17 ($t = 2.73$; $p = .000$) düzeyindedir. Bağımsız değişkenlerin "Deneyimsel Düşünme" becerisini birlikte yordama oranı % 17 ($R = .17$; $R^2 = .3$; $F = 4.51$; $p = .011$) olduğu, beta (β) değerleri incelendiğinde Öz Güvenin % 17.6 oranıyla yordadığı ($t = 2.67$; $p = .008$), Genel Öz Yeterliğin ise % -0.4 oranıyla yordamadığı ($t = .064$; $P = .949$) bulunmuştur.

TARTIŞMA: Araştırma sonuçları dikkate alındığında; spora aktif katılmayanların sezgileriyle değil mantıksal süreçleri kullandıkları anlaşılmaktadır. Bu sonuç, spor ortamının bireylerin düşünme becerilerini sınırlandırdığı biçiminde yorumlanabilir. Diğer yandan mantıksal düşünme becerisinde; özgüven ve genel öz-yeterlik inancının önemli etkisinin olduğu, deneyimsel düşünme becerisinde ise genel öz-yeterlik inancının her hangi bir etkisinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, öğretmen adaylarında mantıksal deneyimsel düşünme becerisi kazandırmada özgüven duygusunun geliştirilmesine önem verilmesi gerektiği söylenebilir.

RÖLATİF YAŞIN ADÖLESAN FUTBOLCULARIN KUVVET VE SÜRAT ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

¹Gülşen DOĞAN, ²Dilek SEVİMLİ

¹Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana

²Çukurova Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Adana

Aynı yılın ilk dört ve son dört ayı içerisinde doğanların kuvvet ve sürat özelliklerinin farklılaştığı bildirilmektedir. Bu etkinin hangi yaşta sona erdiğini anlamak önemlidir. Bu çalışmanın amacı; rölatif yaşın adölesan futbolcuların kuvvet ve sürat özelliklerinde etkisini incelemektir.

Araştırmaya 2001 doğumlu 34 futbolcu ile 2002 doğumlu 37 toplam 71 adölesan katılmıştır. Karşılaştırmalarda rölatif yaş etkisini araştırmak için her yaş grubu kendi içerisinde yılın ilk dört ayında ve son dört ayında doğanlar olarak iki gruba ayrılmıştır. Demografik bilgilerin yanında, Beden Kütle İndeksi (BKİ), el dinamometre ile sağ-sol el kavrama kuvveti, 15 m, 30 m, 45m ve 60 m sürat değerleri fotosel ile her iki grupta alınmıştır. Verilerin normallik düzeyine Kolmogorov-Smirnov testi ile bakılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermesi sebebi ile Mann Whitney U testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır.

Bu çalışmanın sonuçları 15 yaş grubunda yer alan 2001 doğumlular grubunda rölatif yaş etkisine bağlı tüm değişkenlerde bir farklılık olmadığını göstermektedir. Diğer yanda 14 yaş grubunda yer alan 2002 doğumlular grubunda yılın ilk dört ayında doğanlar ile son dört ayında doğanlar arasında vücut ağırlığı, BKİ ile sağ ve sol el kavrama kuvvetlerinde anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Sürat değerlerinde rölatif yaş etkisine bağlı bir değişim her iki grupta gözlenmemiştir. Çalışmamızda 15 yaş grubunda rölatif yaş ile diğer değişkenler arasında anlamlı bir ilişki yok iken 14 yaş grubunda rölatif yaş vücut ağırlığı ($r=-,48^{**}$, $p<.01$), BKİ ($r=-,49^{**}$, $p<.01$), sağ el kavrama kuvveti ($r=-,37^{**}$, $p<.05$) ve sol el kavrama kuvveti ile anlamlı düzeyde ilişkilidir.

Sonuç olarak, bu çalışmadaki rölatif yaş etkisinin kuvvet özelliğinde 15 yaşta ve ortalama sürat özelliğinde ise 14 yaş öncesinde sona erdiği söylenebilir. Rölatif yaş etkisinin geniş yaş aralığında birçok fiziksel uygunluk öğeleri ve becerileri kapsayacak şekilde yapılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar sözcükler: Rölatif yaş, fiziksel özellik, kuvvet, sürat, adölesan.

SB600

**SPOR ALANINDA MOBBİNG HAREKETLERİNİN HAKEMLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ:
SAMSUN BASKETBOL VE VOLEYBOL HAKEMLERİ ÖRNEĞİ****¹Musa ÇON, ¹Merve SERDAR, ²Soner ÇANKAYA, ¹M. Yalçın TAŞMEKTEPLİĞİL**¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun²Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, Ordu

GİRİŞ: Mobbing; bir kişi ya da grup tarafından diğer grup ve kişilere baskı uygulama, kontrol altında tutma eğiliminde olan, psikolojik şiddet içeren yıldırma yönelik bir uygulama biçimidir. Yıldırma yönelik tutumların en önemli sosyal alanlardan biri olan spor camiasında oldukça sık görüldüğü bilinmektedir. Sportif faaliyetlerde hizmet veren hakemler sporda başarı ya da başarısızlığın belirlenmesinde baş aktörler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla onların duygu durumlarına bağlı müsabaka performansları dikkatle değerlendirilmelidir. Kuşkusuz tarafsız ve güvenilir bir hakem imajı kargaşayı ve gruplar arasındaki çatışmayı önleyen en önemli etmendir. Ancak günümüzde spor müsabakalarının ekonomik değerinin artışıyla birlikte maç sonuçlarını değiştirmeye yönelik tutum ve davranışların yaygınlaştığı bilinmektedir. Oysa bir karşılaşmayı belli kurallar bütününe uygun olarak, gerektiğinde kuralları da yorumlayarak yöneten bireyler sıfatıyla hakemlerin güvenli ve temiz bir spor için baskıdan uzak ve yılma hareketlerine asla maruz kalmadan görev yapmalarının herkesçe bilinen önemli bir nokta olduğu düşünülmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmada hakemlerin maç içinde ya da maç dışında taraftarlardan, kulüp idarecilerinden, hakem camiası, kendi paydaşları tarafından maruz bırakıldıkları psikolojik baskıyı ve bu tür davranışları bir yıldırma hareketi olarak görüp görmedikleri, bu yıldırma hareketlerine maruz kalmada hangi faktörlerin etkili olduğu incelenmeye ve yorumlanmaya çalışılmıştır.

METOT: Çalışmanın örneklemini, Samsun ilinde görev yapan 66 basketbol ve voleybol hakem oluşturmaktadır. Araştırmada geçerlik ve güvenilirliği Hacıcaferoğlu S. tarafından yapılan "Salon Sporları Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği 0,862 olarak ölçülmüştür. Shapiro Wilk Normallik testi ($P>0,05$) sonuçlarına göre, cinsiyet, medeni durum ve federasyonlar arası farklılıkları belirlemek için t testi, yaş, eğitim vb. arası farklılıkları belirlemek için ise tek yönlü varyans analizi uygulandı. Ayrıca kişilerin kendilerine mobbing uygulanıp uygulanmadığının belirtmelerinin sosyo-demografik özelliklere göre bağımlılığı ki-kare testi ile belirlendi.

BULGULAR ve TARTIŞMA: Yapılan araştırmada 28 basketbol (%42,4), 38 (%57,6) voleybol hakemi, toplam 44 (%66,7) erkek ve 22 (%33,3) kadın hakem yer almıştır. Yaş grubunun büyük çoğunluğunu 18-25 yaş oluştururken ikinci grup 31-35, üçüncü grubun ise 26-30 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Araştırma grubunun büyük çoğunluğunun eğitim seviyesinin lisans ve ön lisans olması bize eğitimlerine devam etmekte olan genç bir hakem profili gösterir. Büyük çoğunluğunun (%43) hakemlik sürelerinin 1 ile 4 yıl arasında olması hakemlikte yeni hakemlerin sayıca üstünlüğünü ifade ederken, bu durum da üst düzeydeki hakem sayısının az olma nedenini açıklar (Uluslararası 4 ve A klasman 5, B klasman 9, C klasman 12, il 27, aday 9).

Basketbol hakemlerinin %46,4'ü, voleybol hakemlerinin %47,4' ü mobbing davranışlara maruz kaldığını belirtmektedir. Hakemlikte yeni olmanın verdiği heves, gençliğin verdiği heyecan ve cesaret ile kendilerine yapılan mobbing davranışlarını görmezden gelmeleri mobbing oranının payını azalttığını düşündürmektedir. Nitekim uluslararası hakemlerin %50'si, A klasmanların %80'ni, C klasmanları %58'i yıldırma hareketlerine maruz kaldığını belirtmişlerdir. Kadınların erkeklere göre yıldırma hareketlerine daha az maruz kalması dikkat çeken bir diğer nokta olmuştur. Bu bulgular ışığında, sporun önemli argümanlarından biri olan hakemlere yönelik mobbing uygulamalarını azaltmaya yönelik karar vericiler tarafından yıldırma hareketlerini önleyici politikalar izlenmeli buna bağlı olarak spor camiasının her alanında spor ahlakı ve bilincini geliştirmeyi hedeflemelidir.

Keywords; hakem, mobbing, basketbol, voleybol

**TÜRK VE YABANCI ELİT JUDOCULARIN SAĞLIKLI YAŞAM DAVRANIŞLARIYLA
SALDIRGANLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
(DETERMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVELS OF THE
AGGRESSION AND THE HEALTHY LIFE STYLE BEHAVIOR OF THE ELITE
TURKISH AND FOREIGN JUDOKAS)**

²Musa ÇON, ³Soner ÇANKAYA, ¹Meliha UZUN, ²M. Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL

¹Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun

³Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Ve Tıbbi Bilişim Bölümü, Ordu

GİRİŞ: Sağlıklı yaşam biçimi davranışları, bireyin sağlıklı kalmak ve hastalıklardan korunmak için inandığı ve uyguladığı davranışların tamamı olarak ifade edilmektedir. Bireyin sağlık sorumluluğunu kazanma, kendini gerçekleştirme, stres yönetimi, kişiler arası ilişkiler, beslenme ve fiziksel aktivite davranışlarını oluşturmaktadır (Kuşdemir, 2015). Sağlıklı yaşam biçimini, bireyin sağlığını etkileyebilen tüm davranışlarını kontrol etmesi ve günlük aktivitelerini planlamada kendi sağlık statüsüne uygun davranışları seçerek düzenlemesi olarak ifade etmek mümkündür (1). Saldırganlığın en yalın tanımının “başkalarını incitebilecek her türlü davranış” olduğunu, ancak eylemde bulunan kişinin niyeti de dikkate alındığında bu kavramın “başkalarını incitmeyi amaçlayan her türlü davranış” olarak tanımlanabilir (2). Esasen sağlıklı yaşam davranışları aynı zamanda saldırganlığın önlenmesinde etkili bir unsur olarak görülmekte bilhassa performansla ilişkisi bulunan öfke kontrolünün sağlanmasında vazgeçilemez davranış örüntüleri olduğu düşünülmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı elit Türk ve yabancı judocuların sağlıklı yaşam biçimine yönelik davranışları ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

METOT: Çalışma 2016 yılında Samsun’da yapılan uluslararası Judo Grand Prix’e katılan elit 100 judocu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 50 si Türk (7 kadın, 43 erkek) 50 si ise 11 farklı ülkeden gelen sporculardır (18 kadın, 32 erkek). Çalışmada veri toplama aracı olarak Walker ve ark. (1996) tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirliği Bahar ve arkadaşları tarafından (3) yapılan Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği-II ile İpek İtler (Kiper) tarafından (1984) geliştirilen saldırganlık envanteri kullanılmıştır. Değişkenlerin normal dağılıma uygun olup olmadığını değerlendirmek için Kolmogorov-Smirnov testi kullanıldı. Verilerin normallik varsayımını karşılayan ikili grupların karşılaştırılmasında Student t test kullanıldı. Ayrıca iki ölçeğin toplam puan ve alt boyut puanları arasındaki ilişki pearson korelasyon analizi ile belirlendi. Anlamlılık, testler için P<0.05 düzeyinde değerlendirildi.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Çalışma bulguları kadınların beslenme ve kişiler arası ilişkilerde daha duyarlı olduklarını, sağlık ilkelerine daha çok riayet ederek yaşamlarını hijyen esaslarına göre düzenlediklerini düşündürmektedir. Öte yabancı kadın sporcuların sağlıklı yaşam konusunda yabancı erkelerden daha hassas davrandıkları anlaşılmaktadır.

Saldırganlık envanterinin sadece yıkıcı saldırganlık alt boyutunda erkeklerin anlamlı şekilde daha yüksek puana sahip oldukları belirlenmiştir. Yıkıcı saldırganlık bir tür düşmanlık içermektedir (Kiper, 1984; Tutkun ve ark., 2010). Kuşkusuz kadınlar bu alt boyut açısından daha makul ve kabul edilebilir bir durumdadır. Öyleyse genel olarak milliyet farkı gözetmeden bütün dünyada erkeklerin farklı sebeplerle kadınlardan daha düşmanca bir saldırgan davranış içinde oldukları söylenebilir.

Diğer yandan yıkıcı saldırganlık boyutunda diğer ülke sporcularının Türk sporculardan yüksek puana sahip olması yabancı sporcuların motivasyonel çalışmalarda bu tür motifleri daha yoğun kullanmış olabileceğini düşündürmektedir.

Bu çalışma sonuçlarına göre, ölçeklerin toplam puan üzerinden anlamlı ilişki görülmezken birçok alt boyutu arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Bu ilişkiler Yıkıcı Saldırganlık ve Edilgen Saldırganlık alt boyutlarında negatif, Atılganlıkta ise pozitif yönde ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla sporcuların saldırganlıklarının neden yükseldiği konusu motivasyonel süreçte performansı artırmaya yönelik motivlerde aranmalıdır.

DEVLET YURTLARINDA KALAN KIZ ÖĞRENCİLERİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Akan BAYRAKDAR, Yağmur YILDIZ, Merve KARAMAN, Erdal ZORBA

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

GİRİŞ: Üniversite yaşamı bireylerin yaşamında önemli değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Üniversite eğitimi mesleki eğitimin yanı sıra kişilik gelişiminde, bireysel yaşamda ve sağlık davranışlarında da değişimlere neden olmaktadır. Bu değişim özellikle sağlık alanındaki tutum ve davranışlar yönünden önemlidir; çünkü öğrencinin sağlık ile ilgili tutum ve davranışları bireysel olarak kendisini, şimdiki ve gelecekteki yaşamında ailesini ve toplumu etkilemektedir. Toplumların sağlık düzeyi, toplumda sağlıklı bireylerin çoğunlukta olması ile ölçülür (İlhan, 2010). Amaç: Bu araştırmanın amacı KYK’da kalan kız öğrencilerin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını öğrenim gördükleri fakülterlere göre karşılaştırmaktır.

METOT: Bu araştırma tarama metoduyla yapılmıştır. Bu araştırma Kredi yurtlar kurumunda (KYK) kalan kız öğrencilerin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını öğrenim gördükleri fakülterlere göre karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya Ankara bölgesi Mehmet Akif Ersoy kız öğrenci yurdunda kalan 1500 öğrenciden 284’ü gönüllü olarak katılmıştır. Ölçeği doldurmayı kabul eden öğrencilere öncelikle araştırmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmanın verileri sosyo-demografik veri formu ve 52 maddeden oluşan “Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma verileri, “Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği” ile toplanmıştır. Ölçek, Walker ve ark. (1987) tarafından geliştirilmiş, 1996 yılında tekrar revize edilmiştir (Walker ve ark., 1996). Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği 2008 yılında Bahar ve arkadaşları tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkçeye uyarlanmıştır (Bahar 2008). Sosyo-demografik verilerin değerlendirilmesinde frekans ve yüzde analizi yapılmıştır. Boy, Vücut ağırlığı ve beden kitle indeksinin aritmetik ortalama ve standart sapması alınmıştır. Fakülterlere göre karşılaştırmalar Tek yönlü varyans analizi ANOVA ile yapılmıştır. Anova sonucunda çıkan farklılıkların hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Tukey HSD testi uygulanmıştır. Ayrıca korelasyon analizi yapılmıştır.

SONUÇ: Araştırmaya katılan 284 kadın katılımcının boy ortalamaları $1,63 \pm 0,05$ olarak, vücut ağırlığı ortalamaları $57,18 \pm 7,19$ olarak ve Beden kitle indeksi (BKI) ortalamaları $21,31 \pm 2,51$ olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin sağlık sorumluluğu değerleri arasında $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrencilerin Fiziksel aktivite değerleri arasında $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrencilerin beslenme düzeyleri arasında $p > 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunamamıştır. Öğrencilerin manevi gelişim değerleri arasında $< 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin kişilerarası ilişkiler değerleri arasında $< 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrencilerin stres yönetimi değerleri arasında $< 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık belirlenmiştir. Öğrencilerin Sağlıklı yaşam alışkanlıkları toplam puanları arasında $< 0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları (SBYD) ölçeğinin alt grupları değerlendirildiğinde sağlığın geliştirilmesine katkıda bulunan davranışlar içerisinde manevi gelişim $27,10 \pm 3,70$ olarak, kişilerarası ilişkiler $26,50 \pm 3,95$ olarak, beslenme $20,59 \pm 4,12$ olarak, stres yönetimi $20,07 \pm 3,45$ olarak, sağlık sorumluluğu $19,68 \pm 4,31$ olarak ve fiziksel aktivite $16,11 \pm 4,48$ olarak tespit edilmiştir.

TARTIŞMA: Araştırmamızda Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ölçeğinin alt grupları değerlendirildiğinde sağlığın geliştirilmesine katkıda bulunan davranışlar içerisinde en yüksek ortalamaların sırasıyla manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler, beslenme, stres yönetimi, sağlık sorumluluğu ve fiziksel aktivite boyutlarına ait olduğu görülmektedir. Dikkat edildiği gibi en düşük puan fiziksel aktivite alışkanlığına aittir. Benzer çalışmalarda da en yüksek ortalamaların elde edildiği gruplar değişmemektedir. Özkan ve Yılmaz’ın 2008, Cihangiroğlu 2011 yılında yapmış oldukları çalışmalarda fiziksel aktivite toplam puanını diğer alt faktörlere oranla daha düşük bulmuşlardır (Özkan, 2008; Cihangiroğlu, 2011).

SB609

Spora İlgili Envanteri: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

¹Ayşe Aslı Honça, ²Sema Alay Özgül

¹Kastamonu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kastamonu, Türkiye

²Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye

AMAÇ: Bu çalışma ile, Spora İlgili Envanteri'nin (Sport Interest Inventory-SII, Funk, Ridinger ve Moorman, 2003) geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının yapılarak, Envanterin Türk kültürüne uyarlanması amaçlanmıştır.

METOT: Örneklem grubu 2014-2015 Spor Toto Süper Lig ikinci devre müsabakalarından 27. Haftada oynanan Fenerbahçe-Bursaspor, 30. Haftada oynanan Galatasaray-Torku Konyaspor ve yine 30. Haftada oynanan Beşiktaş-Gaziantepspor maçlarına katılan 57 kadın 163 erkek toplam 220 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş dağılımları incelendiğinde, 74 kişinin 14-20 yaş grubunda, 137 kişinin 21-30 yaş grubunda ve 9 kişinin ise 31 yaş ve üzeri grubunda yer aldığı görülmektedir. Veri toplama aracı olan Spora İlgili Envanteri - SİE (Sport Interest Inventory - SII), 18 alt boyut ve 54 maddeden oluşmaktadır. Özgün envanter, Kadın Basketbol Ligi ile ilgili maddeler ve alt boyutlar içermektedir. Envanterin Türk kültürüne uyarlanma sürecinde, envanter, Spor Toto Süper Lig (Erkek-Futbol) takımlarının seyircilerine uygulandığı için, özgün envanterde yer alan basketbol ile ilgili maddeler futbola dönüştürülmüştür. Kadın basketbolu ile ilgili Estetik alt boyutu, Kadın Ulusal Basketbol Ligi (WNBA) ile ilgili maddeler içerdiğinden, Kadınların Fırsatlılığını Destekleme alt boyutu ise, Kadın sporcuların desteklenmesi ile ilgili maddeler içerdiğinden, bu iki alt boyut Türk kültürüne uyarlama sürecinde araştırma kapsamından çıkartılmıştır. Ölçeğin geçerliği, kapsam geçerliği, pilot çalışma ve Doğrulayıcı Faktör Analizi-DFA (Confirmatory Factor Analysis-CFA) ile kanıtlanmıştır. Boyutlar arası korelasyon kat sayısını hesaplamak için yapılan analizlerde, öncelikle alt boyutların normallik testi yapılmıştır. Alt boyutların tamamında dağılımın normal olmadığı gözlenmiş olup bu nedenle Spearman-Brown korelasyon katsayısı ile hesaplama yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği ise Cronbach Alpha ile test edilmiş ve tüm alt boyutlar için güvenilirlik katsayısı 0,69 ve 0,92 aralığında tespit edilmiştir (p<.01).

BULGULAR: Uyarlama çalışması neticesinde elde edilen bulgulara göre, envanter maddelerinin tamamının özgün envanterdeki gibi alt boyut oluşturduğu ve çalışmayan maddenin bulunmadığı, dolayısıyla çıkarılan madde ya da alt boyut olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca DFA modeli, maddelerin ilgili alt boyutu yeterince temsil edebildiğini göstermekte olup, maddelerin hata varyanslarının da genel olarak düşük olduğu görülmektedir.

SONUÇ: Bu çalışma, "Spora İlgili Envanteri (SİE)'nin spor seyircilerini profesyonel spor takımlarının maçlarına katılmaya iten güdüleri ölçmede kullanabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Spor, spor tüketicisi, spor tüketim davranışı, spor seyircisi, güdü

*Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Doktora Tezi olarak kabul edilen "Sporda Seyirci Davranışında Güdüler: Futbol Örneği" adlı tezden üretilmiştir.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETİM PROGRAMINA YÖNELİK İNANÇ/TUTUM ENVANTERİNİN TÜRKÇE UYARLAMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

¹Günay YILDIZER, ²Gıyasettin DEMİRHAN

¹Anadolu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Eskişehir

²Hacettepe Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Ankara

Eğitsel karar verme sürecinin bir bütünü olarak eğitim, öğretmenlerin öğretim programlarını etkileyecek her türlü kararı verirken, tutumları, inanışları ve kişisel değerlerinden doğrudan etkilenir. Öğrencilerin istenilen kazanımları elde etmesi sürecinde, yönlendirici ve belirleyici rolleri üstlenen öğretmenlerin eğitsel sürecin diğer bileşenlerine yönelik olan değer yönelimlerinin önemi büyüktür. Bu bileşenlerden biriside öğretim programıdır. Geleceğin öğretmenlerinin de gelişim sürecinde eğitsel sürecin bileşenlerine yönelik geliştirdikleri tutumun anlaşılması gerekmektedir (Kulinna, Brusseau, Ferry, & Cothran, 2010). Bu çalışmanın amacı “Öğretim Programına Yönelik İnanç/Tutum” beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenilirliğini tespit etmektir. Çalışmanın örneklemini 4 farklı üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenimlerine devam eden 245 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların 110’u kadın (%44.9) 135’i erkektir (%55.1). Katılımcılardan 75’i birinci sınıfta, 73’ü ikinci sınıfta, 44’ü üçüncü ve 53’ü dördüncü sınıfta öğrenimlerine devam etmektedir. Kulinna ve Silverman (1999) tarafından beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim programının çıktılarına yönelik inançlarını ölçmek için geliştirilen “Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik İnanış/Tutum”, beden eğitimi ve spor öğretmen adayları üzerinde de geçerli ve güvenilir bulunmuştur (Kulinna ve diğ., 2010).

Ölçme aracı beden eğitimi ve spor dersinin çıktıları ile ilgili 4 alt boyut ve her alt boyuta ait 9 maddeden oluşmaktadır. Dersin dört temel çıktısı olan (I) fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk (FA), (II) kendini gerçekleştirme (KG), (III) motor beceri gelişimi (MBG) ve (IV) sosyal gelişim (SG) ölçme aracının alt boyutlarıdır. Ölçme aracı 5’li Likert tipindedir ve özgün versiyonun da derecelendirme “1=Son Derece Önemli”, “2=Çok Önemli”, “3=Kısmen Önemli”, “4=Çok Önemli Değil”, “5=Hiç Önemli Değil” şeklindedir. Hamleton ve Patsula’nın (1998) ölçek uyarlama önerileri dikkate alınarak işlem basamağı yürütülmüştür. İçerik geçerliği için 3 alan uzmanından görüş alınmıştır. Dil geçerliği için 10 kişiden oluşan ilgili bölüm öğrencilerine bir hafta arayla İngilizce ve Türkçe formlar uygulanmıştır ve bu iki form arasındaki korelasyon değerleri MBG=.69, SG=.72, KG=.77 ve FA=.78 olarak bulunmuştur. Açıklayıcı Faktör Analizi sonuçlarına göre KMO değer 0.91, Barlett testi ise $\chi^2=8012.122$, $p<.05$ olarak belirlenmiştir. Madde faktör yükleri .92 ve .70 arasında değişirken, ölçme aracının Türkçe versiyonu özgün halinde olduğu gibi 4 faktörlü bir yapı almıştır. Toplamda açıklanan varyans değeri ise %70.82’dir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ise ölçme aracının uyum indeksine ilişkin değerleri Ki-kare/serbestlik derecesi (χ^2/sd)1304.56, Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (RMSEA) .071, Standardize edilmiş artık ortalamaların karekökü (SRMR) .047, Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (NNFI) .96, Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (GFI) .77, İyilik Uyum İndeksi (CFI).96 olarak bulunmuştur. DFA sonuçlarına göre ölçme aracının kabul edilebilir bir uyum sergilediği doğrulanmıştır (Meydan ve Şeşen, 2011).

Ölçme aracının güvenilirliğini tespit etmek için Cronbach’s Alpha değerinden faydalanılmıştır. Değer MBG için .96, SG için .94, KG için .89 ve FA için .93 ve ölçme aracının tamamı için .92 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre “Öğretim Programına Yönelik İnanç/Tutum Envanteri”nin Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

SB614

ÜNİVERSİTELER ARASI BASKETBOL ŞAMPİYONASINA KATILAN SPORCULARIN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİ İLE YAŞAM DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

¹Selman ÇUTUK, ²Erdil DURUKAN, ³Kürşad SERTBAŞ, ⁴Zeynep Akkuş ÇUTUK

¹Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul

²Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir

³Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli

⁴Sakarya Üniversitesi, Sakarya

GİRİŞ: Sporda performansı artırmak için fiziksel kapasitedeki mükemmellik tek başına yeterli değildir. Sporcuların psikolojik kapasitesi de en az fiziksel yönü kadar önemlidir. Birçok üst düzeydeki sporunun fiziksel kapasitenin yanında; motive olma, odaklanma, hedef belirleme, kaygıyı yönetme gibi psikolojik açıdan da birçok yeteneğe sahip olduğu dikkate alındığında, performansı arttırmada psikolojik boyutun göz ardı edilmemesi gerektiği ortaya çıkmaktadır (Civan, Arı, Görücü ve Özdemir, 2010). Psikolojik boyut içerisinde dikkati çeken kavramlardan birisi de psikolojik dayanıklılıktır. Garnezy (1993) psikolojik dayanıklılık kavramını bireyin herhangi bir stres durumu ile karşı karşıya kaldıktan sonra eski haline dönebilme gücü olarak ele almıştır. Luthar, Cicchetti ve Becker (2000) dayanıklılığı, bireylerin ağır güçlük veya travma yaşamalarına rağmen sağlıklı uyum gösterdikleri dinamik bir süreç olarak tanımlamışlardır. Psikolojik dayanıklılık araştırmalarında, psikolojik dayanıklılığın gelişiminde etkili olan faktörler, koruyucu faktörler, risk faktörleri ve olumlu sonuçlar olarak adlandırılmıştır (Masten, 1994). Psikolojik dayanıklılığın bireyin birtakım risk faktörlerine maruz kaldıktan sonra, koruyucu faktörler yoluyla riskli durumlarının yarattığı olumsuz etkilere sağlıklı uyum göstermesi ya da normal gelişimsel sonuçlar elde ettiği durumların sonucunda oluştuğu ifade edilmektedir (Tümlü, 2012).

İlgili alan yazın incelendiğinde, sporun ve fiziksel aktivitenin stresle başa çıkmaya ilgili olarak fiziksel ve psikolojik dayanıklılığı arttırmasının yanında, psikolojik dayanıklılığın gelişiminde etkili olan koruyucu faktörleri de desteklediği görülmektedir (Şahin, Yetim ve Çelik, 2012). Gilligan (1999) gençlerde psikolojik dayanıklılığın geliştirilmesinde sosyal ve kültürel aktivitelerin yanında sportif aktivitelerin de oldukça önemli olduğunu belirtmiştir. Martinek ve Hellison ise (1997), fiziksel aktivite ve sporun gençlerin psikolojik dayanıklılığını geliştirmede çok uygun bir araç olduğunu, onların sosyal yeterliğini ve özerkliğini geliştirdiğini, onlara umut ve iyimserlik aşıladığını ifade etmişlerdir.

Psikolojik dayanıklılığın gelişiminde etkili olan bir diğer faktör olan olumlu sonuçlar, bireyin, sahip olduğu içsel ve dışsal koruyucu faktörlerle, risk faktörlerinin üstesinden gelmesi sonucunda kazandığı yeterliliklerdir. Bunlar; bireyin gelişim görevlerini yerine getirmesi, akademik başarısının olması, olumlu sosyal ilişkiler/sosyal yeterliğinin olması, suça yönelik davranışlardan uzak durması, duygusal problemlerin ya da semptomların az olması, mutlu olması, ders dışı etkinliklerin içinde yer alması, kendini kabul etmesi ve uyumlu olması, iyilik hali ve yaşam doyumu vb. özelliklerdir (Masten ve Reed, 2002). Yaşam doyumu ayrıca bir bireyin beklentileriyle elde edebildiklerini karşılaştırması ve bu beklentilere ne kadar ulaştığını bilişsel olarak değerlendirmesi, diğer bir ifadeyle, bireyin arzuladığı şeyler ile sahip olduklarını karşılaştırması sonucu ortaya çıkan durum ya da sonuçtur. Söz konusu kavram ile belirli bir durum ya da anla ilgili doyum değil, genel olarak bütün yaşamdaki doyum ifade edilmektedir (Neugarten ve diğerleri, 1961; Özer ve Karabulut, 2003).

Son zamanlarda pozitif psikoloji kavramlarından olan psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu konusu oldukça dikkat çekmekte ve bu konuda yapılan araştırmalar hızla artmaktadır. Ancak ilgili yazın incelendiğinde, takım sporları ile uğraşan sporcularda bu konuyla ilgili bir çalışma yapılmadığı görülmektedir. Bu araştırmayla, psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişkinin incelenerek alan yazına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Amaç: Bu araştırmada, Balıkesir ilinde yapılan üniversiteler arası basketbol şampiyonasına katılan sporcuların psikolojik dayanıklılık düzeyleri ile yaşam doyumları arasındaki ilişki incelenmiştir.

YÖNTEM: Araştırmanın çalışma grubunu, Balıkesir ilinde yapılan üniversiteler arası basketbol şampiyonasında yer alan 132 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada, Kişisel Bilgi Formu, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Yaşam Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermedikleri Kolmogorov-Smirnov

SB616

10-11 YAŞ FUTBOL ALTYAPI SPORCULARININ REAKSİYON ZAMANLARININ İNCELENMESİ

²Şenay ŞAHİN, ³Engin SAĞDİLEK, ¹Tuncay ÖZTÜRK, ²Erkut TUTKUN, ²Şerife VATANSEVER, ⁴Ayvaz ÖZTÜRK

¹Hamitler TOKİ MTAL Beden Eğitimi Öğrt.

²Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

³Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik A.B.D.

⁴Dilek Özer O.O Beden Eğitimi Öğrt.

GİRİŞ: Reaksiyon zamanı aniden ortaya çıkan ve öncellenmemiş olan bir sinyalin ulaşmasından, bu sinyale cevaba kadar geçen sürenin miktarıdır. Reaksiyon zamanı çoğu sporda belirleyici bir etmendir ve düzenli antrenmanlar aracılığı ile geliştirilebilir. Hızlı bir hareketin başarısı, sporcunun ortama göre ya da rakip oyuncunun hareketine göre yapmış olduğu sürate bağlıdır. Bunlar sporcunun ne yapacağına karar vermesi ve harekete başlaması ile oluşur. Bu çeşit aktiviteler boks, futbol gibi branşlarda gözlenebilir. Çünkü, reaksiyon zamanı birçok becerinin temel komponenti olarak görülmektedir.

AMAÇ: Bu araştırmada; Bursa ili Nilüfer ilçesinde bulunan bir kulübün 10-11 yaş altyapı futbolcularının işitsel ve görsel reaksiyon zamanı ve 30m sürat derecelerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

METOT: Çalışmanın örneklemini Bursa ili Nilüfer ilçesinde bulunan antrenman yapan 27 erkek sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada işitsel ve görsel uyarılara karşı basit reaksiyon zamanları MP36 (Biopac System, USA) cihazı ile kaydedilmiştir. Sürekli değişkenlerin normal dağılıma uygunluk gösterip göstermediği Shapiro-Wilk testi ile test edilmiştir. Normal dağılıma uygunluk gösteren sürekli değişkenler için tanımlayıcı istatistikler ortalama±standart sapma, uygunluk göstermeyen sürekli değişkenler için medyan (Minimum-Maksimum) olarak belirtilmiştir. İstatistiksel analiz için SPSS v.21 programı kullanılmıştır.

SONUÇ: Görsel reaksiyon zaman ortalamaları; fix interval $284,8 \pm 61,5$ (190-458), random interval: $331,3 \pm 49,3$ (247-432), seçkili fix interval; $495,6 \pm 58,6$ (370-603), seçkili random interval; $516,9 \pm 66,4$ (420-647) olarak belirlenmiştir. İşitsel reaksiyon zaman ortalamaları ise; fix interval için $368,5 \pm 80,0$ (209-611), random interval için $421,4 \pm 89,3$ (250-639) olarak belirlenmiştir.

TARTIŞMA: Çalışma sonucunda işitsel uyarının geliş zamanının öngörülmesi ile reaksiyon süresini yaklaşık % 14 kısalttığı, İşitsel reaksiyona bir seçkili eylem eklenmesinin, reaksiyon zamanını fix intervalde %74, random intervalde ise %56 arttırdığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler; reaksiyon zamanı, futbol alt yapı.

SENSORİMOTOR ALFA VE BETA BANTLARI ÜZERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE ETKİSİNİN WAVELET ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Elif Sibel ATIŞ, Adil Deniz DURU

Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul

GİRİŞ VE AMAÇ: İstemli olarak hedef odaklı bir motor hareketin oluşmasının temel mantığı hareket ve bilişsel işlemlerin birarada yapılmasıdır (Bressler and Richter, 2015). Düzenli spor yapan kişilerin beyinlerinin sinirsel bağlantılarının yeni bir organizasyon yapısına sahip olması nedeniyle sensorimotor ritimlerdeki modülasyonların duysal, motor ve bilişsel yanıtların bağlantıları hakkında bilgi vereceği düşünülmektedir. Non-invazif olarak beyin elektriksel aktivitesinin ölçülmesi (Elektroensafalogram, EEG) ile elde edilen zaman serisinin özellikleri kişiler arasında varyasyonlar gösterebilmektedir. Önceki çalışmalarda, EEG’de alfa ve beta frekans bantlarının değişimi ile hareket ve bilişsel süreçler arasında bir korelasyon olduğu gösterilmiştir (Del Percio, 2010).

Metot: EEG ölçümleri üç sedanter (yaş: $24,6 \pm 4,7$) ve üç düzenli spor yapan (yaş: $25,0 \pm 4,9$) olmak üzere altı sağlıklı kişide bilgisayar kullanılarak uygulanan yap/yapma testi sırasında 16 kanal üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yap/yapma testinde N200 OİP bileşeni frontal ve merkezi beyin bölgelerinde yoğunlaştığı bilinmektedir. Bu nedenle frontal (Fz, F3, F4) ve merkezi (Cz, C3, C4) elektrotlarda, dalgacık dönüşümü ile seçici dikkati temsil edebilecek alfa-1 (8-10 Hz), alfa-2 (10-13 Hz), beta-1 (14-21 Hz) ve beta-2 (22-30 Hz) frekans bantlarında incelendi.

SONUÇLAR: Tüm deneklerin verileri incelendiğinde tekrarlı ölçümler anova testine göre frekans bantları arasında farklılık bulunmuştur ($F(1.77,8.85)=6.011$, $p<0.05$). Post-hoc testleri sonucunda, N200 bileşenine ait alfa1’in beta2 frekansından anlamlı derece yüksek olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$). Kanallar arasında herhangi bir farklılık gözlenmemiştir. Sporcuların görevle ilişkili kortikal aktivitelerinde düşük frekanslı alfa-1 genlikleri frontal ve merkezi elektrod bölgelerinde sedanterlere göre daha düşüktür. Benzer şekilde yüksek frekanslı alfa-2 genlikleri de aynı bölgelerde sporcularda daha düşük bulunmuştur. Bu çalışmada, sedanterlerle karşılaştırıldığında, düzenli spor yapan kişilerde verilen yap/yapma ödevi esnasında ölçülen EEG sinyalinden elde edilen olaya ilişkin potansiyel (OİP) ritimlerinde, uyarandan 200 ms sonrasında (N200), kontrol grubuna göre farklar gözlenmiştir.

TARTIŞMA: Bu sonuçlar sporcuların beyinlerinin "sinirsel etkinlik" hipoteziyle uyumlu olarak görev ilişkili durumda kortikal aktivitenin azalması ile karakterize olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın, beyin özelliklerinin, sporcuların yoğun görsel-motor eğitimi ile ne derece ilgili olduğunu değerlendirerek özel spor dallarına özgü daha karmaşık hareketler sırasında yapılabilecek gelecek araştırmalara kaynak oluşturması beklenmektedir.